

80
LET

Naroči Novi tednik in prihrani!

PLAČAŠ
ENAJST,
BEREŠ
DVANAJST

CELJE

Rekordna izposoja koles, a veliko vandalizma [Str. 6](#)

INTERVJU

Peter Mikša, zgodovinar in alpinist [Str. 22-23](#)

novi tednik

80
LET

Tednik za Savinjsko regijo / št. 3 / Leto 80 / 16. januar 2025 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Laško kljub najobsežnejšemu proračunu čaka še veliko izzivov

Občina Laško se je minulo leto soočala s številnimi izzivi. Ti so bili zlasti povezani z odpravljanjem posledic neurij in poplav, a tudi z uresničevanjem pomembnih naložb, ki jih občina nadaljuje tudi letos. Tako je pred Občino Laško, ki ima letos finančno najobsežnejši proračun v svoji zgodovini, ponovno pestro leto. Prihodki so predvideni v višini približno 28 milijonov evrov, odhodkov naj bi bilo malo manj kot 33 milijonov evrov. Razlogi za tako obsežen proračun so na eni strani višji stroški, ki se nanašajo na izpolnjevanje zakonskih obveznosti občine, na drugi strani gre za naložbe oziroma razvojne projekte, ki jih bo občina nadaljevala ali začela na novo izvajati v tem letu. [Str. 7](#)

Foto: Andraž Purg

NAŠA TEMA

Ste si zadali novoletne zaobljube? [Str. 12-13](#)

GOSPODARSTVO

Velenju pretita socialna in gospodarska bomba [Str. 5](#)

PRILOGA

TV SPORED

Ževža: Njegove pesmi so dokaz da je jezik najmočnejše orodje

STOP SPORED

Lepota s Krasa Amadea Zupan okronana za mis Slovenije

Gašper Rifelj Dela glasbo, ki jo čuti

Septembra lani so začeli saditi drevesa v središču Velenja. (Foto: MOV)

Med prvimi pripravili načrt za trajnostno upravljanje drevnine

Pomembno je vsako drevo

Drevesa so zelo dragocena za urbano okolje, saj čistijo in filtrirajo zrak, proizvajajo kisik in vežejo ogljikov dioksid. Zato arboristi poudarjajo, da je pomembno vsako drevo. V mestu toliko bolj. V Mestni občini Velenje se tega zavedajo, zato so izdelali nov načrt upravljanja drevnine. Pripravili sta ga arboristka Nataša Dolejši in specialistka za drevnino Barbara Pajk. Pravita, da gre za enega prvih tovrstnih načrtov v Sloveniji, v njem so opredeljene smernice za izbor drevnih in grmovnih sadik, navedeni so postopki sajenja, oskrbe in nege sadik ter načrtovanje novih zasaditev.

BARARA FURMAN

V Velenju so potrebo po dolgoročnem upravljanju mestne drevnine prepoznali že v letu 2008, ko je občina popisala mestna drevesa in uredila kataster mestnih dreves. Zdaj je pripravila nov načrt, ki je usmerjen v strokovno in odgovorno ravnanje z drevnino

Kaj prinaša?

Po navedbah arboristke Nataše Dolejši je v novem načrtu za trajnostno upravljanje drevnine navedeno, katere vrste dreves bodo posadili in kako jih bodo negovali, podana so tudi natančna navodila za obrezovanje, sanacijo poškodb ter nego mladega, odraslega in veteranskega drevja. »Omenjeni načrt prav tako zajema smernice za za-

ščito dreves na gradbiščih, tehnične zahteve za vzdrževalce drevnine in navodila za redni in izredni nadzor stanja drevnine. Zadnji del načrta obravnava sodelovanje z občani, saj bo občina zanje pripravila izobraževanja in delavnice, povezane z mestno drevnino. Organizirala bo javna ali počitniška dela na področju mestne drevnine ter informiranje ter sprejemanje pobud občanov oziroma javnosti,« je povedala.

Omenjeni dokument temelji na sodobnih arborističnih smernicah, ki vključujejo evropske standarde za sajenje in obrezovanje dreves. Ključnega pomena je interdisciplinarno iskanje najboljših rešitev, vključno z možnostmi ohranjanja dreves in zago-

»Načrt upravljanja drevnine v mestni občini Velenje predstavlja pomemben korak k celovitemu pristopu upravljanja urbanega zelenja. Drevnina in zelene površine v mestnem okolju so več kot le krajinski elementi, saj so ključni gradniki kakovosti življenja, naravni blažilci podnebnih sprememb in pomembni ekološki sistemi, ki izboljšujejo zdravje in dobrobit prebivalcev.« poudarja arboristka Nataša Dolejši.

tavljanja kakovostnih rastnih pogojev za zasaditev novih.

Od besed k dejanjem

Da bo načrt zaživel, bo po besedah Nataše Dolejši treba preplesti znanja različnih strok, saj je le s tesnim sodelovanjem različnih udeležencev mogoče zagotoviti dosledno in kakovostno izvajanje strokovnih praks, ki prispevajo k dolgoročnemu varovanju in razvoju zelene infrastrukture v Velenju. Načrt upravljanja drevnine v mestni občini Velenje se nanaša izključno na javne površine in ne vključuje zasebnih zemljišč. V velenjski občinski upravi verjamejo, da lahko s strokovnim in z odgovornim ravnanjem z drevjem na zemljiščih v občinski lasti postavijo dober zgled tudi za upravljanje drevja na zasebnih površinah.

Okrepljen nadzor

Mestna občina Velenje (MOV) namerava okrepiti nadzor nad ravnanjem z drevnino, s čimer naj bi preprečila morebitne nepravilnosti. Občinsko drevnino kot koncesionar upravlja podjetje Andrej, ki ima pogodbo z MOV sklenjeno do leta 2032. Pred dvema letoma je občina imenovala komisijo za urejanje drevnine, zelenic in nasadov. Člani komisije preučijo vsako pobudo, predlog ali prijavo občanov, ki so tako ali drugače povezane z drevnino. Doslej so jih obravnavali približno 300, odobrili so manj kot 15 vlog

za odstranitev dreves, ki so ogrožala varnost prebivalcev ali njihovega premoženja.

Arboristka Nataša Dolejši (Foto: osebni arhiv)

Komisija si, kor poudarjajo v občinski upravi, zelo prizadeva za ohranitev vsakega drevesa in se za odstranitev odloči le takrat, ko je to nujno. Nadzor nad izvedbo nege zelenih površin izvajata tudi arboristka Nataša Dolejši in Simon Ogrizek, predsednik Sekcije slovenskih cvetličarjev ter predsednik mednarodne cvetličarske organizacije Florint. Velenjska občina želi izboljšati sodelovanje z lastniki zasebnih zelenih površin. Zato za letošni načrtuje organizacijo izobraževalnih delavnic, na katerih jih bo spodbujala k odgovornemu ravnanju z drevesi.

(Foto: arhiv NT/Sherpa)

Omejili so obiske

Okužbe dihal ponovno na udaru

V zadnjem obdobju so v zdravstvenih ustanovah zaznali porast respiratornih okužb pri hospitaliziranih bolnikih. Zato so sprejeli nekaj omejitev za obiskovalce, da bi čim bolj zaščitili ranljivo populacijo. Med drugim so to naredili v Splošni bolnišnici (SB) Celje in v Bolnišnici Topolšica, kjer zdravijo tudi veliko kronično in hudo bolnih bolnikov, ki jih tovrstne okužbe še posebej ogrožajo.

LARISA JEKNIČ

Splošna bolnišnica Celje je 6. januarja sporočila, da je sprejela ukrep omejitve obiskov bolnikov, hospitaliziranih na neoperativnih oddelkih. Poraslo je namreč število hospitaliziranih bolnikov z respiratornimi obolenji. Obiske so v bolnišnici omejili na eno zdravo osebo na dan. 8. januarja so se nato odločili, da bodo ukrepe poosttrili in so sprejeli ukrep prepovedi obiskov odraslih bolnikov, izjema je le predhodni dogovor z lečečim zdravnikom. Pri hospitaliziranih otrocih so dovoljeni obiski ene zdrave osebe, če otrok že ni hospitaliziran z zdravo odraslo osebo. Enako so naredili tudi na ginekološko-porodniškem oddelku bolnišnice, kjer so 9. januarja omogočili obiske le za zdrave očete novorojenčkov. Do poslabšanja je prišlo zaradi virusov gripe, SARS-CoV-2 in respiratornega sincicijskega virusa (RSV). Ob tem so svetovali tudi razkuževanje rok in nošenje obrazne zaščitne maske.

Z omejitvami tudi Topolšica

Tudi v Bolnišnici Topolšica, kjer v prvi vrsti zdravijo bol-

nike s pljučnimi obolenji, so sprejeli nekatere ukrepe glede omejevanja širjenja respiratornih virusov. Tako lahko posameznega bolnika obišče največ ena oseba na dan, in sicer le za 15 minut. V Topolšici po oceni direktorice mag. Darje Kramar tovrstne okužbe trenutno prebleva približno 10 odstotkov bolnikov. »Glede na to, da smo pljučna ustanova, zdravimo kar nekaj pljučnic, opažamo tudi porast atipičnih pljučnic, tudi pri mlajših bolnikih,« je še dodala Kramarjeva.

NIJZ Celje: v decembru prejeli 332 prijav nalezljivih bolezni

V decembru 2024 je območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) Celje prejela 332 prijav nalezljivih bolezni. Stopnja obolenja je bila nižja kot decembra 2024 in nižja od petletnega povprečja, je NIJZ zapisal v svojem epidemiološkem vestniku. Najpogostejše prijavljene nalezljive bolezni v tem mesecu so bile covid-19, norice, streptokokni tonzilitis, gripa in drugi bakterijski enterokolitisi. Incidenca

petletnega povprečja nalezljivih bolezni ni bila presežena v nobeni od enot, ki jih pokriva celjski NIJZ. Najnižja stopnja obolevnosti zaradi nalezljivih bolezni je bila zabeležena v upravni enoti Šmarje pri Jelšah, so dodali na NIJZ. V Celju je bilo prijavljenih 15 okužb s covidom-19, v Velenju in Žalcu 11, v Mozirju 8, v Slovenskih Konjicah 7, v Laškem 5, v Šmarju pri Jelšah 5 in v Szentjurju 4. Največ je bilo prijavljenih primerov noric, in sicer skupno 58 v upravnih enotah, ki jih pokriva območna enota NIJZ Celje. V omenjeni

statistiki NIJZ ni beležil primerov pljučnic, aidsa, SPO in tuberkuloze. V decembru je NIJZ Celje od mrežnih zdravnikov za spremljanje gripe, covida-19 in drugih akutnih okužb dihal prejel 452 prijav respiratornih okužb, od tega je prejel 22 prijav gripe, in sicer AH-15, AH3-1, A-5 in B-1. NIJZ priporoča upoštevanje preprostih pravil, kot so redno umivanje rok, kašljanje in kihanje le v rokav ali robček ter stran od drugih, redno prezračevanje prostorov in da osebe, ki imajo znake okužbe, ostanejo doma.

V jesensko-zimskem obdobju so okužbe dihal pogostejše, zato je treba dosledno upoštevati preprosta pravila za njihovo preprečevanje, kot je na primer razkuževanje in umivanje rok. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Kako napreduje celjski občinski prostorski načrt?

Mestna občina Celje (MOC) nadaljuje usklajevanje z nosilci urejanja prostora glede postopka priprave prvega občinskega prostorskega načrta. Državni zbor je decembra lani potrdil novo Zakona o urejanju prostora, s katero se je podaljšal rok veljave starih občinskih prostorskih aktov. Celjski občini je prikimalo že 20 mnenjedajalcev, medtem ko je Direkcija Republike Slovenije (RS) za vode podala negativno mnenje.

Glede na stari Zakon o urejanju prostora je bilo predpisano, da bi lahko občine stare občinske akte kot podlago za izdajanje gradbenih dovoljenj in izvajanje posegov v prostor lahko uporabljale zgolj do 31. decembra 2024. Novela zakona je prinesla spremembo in njeno sprejetje je omenjeni rok podaljšalo do 30. oktobra 2026. Trenutno še 22 občin ni sprejelo občinskega načrta, med njimi je tudi MOC. Kako napredujejo zadeve?

Občini odkimala Direkcija RS za vode

Po lanski razgrnitvi osnutka je Mestna občina Celje predložila občinskega prostorskega načrta jeseni lani poslala v presojo 40 nosilcem. »V mi-

nulih tednih smo od dvajsetih mnenjedajalcev že prejeli pozitivno mnenje, prejeli smo tudi negativno mnenje Direkcije Republike Slovenije (RS) za vode, s katero intenzivno usklajujemo vsebino predloga OPN in vsebino ter obseg dodatno zahtevanih strokovnih podlag,« so pojasnili v MOC. Zakaj takšno mnenje direkcije? Kot so povedali v občini, je direkcija negativno mnenje podala zaradi pobud za umeščanje novih stavbnih zemljišč v MOC in neusklajenosti načrta z novimi strokovnimi podlagami, ki jih ima na voljo. Do odstopanj prihaja predvsem zaradi dolgotrajnosti postopka sprejemanja občinskega prostorskega načrta, saj se stanje prostora nenehno spreminja. »Direkcija v postopku usklajevanja intenzivno sodeluje, podaja zahteve in predloge za uskladitev načrta z najnovejšim stanjem prostora. Z namenom hitrega usklajevanja in odprave pomanjkljivosti z direkcijo redno komuniciramo,« so nam odgovorili v občini.

Čakajo še na preostale

MOC čaka še na 19 nosilcev urejanja prostora, ki morajo glede občinskega prostorske-

ga načrta podati mnenje. »Vse napore vlagamo tudi v usklajevanje s preostalimi nosilci urejanja prostora, od katerih še nismo prejeli mnenj,« so poudarili. Kot so dejali, ta usklajevanja zajemajo tako tekstualni kot grafični del načrta, vključno s pobudami za spremembo namenske rabe zemljišč, ki so bile že javno razgrnjene. »Ko bomo prejeli vsa pozitivna mnenja, bo predlog OPN poslan v obravnavo in sprejem Mestnemu svetu MOC,« so še dejali. Vsi nosilci urejanja prostora so sicer imeli rok za izdajo mnenja 30 dni od prejetja vloge. Vlogo je MOC podala 20. septembra, zato je omenjeni zakonski rok že potekel.

Odgovornost tudi državn

Kot so že lani napisali na MNVP, je bilo za preprečitev družbene, gospodarske in okoljske škode nujno podaljšanje roka uporabe starih občinskih prostorskih načrtov ter roka veljavnosti starih ureditvenih pogojev. Državni zbor je na seji 12. decembra lani tako sprejel novelo Zakona o urejanju prostora, s katero je MNVP predlagalo podaljšanje roka za pripravo občinskih prostorskih načr-

tov. »V nasprotnem primeru v 22 občinah, ki OPN še niso sprejele, od novega leta ne bi bilo mogoče izdajati gradbenih dovoljenj,« so zapisali na ministrstvu. Takrat je minister Jože Novak glede sprejetja načrtov dejal: »Želim, da župani to naredijo še v svojem mandatu in da ne prelagajo odgovornosti na druge – novembra 2026 so namreč občinske volitve. In drugič, da tudi mi v tem mandatu vlade opravimo vsa strokovna opravila.« Na ministrstvu so ob tem ugotovili tudi, da vzroki za nastalo stanje niso zgolj v nedejavnosti občin, temveč pogosto tudi v tem, da občinam ne uspe uskladiti zahtev državnih nosilcev urejanja prostora ali na njihova mnenja čakajo nerazumno dolgo. Ob tem je celjska občina poudarila tudi, da pričakuje, da bo država uskladila stališča svojih resorjev in tako omogočila nadaljnji prostorski razvoj pomembnega regionalnega središča, kakršno je Celje. Brez tega koraka tvegamo stagnacijo, ki bi imela negativne dolgoročne posledice za Celje in širšo regijo,« je opozoril celjski župan Matija Kovač.

LJ

ZADETKI

»Barva kože ali nacionalnost ne določata človeka. Določa ga to, kaj nosi v srcu. In če je človek dober in če vsak spoštuje kulturo nekoga, potem je možno živeti v spoštovanju in s sprejemanjem drugih.«
Nuša Lončar Šučur skupaj s soprogom neguje dve veri

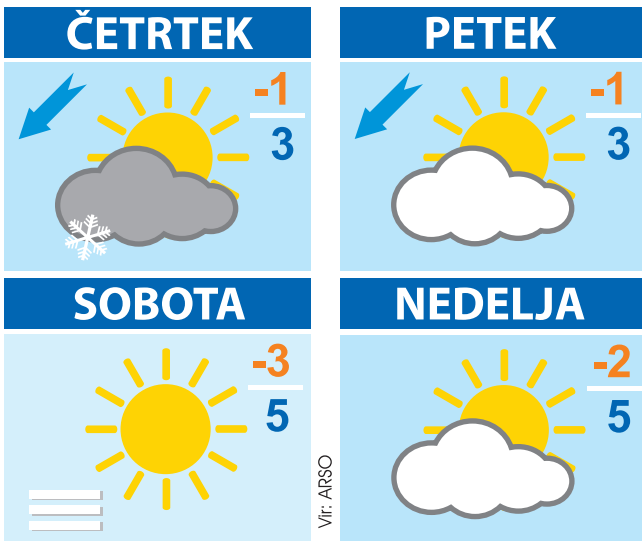
»Ni prav, da bi ob osvojitvi vrha govorili o zmagi nad goro. Gora je še močnejša. Gora te uči ponižnosti.«
Peter Mikša, zgodovinar in alpinist

»Pri skrbi za gozd ni prostora za sebičnost. Delati moraš zgledno, da poskrbiš za druge generacije. Ne smeš gledati le na denar.«
Roman Zakšek, najbolj skrben lastnik gozdov v OE Celje za leto 2024

»Mlajši so bolj eksplozivni, starejši smo bolj vzdržljivi.«
Stanko Verstovšek, vzdržljivostni kolesar

»Včasih me kdo vpraša, zakaj so moji izdelki tako dragi. In pojasnim, da butičnost in kakovost ne moreta biti poceni. Odločila sem se, da bom vztrajala pri kakovosti. Si pa seveda želim, da bi si jo lahko čim več ljudi privoščilo.«
Tatjana Štancar Poprask, mojstrica peke

Slovenija postaja vedno pomembnejša igralka v vesoljskem sektorju

Nove priložnosti za gospodarstvo in znanost

Slovenska vrata v vesolje so odprta širše kot kadarkoli prej, predvsem zaradi inovativnosti, prebojnih idej in sposobnosti podjetij, je na osrednji slovesnosti ob vstopu Slovenije v polnopravno članstvo Evropske vesoljske agencije (Esa) minuli petek v Centru Noordung v Vitanju med drugim dejal gospodarski minister Matjaž Han. Generalni direktor Ese dr. Josef Aschbacher je ta dan označil za dan praznovanja in ponosa. Premier dr. Robert Golob je poudaril, da je Slovenija odločena, da bo v vesolju velika, kot so velike možnosti slovenskega vesoljskega sektorja.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Slovenija je polnopravna članica Evropske vesoljske agencije postala 1. januarja letos. Z razgibanim in s hitro rastočim vesoljskim sektorjem želi uresničiti svojo vizijo: Slovenija, majhna na Zemlji, velika v vesolju. To je tudi geslo vseh dejavnosti, ki jih bosta ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport ter Slovenska vesoljska pisarna izvedla ob tem pomembnem dosežku.

Odskočna deska

Polnopravno članstvo v Esi po besedah ministra Hana predstavlja pomemben mejnik v razvoju države. »Slovensko znanje in inovacije so s tem dobili izjemno priznanje. Verjamem, da bo naše članstvo odskočna deska za nove prebojne projekte, ki bodo oblikovali prihodnost vesoljske tehnologije,« je poudaril. Kot je dodal, so Slovenijo do tega dosežka pripeljale dolgoletne dejavnosti, med katere sodijo sprejem vesoljske strategije, usklajevanje vesoljske pisarne in zagotovitev financiranja sektorja. Po njegovih besedah bo članstvo Slovenijo letos stalo šest milijonov evrov, med letoma 2026 in 2028 se bo strošek podvojil, nato se bo povečal na 18 milijonov evrov. A ta denar ni izgubljen, saj je Slovenija iz agencije počrpala več denarja, kot je vanjo vložila, je poudaril minister. Pojasnil je, da je v osmih letih pridruženega članstva 30 slovenskih partnerjev z Eso podpisalo 114 pogodb v vrednosti skoraj 50 milijonov evrov. Po podatkih ministrstva za gospodarstvo vsak evro, vložen v vesoljski sektor, ustvari

od štiri do pet evrov in podpira 11 delovnih mest z visoko dodano vrednostjo.

»Ponosni smo, da s polnopravnim članstvom omogočamo slovenskim podjetjem, znanstvenikom, študentom edinstvene znanstvene in gospodarske podvige,« je poudaril premier Robert Golob. Dejal je, da slovenski vesoljski sektor s svojim sodelovanjem v programih Evropske vesoljske agencije dokazuje, da ima velik um in velik pogum.

Gospodarski in družbeni učinki

Vesoljski sektor v sodelovanju z Eso razvija zahtevne visokotehnoške rešitve za vesolje, ki so pomembne tudi za uporabo v vsakdanjem življenju na Zemlji. Polnopravno članstvo Slovenije v Esi po navedbah ministrstva odpira tudi vrata novim priložnostim za razvoj vesoljskih tehnologij, ki bodo koristile ne le gospodarstvu, temveč tudi vsakdanjemu življenju državljanov in okolju. »Satelitski podatki izboljšujejo kmetijstvo, napovedovanje vremena, varnost in infrastrukturo. Razvoj novih materialov za vesolje ter tudi napredek v umetni inteligenci in robotiki prinašata inovacije v številnih industrijah. Zdravje astronautov in tehnologije za preprečevanje zdravstvenih težav v breztežnosti imajo možnosti za zdravljenje številnih bolezni tudi na Zemlji,« konkretne primere uporabe vesoljskih tehnologij izpostavljajo na ministrstvu.

»Se nikoli doslej niso bili pred Eso tako veliki izzivi. V ve-

Slovenija je polnopravno članstvo v Evropski vesoljski agenciji obeležila tudi z vrhom med Slovenijo in Eso minuli petek v Rimskih Toplicah, na katerem so sodelovali delegacija agencije, predstavniki več držav članic in številni predstavniki podjetij, razvojnih institutov in univerz, dejavnih v slovenskem vesoljskem sektorju. Vrh so med drugim zaznamovale predstavitve dosežkov in načrtov Ese, predstavniki podjetij in institutov (med drugim Balmar, Dewesoft, Inštitut Jožef Stefan, Synergise in Skylabs) pa so strnili svoj pogled na prednosti sodelovanja z agencijo.

solje vstopa vedno več igralcev, tako obstoječih vesoljskih vele-sil kot novih, in tudi komercialni igralci. Dejstvo je, da smo na pragu nove vesoljske tekme,« je na slovesnosti v Vitanju dejal premier Golob. Poudaril je, da mora vesolje ostati in postati prostor miroljubnega sodelovanja za dobro vseh in da orožje v vesolju nima kaj iskati.

Pot Slovenije v vesolje

Slovenija z Evropsko vesoljsko agencijo sodeluje od leta 2009, pridružen status je nadgradila leta 2020. Junija lani je podpisala sporazum za polnopravno članstvo, ki je začelo veljati 1. januarja letos. Prednosti članstva so po navedbah ministrstva za gospodarstvo dostop do novih programov, ki krepijo raziskave, razvoj in komercializacijo tehnologij, krepitev mednarodnega sodelovanja in prepoznavnosti Slovenije v vesoljskem sektorju, možnost večjega geografskega povračila sredstev v obliki projektov za slovenska podjetja ter prispevek k trajnostnemu razvoju in digitalizaciji ter ustvarjanje novih delovnih mest. Do danes je bilo podpisanih več kot 60 pogodb z Eso, kar je omogočilo visokotehnoške projekte

slovenskih podjetij in ustanov. Slovenski znanstveniki sodelujejo pri najpomembnejših astronomskih projektih.

Kot je ocenil generalni direktor Ese Josef Aschbacher, Slovenija Evropski vesoljski agenciji prinaša izjemne zmogljivosti in strokovno znanje, med drugim napredno in revolucionarno delo na področju mikrosatelitov. »Vaša znanstvena odličnost in podjetniški duh bosta obogatila naše poslanstvo,« je dejal.

Izkušnje slovenskih podjetij

Slovenski vesoljski sektor sestavlja več kot 40 podjetij, razvojni inštituti in tri univerze, ki bodo imele zdaj še več možnosti za vključevanje v evropske vesoljske programe ter s tem možnosti za razvoj vesoljskih tehnologij in aplikacij. Nekatera slovenska podjetja so na posameznih vesoljskih področjih uspela prevzeti celo vodilno vlogo. Predvsem so se izkazala na področju opazovanja Zemlje, razvoja inovativnih tehnologij in novih materialov. Trenutno so v vesolju trije slovenski sateliti, v Planici je vzpostavljen eden od raziskovalnih centrov Evropske vesoljske agencije, slovensko podjetje je sodelovalo tudi pri gradnji nove evropske rakete Ariane 6. Slovenija razvija tudi tehnologije za zdravje ljudi, robotiko in rešitve za avtonomna vozila. S sporazumi z različnimi državami in z vstopom v projekt Artemis je naša država okrepila svojo vlogo v globalni vesoljski industriji. Sektor ponuja tudi številne koristi za vsakdanje življenje – od spremljanja podnebnih sprememb do razvoja naprednih materialov in optimizacije komunikacij. Do leta 2035 bo vesoljsko gospodarstvo globalno doseglo vrednost 1,8 bilijona dolarjev, Slovenija pa namerava po navedbah ministrstva ohraniti svojo inovativno in strateško vlogo v tej hitro rastoči panogi.

Foto: Andraž Purg

Premier Robert Golob je na slovesnosti v Vitanju poudaril, da je Slovenija odločena, da bo v vesolju velika, kot so velike možnosti slovenskega vesoljskega sektorja.

Slovenija je Esi kot uradno darilo podarila maketo Noordungove vesoljske postaje; maketa bo stalno razstavljena na sedežu agencije. Minister za gospodarstvo Matjaž Han jo je izročil generalnemu direktorju Ese dr. Josefu Aschbacherju.

Slovesnost v Vitanju so popestrili tudi slovenski glasbeniki, med njimi Maja Keuc.

Osrednja slovesnosti ob vstopu Slovenije v polnopravno članstvo Evropske vesoljske agencije je bila v Centru Noordung v Vitanju.

O posledicah domnevno predčasnega zapiranje velenjskega premogovnika

Zaposlene v Premogovniku Velenje pesti negotovost glede prihodnosti. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Po vladnih napovedih naj bi postopno zapiranje Premogovnika Velenje (PV) trajalo do konca leta 2033, toda vedno glasnejša so namigovanja, da naj bi se to zgodilo že leta 2029. Med prebivalci Šaleške doline je prisotna negotovost, saj ne vedo, kaj bo potem. Sprašujejo se, zakaj je z zapiranjem treba hiteti. Zakon o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega izstopa iz premoga, ki ga je državni zbor sprejel konec lanskega leta, odgovorov ne ponuja, navaja le, da morata velenjska in šoštanjka občina do takrat zagotoviti alternativni vir ogrevanja. Po besedah sindikalista Simona Lamota bi prenehanje pridobivanja premoga pred letom 2033 povzročilo socialno in gospodarsko bombo ne le za Šaleško dolino, ampak za celotno državo.

BARBARA FURMAN

Zakon o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega izstopa iz premoga (t. i. interventni zakon) predvideva, da bo Termoelektrarna Šoštanj (Teš) občini Šoštanj in Velenje s toploto oskrbovala do 30. aprila 2027. Dolgoročne ukrepe za pravičen prehod iz premoga naj bi opredelila zakona o zapiranju Premogovnika Velenje in o prestrukturiranju premogovne regije. S pripravami obeh zakonov vlada zamuja že tri leta.

Posledice hitenja

Sprva so predstavniki vlade kot letnico zaprtja velenjskega premogovnika omenjali leto 2033, zadnje čase pa leto 2029. Do tega leta naj bi po napovedih generalnega direktorja Premogovnika Velenje mag. Marka Mavca odkopali 10 milijonov ton premoga in število zaposlenih postopno zmanjšali s skoraj dva tisoč na petsto. Količina odkopanega premoga naj bi bila usklajena s potrebami Termoelektrarne Šoštanj.

Kakšne bi bile posledice hitenja? Prof. dr. Žan Jan Oplotnik z Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru je na seji šoštanjkega občinskega sveta predstavil študijo Socialni in ekonomski vidiki prestrukturiranja Savinjsko-šaleške regije ob predčasnem zaprtju Teš in Premogovnika Velenje. Ta med drugim predvideva, da bi predčasno zapiranje termomodivizije (PV in Teš) v Šaleški dolini posredno ogrozilo kar devet tisoč delovnih mest po vsej Sloveniji. »Z ustrežno pripravo podpornega okolja obstaja možnost, da bi v Šaleški dolini ustvarili 14 tisoč novih delovnih mest. To bo seveda dolgotrajen proces, saj naj bi trajal kar dve desetletji. Lokalne skupnosti morajo vztrajati, da bosta država in Evropa v ta namen zagotovili dovolj sredstev,« je poudaril dr. Žan Jan Oplotnik.

Neizpolnjena zaveza?

Kot pravi predsednik podjetniškega sindikata SPESS

v Premogovniku Velenje Simon Lamot, se je vlada zavezala, da bo izstop iz premoga izvedla na socialno, gospodarsko in družbeno pravičen način ter da nihče od zaposlenih v Skupini Premogovnik Velenje in Teš ne bo ostal brez ustreznih socialne varnosti. »Kakršnakoli namera o pospešenem predčasnem izstopu iz premoga pred koncem leta 2033 za nas ni sprejemljiva. Dejstvo pa je, da se to lahko zgodi že nekaj let prej, saj so trenutni politični in energetske odločevalci temu naklonjeni. Očitno jih ne skrbi varna, zanesljiva in cenovno ugodna oskrba prebivalstva in gospodarstva, temveč le povečevanje dobičkov. V tej geopolitični situaciji je takšen pristop nevaren, če ne celo škandalozen,« je oster Lamot.

Porast bolniških odsotnosti

Skupina Premogovnik Velenje zaposluje približno dva tisoč ljudi, med njimi je štiristo invalidov in delovnih

invalidov. Če k temu prištejemo tudi njihove družinske člane, je v negotovosti še dodatnih štiri tisoč ljudi. Prav tako ne smemo prezreti posredno zaposlenih in njihovih družinskih članov. Po sogovornikovih besedah se negotovost že odraža v delovnem procesu. »Med delavci je upadla motivacija za delo, povečuje se delež bolniških odsotnosti. Zaradi njihove manjše zbranosti pri delu se povečujejo možnosti za delovne nezgode. Navsezadnje si mlajši zaposleni niti ne morejo ustvariti ustreznih pogojev za družino, ne morejo najeti kreditov za reševanje stanovanjske problematike in še bi lahko našteval.«

Pomembno je, da se politika jasno in glasno zveže, da se izkopavanja premoga ne bo končalo pred letom 2033. V nasprotnem primeru je po sogovornikovih besedah mogoče pričakovati odliv pomembnega mlajšega kadra. »Mladi strokovnjaki bodo še kako potrebni pri izvajanju zapiralskih del in ohranjanju znanja, ki bo potrebno za podzemno pridobivanje premoga ob morebitnih

krizah v prihodnje. Velenjski lignit je namreč edini domači vir energije, deponija pa je edini domači akumulator energije, ki je vedno na voljo, tudi ko ni sonca, vetra, vode in ni na voljo električne energije iz uvoza.«

Zapiranje do leta 2045

Zato v podjetniškem sindikatu SPESS podpirajo postopni prehod iz premoga z manjšanjem proizvodnje na podlagi naravnega odliva kadra. Politični odločevalci so, kot še pravi Simon Lamot, dolžni sprejeti ustrezno zakonodajo in poslovni model, ki bo omogočal poslovanje termomodivizije do konca leta 2033. »Simulacije zaposlenih kažejo, da bi s takšnim modelom tudi leta 2033 ostalo brez zaposlitve petsto zaposlenih, od tega vsaj 250 invalidov. Vsekakor je do takrat s predlaganimi ukrepi v Zakonu o postopnem zapiranju in Zakonu o prestrukturiranju Saša regije možno poskrbeti za večino. Drugi bi izvajali zapiralna in sanacijska dela približno do leta 2045.«

Kdo bo gradil nov celjski vrtec?

Ena ključnih proračunskih postavk Mestne občine Celje za letos je gradnja novega vrtca v Škapihovi ulici, in sicer enote Čira Čara, ki spada pod Vrtec Zarja. Občina je lani spomladi že pridobila gradbeno dovoljenje ter v minulih tednih dopolnila PZI-dokumentacijo za prijavo na javni poziv Eko sklada.

Že pred časom je uskladila tudi vse potrebno z Ministrstvom RS za okolje, podnebje in energijo, ki bo sočasno izvedlo zamenjavo onesnažene zemljine. Na portalu javnih naročil je občina pred dnevi objavila tudi javno naročilo za gradnjo novega vrtca. Vrtec Zarja bo tako pridobil šestoddelčno enoto, ki jo bo lahko obiskovalo 22 otrok v enem oddelku. Igralnica s teraso bodo za vse oddelke umeščene v pritličju novega vrtca, ki bo imel tudi večnamenski prostor s skupnimi igralnimi površinami, prostorom za ustvarjanje in prostorom za starše. Urejeni bodo tudi prostor za individualno delo z otroki in prostori za strokovne sodelavce.

»S projektom gradnje novega vrtca sodelujemo na javnem pozivu Ekosklada za sofinanciranje stavb splošnega družbenega pomena v razredu skoraj ničenergijskih stavb. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je za sanacijo zemljine na območju, kjer bo stal nov vrtec, že pridobilo dokumentacijo PZI, izvedba je predvidena z gradnjo novega vrtca,« pravijo v občini. Finančna sredstva v višini do največ milijona evrov bo v letu 2025 zagotovil proračunski sklad. Del sredstev bo namenjen za izvajanje projektantskega nadzora ter pridobitvi PZI-dokumentacije za sončno elektrarno, izvedba katere je pogoj za pridobitev sredstev Ekosklada.

Ššol

Izvajalci lahko ponudbo za gradnjo vrtca oddajo do 30. januarja, ob uspešnem izboru bi izvajalec lahko začel graditi že spomladi. (Foto: Korpnik produkcija)

CELJE – Sistem Kolesce kaže osveščenost ljudi, a tudi na nesramnost nekaterih

Rekordna izposoja, odpravljanje napak in vandalizem

»Sistem Kolesce, ki omogoča izposajo in souporabo koles v mestni občini Celje, je v letu 2024 postavil nove rekordne mejnike, kar potrjuje pomen trajnostne mobilnosti za boljše življenje prebivalcev. V primerjavi z letom 2023 je bil s skupno 93.659 najemi zabeležen kar 20-odstotni porast izposoj,« so sporočili iz Mestne občine Celje. Toda nekateri uporabniki na družbenih omrežjih izpostavljajo, da jim izposoja koles, ki se je v Celju med ljudmi dobro »prijela«, kravžlja živce. Na primer da terminali za polnjenje električnih koles ne delujejo, da so električna kolesa napolnjena, vendar brez pogona, znano je tudi, da je kar nekajkrat prišlo tudi do vandalizma. Na občino smo zato naslovili vprašanja, zakaj prihaja do napak in kdaj jih bodo odpravili.

SIMONA ŠOLINIČ

A najprej k pozitivnim podatkom. Uporabniki so lani skupno prekolesarili skoraj 500 tisoč kilometrov, kar je 15 odstotkov več kot v letu prej. »Povečana uporaba sistema Kolesce ne predstavlja le števil, na katere smo lahko vsako leto bolj ponosni, temveč odraža dejavno in okoljsko osveščeno prebivalstvo, ki je v letu 2024 z uporabo koles prihranilo kar 184.658 kilogramov izpustov ogljikovega dioksida,« se pohvalijo v občini.

Povprečen najem kolesa je v letu 2024 trajal 21,2 minute, v tem času je uporabnik v povprečju prevozil 5,3 kilometra. »To potrjuje potencial sistema Kolesce kot ključnega elementa Celja kot 15-minutnega mesta, ki omogoča hitro in trajnostno povezovanje ključnih točk v urbanem prostoru,« so veseli v občini. Dodajajo še, da bo občina še naprej vlagala v izboljšanje infrastrukture, širitev sistema in promocijo uporabe koles: »Za prihodnji dve leti tako že načrtujemo postavitev novih postaj, med drugim tudi v bližini Splošne bolnišnice Celje, ob Tehnopolisu, v Dečkovem naselju, v poslovni coni Celje vzhod (Bukovžlak), Košnici, Šmarjeti, Novi vasi in na Babnem.«

Kako odpravljajo napake?

Nekoliko manj pozitivne so navedbe uporabnikov javnih koles, da včasih prihaja do napak na postajah za izposajo. Že jeseni lani je eden od Celjanov na družbenem

omrežju zapisal, da so kolesa sicer bila na postaji, vendar je spletna aplikacija zaznala napako ob najemu kolesa: »Klic na dežurno številko je včasih uspešen, večkrat ne. Kadar je bil, je dežurni operater povedal, da morajo težavo odpraviti ročno in da je na daljavo ne morejo.« V občini pravijo, da manjši del terminalov ni priključen na stalno napajanje, ampak na javno razsvetljava, ki napajanje zagotavlja le v nočnem času: »Zato večji del dneva napajanje zagotavlja akumulator, ki se lahko občasno v zimskem času, ko se ta težava pojavlja, zaradi nizkih temperatur včasih popolnoma izprazni, kar povzroči nedelovanje terminalov. Te težave že rešujemo, uporabili bomo močnejše akumulatorje in polnilce. Kjer bo tehnično mogoče, bomo terminale priključili na stalno napetost 24 ur na dan,« odgovarjajo v občini.

Uporabnik, ki je omenil to težavo, je zapisal, da kolo sicer lahko odklene, a ga ne more vzeti s postaje. V občini odgovarjajo, da gre za redek pojav: »Razlog je, da so nekatera, predvsem nova stojala trša od starejših in je treba kolo izvleči močnejše. Če uporabnik naleti na takšno težavo, lahko kolo zaklene in vzame drugega. Prav tako lahko napako prijavi klicnemu centru.« Nekaj težav je povezanih z električnimi kolesi. Ta so včasih polna, vendar brez pogona. »Če je baterija na električnem kolesu polna in pogon ne deluje, gre najverjetneje za okvaro na pogon-

Sistem Kolesce temelji na sistemu izposoje javnih koles Nextbike, ki je prisoten v več kot 300 mestih po celem svetu. Gre za nemški sistem, ki ga na podlagi izkušenj uporabnikov iz različnih držav nenehno posodablja, da bi čim bolj zadostil njihovim potrebam. Posodablja tako aplikacijo kot opremo oziroma kolesa. Z nadaljnjo širitvijo sistema Kolesce naj bi v Celju pridobili tudi novejša kolesa.

skem sklopu/motorju. Upravljalci sistema takšno kolo vzamejo iz sistema in peljejo na servis, kjer napako odpravijo. Če uporabnik naleti na takšno težavo, predlagamo, naj napako prijavi klicnemu centru, da se servisna ekipa hitreje odzove,« so nam odgovorili v celjski občini.

Zakaj kazen?

Ena od težav, ki se je zgodila drugemu uporabniku, se je nanašala na to, da je kolo parkiralo pravilno, ga zaklenil, nato je dobil SMS-sporočilo, da mu bo zaračunano 15 evrov zaradi nepravilnega zaklepanja. Tudi ti primeri, pravijo v občini, so redki. »Za pravilno vrnjeno kolo se šteje, ko ga uporabnik ob vračilu zaklene. Ni dovolj le, da ga odloži v stojalo za kolesa, ker lahko kdo takšno kolo na silo izvleče in ukrade. Tako ime-

Izposojeno kolo ne spada k smetem, ampak na postajo. (Foto: Andraž Purg)

novana kazen nepravilnega vračila kolesa (15 evrov) se uporabniku zaračuna, kadar kolesa od vračilu ne zaklene s ključavnico, ki je nameščena na kolesu. Uporabnik pred zaračunavanjem dobi na telefon potisno sporočilo, da kolo ob vračilu ni bilo zaklenjeno. Če pride do pomote in je

uporabniku 15 evrov zaračunanih pomotoma, administracija kazni izniči in uporabniku vrne denar,« pravijo na občini.

Večni problem je vandalizem, a ne samo v Celju, ampak povsod. Da je tudi sistem Kolesce že bil tarča vandalov, se pozna na stanju opreme in koles. »Z

upravljalcem sistema No-mago smo problematiko uredili z dodatno namestitvijo ključavnic na kolesa. Te ključavnice kolo fizično zaklenejo tako, da se ga ne da voziti. Prav tako je v kolesih skrit GPS-sledilnik, da lahko v primeru odtujitve izsledimo, kje se nahaja,« pojasnjujejo v občini.

Nekateri še vedno ne znajo ceniti javne lastnine. Vandalizem je na žalost še vedno prisoten tudi v Celju. (Foto: FB stran Cjele, Cjele)

Tudi pri električnih kolesih naj bi se občasno pojavljale težave. (Foto: Andraž Purg)

Kaj bodo merili ob Mariborski cesti?

CELJE – Ob Mariborski cesti pri križišču blizu trgovine Hofer je že nekaj dni postavljena začasna merilna postaja za merjenje kakovosti zraka. Merilnik je tam postavila Agencija RS za okolje, ki bo meritve na tej lokaciji izvajala eno leto.

Agencija za okolje kakovost zraka v Celju meri že od leta 1990, in sicer ves čas ob Splošni bolnišnici Celje. Med letoma 2017 in 2021 so bile meritve izvedene še na prometni lokaciji ob Mariborski cesti, nakar so takrat merilnik prestavili na Ljubljansko cesto. Poleg teh meritev že od leta 2007 na območju Celja izvajajo meritve različnih onesnaževal še z avtomatsko merilno postajo Gaji, katere skrbnica je Mestna občina Celje. Nabor meritev se je z leti spreminjal.

»Rezultati spremljanja kakovosti zunanega zraka kažejo, da v Celju od leta 2020 niso za nobeno onesnaževalo preseženi predpisani letni standardi kakovosti. V preteklih letih se je bistveno zmanjšala onesnaženost zraka z žveplovim dioksidom. Tudi vsebnosti delcev PM10 se na letni ravni zmanjšujejo in ne presegajo dovoljene letne vrednosti. Do preseganja mejnih dnevnih vrednosti prihaja samo pozimi, ko se drugim virom pridružijo kurišča za ogrevanje. Pomembna dejavnika sta tudi tranzitni promet skozi mesto in kotlinska lega Celja,« pravijo v Mestni občini Celje.

V celjski občini pravijo, da je v Celju čistejši zrak zagotovljen s širjenjem daljinskega ogrevanja, z energetske obnovo javnih zgradb in ukrepi trajnostne mobilnosti. (Foto: MOC)

LAŠKO – Kakšni izzivi občino čakajo v letu 2025?

Pestro in naložbeno bogato leto

Občina Laško se je minulo leto soočala s številnimi izzivi. Ti so bili zlasti povezani z odpravljanjem posledic neurij in poplav, a tudi z uresničevanjem pomembnih naložb, ki jih občina nadaljuje tudi letos. Tako je pred Občino Laško, ki ima letos finančno najobsežnejši proračun v svoji zgodovini, ponovno pestro leto. Prihodki so predvideni v višini približno 28 milijonov evrov, odhodkov naj bi bilo malo manj kot 33 milijonov evrov. Razlogi za tako obsežen proračun so na eni strani višji stroški, ki se nanašajo na izpolnjevanje zakonskih obveznosti občine, na drugi strani gre za naložbe oziroma razvojne projekte, ki jih bo občina nadaljevala ali začela na novo izvajati v tem letu.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Za ureditev plazov je občina v minulem letu namenila približno milijon evrov. Urejenih je bilo osem srednje velikih plazov, na dokončno ureditev čaka še največji plaz v občini in eden največjih v državi, to je plaz v Stopcah, ki se je sprožil novembra 2019 in je ogrozil celo vas. Del ukrepov je v preteklih letih že bilo izvedenih, a ker ti ne zadostujejo za zaščito vasi, so predvideni še dodatni. Ti bodo stali približno milijon evrov. Kot je povedal župan **Marko Šantej**, je izvajalec del že izbran, občina zdaj čaka na podpis pogodbe z državo glede financiranja naložbe, nato bo začela dela.

Tudi dela na področju zagotavljanja poplavne varnosti v občini Laško še ne bo zmanjkalo. Velik korak naprej po besedah župana predstavlja pridobljeno gradbeno dovoljenje za nadaljnje ukrepe na Savinji, ki so načrtovani od marijagraškega ovinka do Udmata in so ocenjeni na več kot 15 milijonov evrov. Občina pričakuje začetek del v prvi polovici letošnjega leta. Protipoplavni ukrepi so načrtovani tudi na Rečici v Debru v višini 3,2 milijona evrov, kjer pridobitev gradbenega dovoljenja občina pričakuje v kratkem.

Mestno jedro postalo gradbišče

Med ključnimi projekti, ki jih je Občina Laško začela izvajati

lani in jih nadaljuje letos, so obnova starega mestnega jedra, gradnja prizidka k Zdravstvenemu domu Laško in gradnja kanalizacije v Marija Gradcu.

Pri zdravstvenem domu so gradbeni stroji zabrnili lanske pomlad. Poleti so dela za nekaj čas zastala, saj je težave povzročila podtalnica, ki se je nepričakovano pojavila v gradbeni jami. Po odpravi težave so se dela jeseni nadaljevala, a so bila kmalu spet zaustavljena, saj so delavci naleteli na arheološke najdbe. Delavcem na gradbišču so se tako pridružili arheologi, po novem letu so na gradbišču spet zabrnili stroji. Zaradi vseh teh okoliščin prizidek ne bo končan do konca letošnjega leta, kot je bilo predvideno, ampak se bodo dela po besedah župana Marka Šanteja zavlekla v leto 2026. Prav tako se bo naložba, ocenjena na 3,8 milijona evrov, zaradi dodatnih del v gradbeni jami in zaradi arheoloških raziskav nekoliko podražila.

Od lanske jeseni občina prenavlja tudi mestno jedro Laškega. Tudi tam so gradbišče zavzeli arheologi, ki so na Aškerčevem trgu odkrili več najdb, predvsem lončenine, iz obdobja zgodnjega novega veka, srednjega veka, rimskega obdobja in prazgodovine ter zgodnjenovoveško tlakovanje. Arheologi so naleteli tudi na lepo ohranjeno obzidje, ki

je bilo nekoč okoli cerkve sv. Martina.

Projekt prenove mestnega jedra je sicer razdeljen na štiri etape in vključuje celovito ureditev starega mestnega jedra. Dela prve etape v vrednosti približno tri milijone evrov zajemajo zamenjavo gospodarske javne infrastrukture, vključno z vodovodnim omrežjem, me teorno in fekalno kanalizacijo v delu Mestne in Trubarjeve ulice, delu Valvasorjevega trga, severnem delu Aškerčevega trga in ulice Pod gradom. V drugi etapi bodo uredili Savinjsko nabrežje, v tretji etapi Aškerčev in Orožnov trg, četrta etapa predvideva ureditev Trubarjevega nabrežja, to je tlakovanja, parkirnih površin, spremembo prometnega režima ter ureditev protipoplavnih ukrepov.

Za večjo kakovost bivanja

Največje naložbe, ki jih bodo v občini Laško začeli uresničevati v tem letu, so gradnja kanalizacijskega omrežja v aglomeraciji Laško v vrednosti 1,8 milijona evrov, dograditev vodovodnega omrežja med Laškimi in Rimskimi Toplicami (1,2 milijona evrov) ter vzpostavitev Mrežnega podjetniškega inkubatorja Savinjske regije (2,1 milijona evrov). Omenjene tri projekte je občina prijavila tudi v Dogovor za razvoj regij, s katerim država spodbuja skladen regionalni razvoj. Pri podjetniškem inkubatorju Občina Laško, ki je vodilni partner, sodeluje z Občino Žalec. Inkubator bo deloval na dveh mestih, in sicer v Trubarjevi ulici 24 v Laškem in na Mestnem trgu v Žalcu. Vrata bo predvidoma odprl v letu 2027.

Na področju vodooskrbe bo zamenjan cevovod med Rimskimi Toplicami in Laškimi oziroma na odseku Rimske Toplice-Udmat. Cilj obnove dotrajanega vodovodnega omrež-

ja je zmanjšati izgube vode v vodovodnem sistemu, kar bo pripomoglo k bolj učinkoviti rabi vode in zanesljivejši oskrbi prebivalcev, pravijo v Občini Laško.

Predvidoma prihodnji mesec bo izbran izvajalec, podjetje AGM Nemec, začel graditi novo parkirišče v Marija Gradcu, ki bo umeščeno med veterinarsko postajo in Gostišče Čater. Na voljo bo 30 novih parkirnih mest, od tega bosta dve prilagojeni za invalide. Na območju Marija Gradca si občina namreč prizadeva za postavitev državne ceste, gradnja novega parkirišča pa je predpogoj za umestitev trase ceste na območje, kjer so zdaj urejena parkirišča, je pojasnil župan.

Stanovanjska gradnja in zeleni prehod

Na območju Debra v Laškem je načrtovana gradnja stanovanj. Projekt želi občina uresničiti v javno-zasebnem partnerstvu. Trenutno poteka konkurenčni dialog z morebitnim zasebnim partnerjem. Ta bo moral v dveh letih in pol po podpisu pogodbe zgraditi nov kompleks dveh večstanovanjskih stavb s 70 stanovanji. V manjši stanovanjski stavbi je predvidena gradnja dvajsetih nizkoenergijskih javnih najemnih stanovanj, ki bodo postala last Občine Laško. V drugi, večji stanovanjski zgradbi je predvidena ureditev približno 50 tržnih stanovanj, ki bodo tako kot preostali poslovni deli kompleksa s pripadajočo garažo ostali v lasti zasebnega partnerja. Stavbi bosta povezani z vmesno poslovno zgradbo.

Občina Laško letos načrtuje tudi projekte tako imenovanega zelenega prehoda. Na strehe dvanajstih javnih stavb namerava namestiti sončne elektrarne, in sicer na devet stavb osnovnih šol, dva vrtca

Pri obnovi mestnega jedra so arheologi na Aškerčevem trgu naleteli na lepo ohranjeno obzidje, ki je bilo nekoč okoli cerkve sv. Martina. (Foto: Muzej Laško)

in na večnamensko stavbo. Občina namerava naložbo uresničiti v obliki javnonaročniškega modela javno-zasebnega partnerstva. Trenutno izbirajo zasebnega partnerja. Vrednost projekta je ocenjena na približno pol milijona evrov. Sredstva zasebnega partnerja bodo znašala približno 25 odstotkov celotne vrednosti naložbe. Sredstva javnega partnerja oziroma občine, ki jih bo pokrila s pridobljeno subvencijo, bodo znašala 75 odstotkov celotne vrednosti.

Letos je predvidena tudi energetska obnova stavbe vrtca

v Rimskih Toplicah. Najverjetneje v prihodnjem letu bo na vrsto prišla še zahtevnejša energetska obnova 350 let stare občinske stavbe. Naložba je ocenjena na približno 662 tisoč evrov z davkom, medtem ko je energetska obnova vrtca v Rimskih Toplicah bistveno cenejša, stala naj bi približno tristo tisoč evrov.

Letos in prihodnje leto bo Občina Laško obnavljala tudi pritličje kartuzijske pristave v Jurkloštru. Že v naslednjih dneh je predviden tudi začetek del v Zdraviliškem parku v Laškem, ki ga želi občina vsebinsko nadgraditi in obnoviti.

Plaz počasi drsi v dolino in ogroža vas Stopce. Za njeno zaščito so potrebni dodatni ukrepi. Stali bodo milijon evrov. (Foto: Andraž Purg)

Protipoplavni ukrepi so za občino Laško ključnega pomena. Načrtovani so na reki Savinji od marijagraškega ovinka (na fotografiji) do Udmata. (Foto: Andraž Purg)

S Savo za telo zdravo

RADEČE – Občina namerava ob reki Savi obogatiti rekreacijsko ponudbo. V okviru projekta, ki ga je poimenovala S Savo za telo zdravo, želi na območju Rekreacijskega parka Savus postaviti megagugalnico, ekološka stranišča ter urediti kolesarnico za shranjevanje e-koles pri Ribiški vasi in Hotemežu.

Projekt je ocenjen na približno sto tisoč evrov in ga bo Občina Radeče izvedla s pomočjo sredstev Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, s sredstvi partnerjev in z lastnimi sredstvi. V projekt sta ob Občini Radeče vključena še KTRC Radeče in Ribiška družina Radeče. Znesek sofinanciranja znaša 85 odstotkov naložbe oziroma približno 73 tisoč evrov.

Projekt S Savo za telo zdravo, ki ga bo Občina Radeče izvedla v okviru Strategije lokalnega razvoja za Ribiški LAS Posavje 2021–2027, naj bi trajal od letošnjega februarja do novembra. BA

Rekreacijski park Savus, ki obiskovalcem omogoča brezplačno vadbo na prostem, bo obogaten še z dodatnimi dejavnostmi. (Foto: BA)

NAZARJE – V glasbeni šoli se že več let soočajo s pomanjkanjem prostora

Prestavljanje stolov, razstavljanje in sestavljanje glasbil in šele nato pouk

Glasbena šola Nazarje se že dlje časa sooča s prostorsko stisko. V zgornjih prostorih nazarske osnovne šole deluje že od leta 1999, čeprav v njih učenci in zaposleni zdaj opravijo dvakrat več ur kot v preteklosti. Ravnatelj glasbene šole Jernej Marinšek na prostorsko stisko in neustreznost prostorov opozarja že več let. Po njegovih besedah glasbena šola, katere ustanoviteljice so vse občine Zgornje Savinjske doline, učencem že desetletja ne omogoča primerljivih pogojev za glasbeni napredek, kot jih imajo njihovi sovrstniki v sosednjih glasbenih šolah. Marinšek je svetu ustanoviteljic GŠ Nazarje zato že pred leti predstavil idejno zasnovo za novo stavbo, svoj predlog je ponovno predstavil tudi na zadnji seji Občinskega sveta Občine Nazarje. Bi lahko njegova prizadevanja vendarle obrodila sadove?

SINTIJA JURIC

Glasbena šola Nazarje je bila uradno ustanovljena leta 1993, šest let kasneje se je iz dotedanjih prostorov v gradu Vrbovec preselila v zgornje prostore Osnovne šole Nazarje, kjer je še danes. »Naši prostori že zdavnaj več ne zadostujejo potrebam naših programov, ki jih izvajamo. Še več, to so prostori, ki že od začetka niso urejeni za glasbeno izobraževanje, ki zaradi narave dela zahteva neke zakonitosti, kot so akustičnost prostora, zvočna izolacija in velikost prostorov,« je poudaril Jernej Marinšek, ki je vodenje nazarske glasbene šole prevzel septembra 2010.

133 odstotkov več delovnih ur

Če so leta 1999 v glasbeni šoli učitelji in učenci tedensko opravili 240 delovnih ur, zdaj v istih prostorih opravijo že 560 ur. V primerjavi s takrat se je za 50 odstotkov povečal tudi vpis otrok. V Glasbeno šolo Nazarje je tako v letošnjem šolskem letu vpisanih 272 učencev iz vseh sedmih občin Zgornje Savinjske doline. »Število se v tem okviru giblje vsa zadnja leta, saj ministrstvo omejuje število vpisanih učencev, hkrati zaradi prostorske stiske ne moremo vpisati več otrok niti v nadstandardni program, četudi bi si to želeli,« je poudaril Marinšek.

Ker se je število programov ter predmetov skupinskega in individualnega pouka od leta 1999 močno povečalo, v Glasbeni šoli Nazarje pouk izvajajo na več mestih. In sicer ob prostorih v OŠ Nazarje še v prostorih OŠ Mozirje in v cerkvi sv. Jurija Mozirje. Nekaj dejavnosti so do poplavl avgusta 2023 izvajali tudi v Kulturnem domu Nazarje, a so jih bili primorani preseliti nazaj v prostore nazarske šole, kjer imajo vključno z učilnicami, s hodnikom in stopniščem na voljo 582 kvadratnih metrov površin. »Za »normalno« delovanje bi potrebovali približno 1.500 kvadratnih metrov površin, kar smo z idejnim načrtom že leta 2018 predstavili občinam ustanoviteljicam,« je poudaril ravnatelj.

Glasbila morajo tudi razstavljati

In kako je pravzaprav videti njihov pouk? Kot je povedal Marinšek, imajo ob nezadostnih prostorih za vajo učencev zaradi prostorske stiske veliko organizacijskih težav tudi zaposleni. Pouk orkestra, za katerega bi sicer potrebovali akustično urejen prostor s stalno postavitvijo, na primer trenutno poteka v edini dvorani, ki jo imajo. »To pomeni, da moramo pred vajo umakniti vse stvari od baleta, saj je tudi pouk bale-

ta v istih prostorih, umakniti moramo stole, če so ti ostali od nastopa, nato moramo vsa tolkala iz začasne učilnice prestaviti v dvorano in jih postaviti na oder. Po vaji je vse treba ponovno umakniti, saj bo v tem prostoru balet, morda nastop, konferenca ali katera druga dejavnost,« je povedal Marinšek. In dodal: »To se ne sliši tako

»Ker so v edini dvorani, ki jo imamo, številne dejavnosti, jo je treba štirikrat tedensko pripraviti in umakniti 80 stolov, da je vsaj približno pripravljena za pouk baleta. Nimamo garderob in kopalnic, ki so zakonsko predpisane za izvajanje te dejavnosti, saj jih nimamo prostorsko kam umestiti,« je poudaril ravnatelj.

hudo, vendar je prestavljanje tolkal oteženo, saj odprtine za vrata niso primerne, da bi skozi njih zapeljali glasbila, kot so timpani in marimba. Ta glasbila moramo zato vedno razstavljati in ponovno sestavljati, kar pomeni, da se življenjska doba tako dragih glasbil intenzivno skrajšuje. Podobnih organizacijskih težav imajo še več. Po besedah Marinška bi zato v glasbeni šoli nujno potrebovali dvorano za orkester, koncertno in baletno dvorano, učilnico za tolkala in skupinski pouk ter pevski

Učilnica, kjer vadijo na tolkala, je vidno prenatrpana, a glasbil ne morejo umakniti nikamor.

zbor, učilnico za najmlajše, prilagojene učilnice za individualni pouk, prostore za tehnično-administrativni kader in garderobe. To bi lahko po

Finančnih sredstev ni

Kot je pojasnil nazarski župan Matej Pečovnik, je s prostorsko stisko glasbene šole seznanjen že dlje časa. V preteklosti so jo poskušali blažiti tudi z nudenjem prostorov v tamkajšnjem domu kulture, ki jih je šola uporabljala do poplavl leta 2023, a Pečovnik povsem razume tudi ravnateljevo idejo o gradnji samostojne glasbene šole. »Če bi bil na ravnateljevem mestu, bi najbrž razmišljal enako, vendar je pri odločitvi o gradnji samostojnega objekta ključnih več zadev. In sicer prostor, kjer bi zgradba stala, in kako zagotoviti potrebna finančna sredstva za gradnjo. V tem trenutku nimamo ne primerne prostora niti finančnih sredstev,« je poudaril Pečovnik in dodal, da je ob tem zelo pomembno dodati tudi, da so ustanoviteljice glasbene šole vse zgornjesavinjske občine, ki imajo v svojem lokalnem okolju različne interese in potrebe.

Čeprav so bili na zadnji seji občinskega sveta nazarski svetniki naklonjeni iskanju primerne rešitve glasbene

šole, so menili, da je o problematiki treba seznaniti tudi svetnike drugih občinskih svetov. A zaradi številnih že načrtovanih projektov tako po mnenju svetnikov kot tudi nazarskega župana gradnja nove glasbene šole v bližnji prihodnosti še ni na vidiku. »Ob zavedanju, da smo jeseni 2024 zaključili pomemben skupni projekt vseh sedmih občin – to je gradnja prizidka k zdravstvenemu domu, kjer je bil delež naše občine približno 50 odstotkov oziroma 2,8 milijona evrov. In nadalje, da bo projekt obnove vodovoda Letošč stal okoli 20 milijonov evrov, da bomo prej kot slej potrebovali nov vrtec in da je potrebno obnavljati obstoječe šolske prostore ter še vse ostalo, kar moramo urediti, je realna možnost gradnje nove stavbe vprašljiva,« je dodal Pečovnik. Po njegovi presoji nove glasbene šole v naslednjih petih letih v Nazarjah še ne bo. Meni pa, da bi razmere v obstoječih prostorih lahko izboljšali tudi s tem, da bi za del dejavnosti zagotovili prostor v kateri drugi stavbi. Foto: osebni arhiv JM

Posledice poplave avgusta 2023 so odpravili tudi v Slatini. (Foto: Občina Rečica ob Savinji)

Nadaljujejo obnovo

REČICA OB SAVINJI – Konec minulega leta so v občini končali obnovo mostu na Mozirnici, končujejo tudi poplavno obnovo občinske ceste na odcepu med Poljanami in Slatino. Na Poljanah so v minulem letu že ukrotili manjši plaz, minuli teden so tam začeli še sanacijo največjega plazu v občini, ki bo predvidoma trajala do aprila. Prav tako so ta teden začeli tudi sanacijo plazu na Dol-Suhi.

V minulem letu so v rečiški občini končali več obnovitvenih del na različnih cestnih odsekih, ki so bili poškodovani med poplavo v avgustu

2023. V decembru je podjetje Tegar končalo približno 60 tisoč evrov vredno obnovo mostu na Mozirnici. Prav tako je v minulem letu saniralo tudi

plaz na objektu Poljane 22, kjer so v podjetju za stabilnost občinske ceste zgradili kamnito podporno konstrukcijo. Vrednost del je znašala 90 tisoč evrov. V občini trenutno podjetje RGP končuje tudi poplavno obnovo občinske ceste na 380-metrskem odcepu med Poljanami in Slatino. Ob obnovi vozišča je podjetje čez potok Rečico naredilo tudi nadomestni most, enako tudi dva propusta. Kot so napovedali v rečiški občini, bo podjetje v

teh dneh na most namestilo še ograjo, celotna vrednost del znaša približno 116 tisoč evrov.

Tudi letos v občini nadaljujejo sanacijo plazov. Družba Voc Celje je minuli teden začela sanacijo plazu pri objektu Poljane 38, kjer se je med poplavo sprožil največji plaz v občini, ki ogroža kmetijsko gospodarstvo ter tudi občinske ceste. Ker bo zaradi del v Irmanci promet moten s polnimi zaporami občinskih cest, v občini prebivalce in udeležence prometa prosijo za strpnost in uporabo obvozo. Družba Voc Celje bo po besedah občine dela, katerih pogodbeni vrednost znaša približno 700 tisoč evrov, končala do sredine aprila. V tem tednu je celjska družba Voc začela tudi sanacijo plazu pri objektu na Dol-Suhi, kjer sta ogrožena stanovanjska hiša in gospodarski objekt. Po pogodbi bodo dela tudi tam končana do 19. aprila, njihova vrednost je ocenjena na približno 180 tisoč evrov. SJ

Nova psihiatrična ambulanta

NAZARJE – V Zgornjesavinjskem zdravstvenem domu Nazarje bo jutri (17. januarja) začela delovati psihiatrična ambulanta. Ta bo pod vodstvom Daliborke Radivojević, dr. med., spec. psihiatrije, občanom Zgornje Savinjske doline nudila duševno podporo.

Program psihiatrije je v Zgornjesavinjskem ZD Nazarje deloval že pred leti, poplave v letu 2023 so po besedah direktorice zdravstvenega doma Irene Pečnik potrebo po ponovnem zagonu še dodatno okrepile. »Pridobitev psihiatrične ambulante je še toliko bolj pomembna, saj smo s tem v dolino pripeljali zdravstveni program, ki je težko dosepen že na državni ravni. Ambulanta bo namenjena prvim obravnavam kot tudi napredovanim zdravstvenim

stanjem,« je pojasnila Pečnikova in dodala, da je obravnava pri psihiatru v trenutkih stiske lahko ključna za duševno zdravje.

Psihiatrična ambulanta bo pod vodstvom dr. Daliborke Radivojević delovala v drugem nadstropju Zgornjesavinjskega ZD Nazarje, in sicer ob petkih med 16.00 in 19.15 in ob sobotah med 8.00 in 11.15. Bolniki se lahko na pregled naročijo po mailu ali telefonski številki, ki sta objavljena na njihovi spletni strani. Februarja bo v Zgornjesavinjskem ZD Nazarje ponovno začela delati tudi diabetološka ambulanta, ki je bila julija 2023 začasno prestavljena v Zdravstveni dom Velenje. Kot je pojasnila Pečnikova, bo od februarja tako pot bolnikov do zdravnika krajša.

SJ

PODČETRETEK – Na gradu zdaj na vrsti obnova atrija in kapele

Na letni ravni kmalu pričakujejo pol milijona nočitev

Župan Peter Misja je zadovoljen z lansko obiskanostjo občine, ko so ponudniki zabeležili približno 450 tisoč nočitev. »Številka se povečuje in pričakujemo, da bomo na letni ravni kmalu zabeležili 500 tisoč nočitev.« Dodal je, da je v Podčetrtku v tem letu v izvajanju ogromno naložb, ki bodo še povečale možnost prenočevanja v tamkajšnjem okolju. Lani so zaznali tudi močno povečanje števila dnevnih gostov, kar Misja pripisuje novim projektom, kot so obnovljeni grad ter urejene sprehajalne in kolesarske poti. Ob koncih tedna številne obiskovalce privablja kraj Olimje.

TINA STRMČNIK

Podčetrški župan pravi, da je tamkajšnji grad, ki je po letih propadanja avgusta lani končno odprl vrata, doslej obiskalo približno 60 tisoč ljudi. »Tako kaže števec, nameščen ob sprehajalni poti. Ob koncih tedna se na grad poda izredno veliko obiskovalcev. Slednji radi raziskujejo tudi okolico, se podajo proti stolpu na Rudnici ali se odpravijo proti Olimju. Izredno smiselno povezane poti so ves čas dobro obiskane.«

Odzivi ljudi, ki lahko po letih, ko so grad lahko občudovali le od daleč, končno prestopijo njegov prag, so zelo dobri. Domačini so presrečni, na odprtju se je skozi poslopje marsikdo sprehodil s solzami v očeh, je dejal župan. Za obisk ni vstopnine, prispevek v vrednosti treh evrov morajo plačati le tisti, ki se odločijo za doživetja virtualne resničnosti, kjer je med drugim prikazana četrtkova sodba (v spomin na dneve, ko so ob četrtkih prirejali sodbe).

Še nove izboljšave

Novembra in decembra lani so bila na gradu arhe-

ološka izkopavanja, saj so arheologi v atriju gradu odkrili obrambni zid. Občina je za raziskovanja, ki so pogoj, da lahko uredi vse potrebne napeljave v atriju in ga celovito uredi, namenila precej denarja. »Zid bomo ustrezno zaščitili. Pokrit bo s steklom, tako da si ga bodo obiskovalci, ki bodo obiskali grad, lahko ogledali,« je povedal Misja.

V grajski kapeli so trenutno na delu restavratorji. Občina pripravlja tudi projektno dokumentacijo, da bo lahko, ko se bo pokazala ustrezna priložnost, začela obnavljati tudi druge dele gradu.

Občina je delno že uredila tudi spodnji del grajske kašče, zdaj pridobiva gradbeno dovoljenje, da bi tam uredila medgeneracijski center. Občinska uprava bo skušala denar za ta namen pridobiti na katerem od razpisov za sofinanciranje. Če ga ne bo pridobila, bo svoje cilje po besedah Misje ustrezno prilagodila. Je pa kašča, kot je še povedal, dovolj zaščitena, statično urejena in ustrezno pokrita, tako da uspešno kljubuje vremenskim izizvom.

Grad Podčetrtek je po podatkih občine od septembra lani privabil 60 tisoč obiskovalcev in je močno vplival na to, da se je povečal obisk dnevnih gostov. (Foto: Andraž Purg)

Brez nič ni nič

Misja je že večkrat poudaril, da v občini ne bi beležili takšnega turističnega razcveta, če ne bi temu cilju prilagajali tudi vse potrebne infrastrukture – gre za vlaganja v ceste, kolesarske

povezave, čistilno napravo in še v marsikaj drugega. V preteklosti so v občini letno obnovili pet kilometrov odsekov občinskih cest, lani so to številko več kot podvojili. Trenutno urejajo avtobusne postaje

in pločnike v Imenem, urejajo obsežen odsek ceste v Roginski Gorci, v Pristavi pri Lesičnem krotijo plaz, naložba je vredna skoraj milijon evrov. Pri novem podjetniškem centru so že uredili del sprehajalne poti,

imenovane promenada. Podčetrški župan napoveduje, da bo občina to pot uredila še vse do krožišča v Podčetrtku in tudi naprej proti družinskemu hotelu, ki ga bodo kmalu začele graditi Terme Olimia.

Kaj bo na območju nekdanje občine?

ŠMARJE PRI JELŠAH – Na mestu nekdanje občinske stavbe, ki jo je občina porušila oktobra, je nastala odprta površina med regionalno cesto, upravno stavbo, banko in parkirišči. Občina želi to površino, ki jo uporabljajo tako pešci, kolesarji kot uporabniki vozil, preurediti tako, da bo bolj uporabna in da bo prostor bolj privlačen.

Trenutno je na območju 72 parkirnih mest. Kljub uporabnosti teh površin območje zaradi pomanjkanja urejenosti deluje neorganizirano, ocenjujejo v šmarski občinski upravi. Zato načrtujejo novo ureditev, ki bo zagotovila dovolj parkirnih mest, hkrati bo poskrbela, da bo prostor pred upravno stavbo urejen tako, da bo primeren za osrednje zbirališče občanov, pojasnjuje vodja oddelka za investicije na šmarski občinski upravi mag. **Anita Reich**. Dodaja, da bodo zelene površine

Občina želi urediti območje, kjer je porušila staro občinsko stavbo. (Foto: arhiv Občine Šmarje pri Jelšah)

in nova zasaditev izboljšale estetsko vrednost in prispevale k prijetnejši uporabi

prostora. Tlakovane površine, zelene cone in prometne poti bodo smiselno povezane, pri

čemur bo zagotovljena tudi umestitev razsvetljave in urbane opreme. TS

Za boljšo vodooskrbo

DOBJE – Občina se pripravlja na izvedbo projekta izboljšanja vodooskrbe na območju obrtne cone in osnovne šole. Po besedah župana Franca Leskovška je na tem območju vod preveč obremenjen, zato projekt predvideva gradnjo dveh novih vodohranov, kilometer novih vodov in gradnjo nekaterih povezav. Naložba je ocenjena na 300 tisoč evrov. Občinska uprava bo javni razpis za izbiro izvajalca objavila v prihajajočih mesecih.

Leskovšek je povedal, da je občina za projekt izboljšanja vodooskrbe v občini pridobila 50 odstotkov evropskega sofinanciranja, 50 odstotkov denarja bo zagotovila sama. Vesel je, da se je občina uspešno prijavila na razpis za vlaganje v vodovode, primerne za območja z manjšo naseljenostjo, v tem primeru je bil razpis namenjen vodovodom na območjih, kjer živi manj kot deset tisoč prebivalcev. »Ne zdi se mi prav, da manjše občine ne uspemo na razpisih za razvoj regij, saj so omenjeni razpisi zastavljeni tako, da lahko denar za gradnjo čistilnih naprav in za ukrepe odvajanja ter čiščenja odpadnih voda pridobijo le večje občine,« je povedal. Dodal je, da je za pridobivanje sofinanciranja za gradnjo čistilnih naprav pogoj priključitev vsaj dva tisoč populacijskih enot, za pridobitev sofinanciranja naložb v vodooskrbo pa je pogoj priključitev več kot deset tisoč populacijskih enot. »Tega v naši občini seveda ne izpolnjujemo,« je bil kritičen. TS

VELENJE – Primanjkuje tako najemnih kot cenovno dostopnih stanovanj

Na čakalni listi prevladujejo mlade družine

Podobno kot marsikje po Sloveniji tudi v Velenju primanjkuje stanovanj, predvsem neprofitnih oziroma najemnih. Na čakalni listi v velenjski občini je trenutno 256 prosilcev, saj je vseh 953 stanovanj zasedenih – 850 jih je v lasti občine, lastnik drugih je republiški stanovanjski sklad. Po splošnih ocenah bi v Velenju potrebovali najmanj 500 novih stanovanj, med prosilci prevladujejo mlade družine. Kako se na naraščajoče stanovanjske potrebe odziva občina?

BARBARA FURMAN

Na zadnji razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj, ki ga je Mestna občina Velenje objavila konec leta 2023, se je prijavilo približno 300 prosilcev, stanovanjski problem je rešila petinštiridesetimi občanom. Trenutno jih je na čakalni listi 256. Občina naj bi naslednji razpis objavila šele v prvi polovici leta 2026. Kot še pojasnjujejo v občinski upravi, mladim družinam do 35 let občina omogoča dodatne točke na razpisih, prav tako jim nudi subvencije za kredite ter nižje komunalne prispevke. Leta 2022 je MOV prvič izvedla namenski stanovanjski razpis za mlade in jim dodelila v najem pet stanovanj za pet let z možnostjo podaljšanja.

Ugodnejši krediti

Najemna stanovanja so vsa zasedena, nekatera so nevseljiva, ker jih prenavljajo. Stanovanjsko podjetje Velenje (SPV) upravlja približno 1.800 stanovanj, ki so v povprečju stara 40 let. Stroški njihovega vzdrževanja znašajo 500 tisoč evrov letno. Po besedah direktorja Marka Molnarja predvsem stremijo k zagotavljanju čim boljšega upravljanja stano-

Direktor Stanovanjskega podjetja Velenje Mark Molnar (Foto: osebni arhiv)

vanj. »Kar zadeva potrebe po novih stanovanjih, dobro sodelujemo z Mestno občino Velenje. S predstavniki občine usklajujemo informacije o potrebah po novih stanovanjih. Odločitve o tem, kje in kdaj jih bodo gradili, so v pristojnosti občine.«

V Mestni občini Velenje pojasnjujejo, da se s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije dogovarjajo glede nakupa novih stanovanj na območjih Selo in Pošta-Paka. Prostorsko dokumentacijo občina že pripravlja. Prav tako se z Evropsko investicijsko banko dogovarja o možnostih ugodnejših kreditov

V zadnjih desetih letih je bilo v velenjski občini zgrajenih približno 480 stanovanj, v prihodnjih letih naj bi jih po napovedih občine zgradili še približno 400, vendar jih že danes primanjkuje od 500 do 600.

za sofinanciranje stanovanjskih projektov. V zadnjih desetih letih je bilo v velenjski občini zgrajenih približno 480 stanovanj, v prihodnjih letih naj bi jih po napovedih občine zgradili še približno 400, vendar jih že danes primanjkuje od 500 do 600.

Prostorski načrti

Mestna občina Velenje za potrebe stanovanjske gradnje pripravlja potrebne prostorske akte tudi za območji Šalek in Zlati grič ter za območje ob reki Paki v središču Velenja. V novi večstanovanjski soseski bo v več stolpnica od 160 do 200 stanovanj, v blokkih bodo podzemne garaže. Lastnik zemljišča je podjetje Puhov kvart, ki z občino že sodeluje pri izdelavi dopolnjenega osnutka novega občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN). Velenjski mestni svet naj bi ga sprejel v drugi polovici letošnjega leta.

Za območje Sela je v pripravi sprememba prostorskega akta, ki bo omogočila gradnjo sodobne večstanovanjske soseske s približno 200 stanovanji, energetsko se bodo oskrbovala iz obnovljivih virov energije. V Šaleku je predvidena ureditev manjše soseske s štirimi stanovanjskimi stolpiči, v katerih bo od

(Foto: MOV)

»V Selu bo blok s 14 stanovanji, na območju Ceste talcev blok s 24. Na Partizanski cesti je predvidena gradnja treh dvostanovanjskih hiš, v Gorici štirih večstanovanjskih stavb, v katerih bo skupno 56 stanovanj. V Stari vasi se obeta 110 blokovskih stanovanj, na območju ob Tomšičevi in Kersnikovi pa trideset,« pravijo predstavniki MOV.

35 do 40 novih stanovanj. V ta namen mora občina spremeniti zazidalni načrt. Na Zlatem griču je v zaključni fazi izdelava novega prostorskega akta za ureditev več kot 6 hektarjev zemljišč za stanovanjsko gradnjo.

Kje že gradijo?

Za stanovanjsko gradnjo v velenjski občini je zainteresiranih kar nekaj zasebnih vlagateljev. Nekateri so že pridobili gradbeno dovoljenja ali so v procesu njihovega pridobivanja. Eden v

Selu že gradi manjši blok s 14 stanovanji. Gradbeno dovoljenje je prav tako pridobil zasebni vlagatelj, ki bo predvidoma v pomladnih mesecih na območju Ceste talcev začel graditi blok s 24 stanovanji. Na Partizanski cesti je predvidena gradnja treh dvostanovanjskih hiš, v Gorici štirih večstanovanjskih stavb, v katerih bo skupno 56 stanovanj. Delovni stroji bodo brneli tudi v Stari vasi, kjer se obeta 110 blokovskih stanovanj, na območju ob Tomšičevi in Kersnikovi pa trideset.

Ker smo starajoča se družba, se povečujejo tudi potrebe po varovanih stanovanjih za starejše in gibalno ovirane občane, ki želijo živeti samostojno, a z dodatno podporo. Na Jenkovi in Žarovi cesti je MOV v sodelovanju z državnimi skladi zgradila 27 oskrbovanih stanovanj, ki vključujejo tudi skupne prostore za druženje in parkirne površine. V skladu z zakonodajo upravičencem subvencionirajo neprofitne in tržne najemnine.

Rekorden proračun

ŠOŠTANJ – Občinski svetniki so sprejeli najvišji proračun v zgodovini občine. Letošnji je težak približno 52 milijonov evrov, od tega je za naložbe predvidenih 80 odstotkov proračunskih sredstev.

V šoštanjski lokalni skupnosti še vedno odpravljajo posledice predlanskih poplav. V ta namen je v proračunu namenjenih 27 milijonov evrov. Med večjimi naložbami je šoštanjski župan Boris Goličnik izpostavil nadaljevanje gradnje Športnega parka Šoštanj, poslovne cone Metleče ter kolesarske povezave med Šoštanjem in Velenjem. Občina namerava letos prenoviti nekaj dotrajanih lokalnih cestnih odsekov ter posodobiti sistem daljinskega ogrevanja.

Že lani so začeli brniti delovni stroji na Cankarjevi cesti v Šoštanju, kjer bo občina prenovila komunalno infrastrukturo. »Pogodbena vrednost del znaša približno 400 tisoč evrov. Projekt je izdelalo Komunalno podjetje Velenje, denar smo zagotovile

Letos bo občina nadaljevala gradnjo Športnega parka. (Foto: arhiv občine)

Mestna občina Velenje, Občina Šoštanj in Občina Šmartno ob Paki. Naša občina bo financirala tudi obnovo ceste in pločnik ter ureditev javne razsvetljave in

okolice vodnjaka pri Tresimirjevem parku. Prav tako urejamo kanalizacijo na Levstikovi cesti, načrtujemo prenovno Prešernovega trga in obnovo mostu čez

Pako,« je pojasnil župan Goličnik in dodal, da je šoštanjska lokalna skupnost v postopku za pridobitev naziva Občina po meri invalidov. BF

Odslej lažje parkiranje v mestu

VELENJE – Parkiranje v mestu je od začetka letošnjega leta lažje, saj je občina na območju modre cone B zagotovila dve dodatni parkirišči na Efenkovi in Tomšičevi cesti, na katerih je skupaj na voljo 30 parkirnih mest.

Pobudo za ureditev dodatnih parkirnih mest sta podali Krajevna skupnost Šmartno in Mestna četrt Desni breg. Mestna občina Velenje je na dodatnih parkiriščih postavila cestnoprometno signalizacijo in postavila nove parkomate. Za njihovo vzdrževanje bo tudi v prihodnje skrbela občina. V Velenja je trenutno v modrih conah na voljo 3.037 zunanjih parkirnih mest in 1.353 parkirnih mest v garažnih hišah.

Parkiranje v modri coni B je časovno omejeno in plačljivo od ponedeljka do petka med 7. in 18. uro. V modrih conah je mogoče brezplačno parkiranje od 30 do 90 minut, medtem ko je parkiranje v garažnih hišah možno po ugodnih cenah. BF

Karitas
www.karitas.si

Prinesimo upanje družinam in posameznikom v večjih stiskah.

UPANJE5 na 1919
UPANJE10 na 1919

S poslanim SMS sporočilom boste darovali 5 ali 10 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemacha, T-2 in Bob.

Svoj prispevek za ljudi v stiski lahko namenite tudi z 1% DOHODNINE.

Več na www.karitas.si/dohodnine.

Harlekinovci navdušili z zimsko produkcijo

Plesni poklon človeški ustvarjalnosti

Na odru se je zvrstilo okoli 80 plesalcev.

V Domu II. slovenskega tabora Žalec je minuli konec tedna svojo zimsko plesno produkcijo predstavilo društvo za umetnost plesa Harlekin. Tokratna je nosila naslov Homo sapiens. Več kot 80 Harlekinovih plesalcev je tako s pomočjo baleta, moderna in sodobnega plesa ponazorilo človekovo gibanje od primitivnih vzorcev do sofisticirane umetniške interpretacije. »Svet drvi in želela sem, da vsi skupaj malo razmislimo o tem, kdo in kaj smo, kje smo bili in kam gremo,« je o razlogih za izbiro tematike povedala ustanoviteljica društva za umetnost plesa Harlekin Ana Vovk Pezdir.

SINTIJA JURIČ

Harlekinova zimska produkcija Homo sapiens je raziskovala edinstveno človeško sposobnost, da ples dvigne na raven umetnosti. Medtem ko v živalskem svetu ples večinoma služi kot obred za parjenje, pri pticah še posebej izrazit, je človek

z evolucijo razvil zavestno in zapleteno obliko gibanja. Ta presega osnovne nagone in postane sredstvo izražanja čustev, zgodb in idej.

Zahtevna tematika

Tematiko zimske produkcije je Vovk Pezdirjeva

mentorice plesnih skupin predstavila že konec lanskega poletja, zato so imele po njenih besedah dovolj časa, da o njej dobro premislijo. »Najprej je bilo nekaj nepričakovanih pogledov, ampak

»Vsaka produkcija je živ organizem, ki terja delo čisto do konca, dokler ne pade zadnja zavesa,« je poudarila Ana Vovk Pezdir.

kolegice mentorice so se zagrizeno lotile tematike, ki so jo razumele vsaka po svoje, in tako ustvarile koreografije, s katerimi sem bila zelo zadovoljna,« je povedala Vovk Pezdirjeva.

Na odru se je zvrstilo približno 80 plesalcev. Predšol-

ske skupine in pripravnice so nastopile pod vodstvom Tanje Verglez, sodobni ples poučujeta Nikita Omerzu (ki je s plesalci pripravila tokratni nastop) in Iza Skok, ki bo pripravila produkcijo ob

koncu šolskega leta. Baletne skupine je vodila Lara Maher, modern Andreja Šraj. S produkcijo so se tako v Harlekinu, ki v letošnjem šolskem letu obeležuje 50-letnico koreografskega in plesno-pedagoškega dela, želeli pokloniti človekovemu ustvarjalnemu

duhu in njegovemu prizadevanju, da gibanje spremeni v nekaj, kar povezuje, navdihuje in presega meje vsakdana.

Tudi tokrat v Žalcu

Zimsko produkcijo so v Harlekinu tudi letos pripravili v Žalcu, saj kot pravi Vovk Pezdirjeva, v Celju za tako veliko plesno produkcijo nimajo na voljo primerne dvorane. »Nekaj časa smo imeli produkcije tudi v Šentjurju, ampak je tamkajšnji oder premajhen. Celjskega gledališča ne dobimo, Celjski dom je prilagojen glasbenim prireditvam. V Žalcu smo zdaj že stalni gostje, saj

je tamkajšnja dvorana vsaj malo amfiteaterske oblike, da lahko gledalec z vsakega sedeža vidi na oder. To zelo pogrešamo v Celju, ampak smo zelo zadovoljni z lepim sprejemom in dogovori v Žalcu, ki so vedno profesionalni,« je poudarila.

Po končani zimski produkciji so v Harlekinu hkrati odprli tudi vpis za nove člane. Kot je povedala Vovk Pezdirjeva, plesne programe nudijo za več skupin, ki se razlikujejo po starosti in plesnem predznanju, še posebej bodo veseli predšolskih otrok in tistih iz prve triade.

Foto: Edi Einspieler

Najmlajši na odru niso bili vodeni, temveč so nastopili samostojno.

V Celju kmalu nov bralni klub

Osrednja knjižnica Celje bo konec januarja začela nov projekt. Vzpostavila bo bralni klub, s katerim bo spodbujala bralno kulturo in družabno sodelovanje na podlagi izmenjave mnenj o literarnih delih. Sodelujoči bodo brali od klasike do sodobnih uspešnic in romanov, poezije, dramatike, včasih tudi kakšen strip, je pojasnil Filip Zule iz celjske knjižnice, ki bo klub tudi vodil. Prvo srečanje bo 30. januarja ob 17.30 v predavalnici Glasba-film v Osrednji knjižnici Celje.

»Bralci boste imeli priložnost, da boste razvili svoje kritično mišljenje in analitične sposobnosti s skupinsko razpravo, delili svoja mnenja o knjigah, avtorjih, literarnih žanrih in temah ter se povezali z drugimi člani knjižnice in širili obzorja z literaturo,« je zapisal Filip Zule. Kot je dejal, bo bralni klub občasno gostil tudi kakšnega pisatelja ali pesnika, ki bo predstavil svoje delo. »Občasno bom pripravil tudi presenečenje, ki bo povzdignilo našo bralno izkušnjo,« je dodal. Prva knjiga, ki jo bodo bralci obravnavali, je roman Normalni ljudje irske pisateljice Sally Rooney, ki je požel velik mednarodni uspeh.

LJ

Prvo srečanje bralnega kluba bo 30. januarja v Osrednji knjižnici Celje. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Umetniška poslastica v Konjicah

Gostje januarskega Koncertnega cikla pri Didiju v organizaciji Centra za kulturne prireditve Slovenske Konjice so bili violinistka Mojca Menoni Sikur, violončelist Martin Sikur in Konjičanka Monja Obrul, članica mariborskega baleta, ki je že pri štirih letih začela obiskovati ure klasičnega baleta.

Monja Obrul se je po nižji baletni šoli v Konservatoriju za glasbo in balet Maribor ter baletni šoli v Slovenskih Konjicah vpisala v prestižno Kraljevo baletno višjo šolo v Londonu, šolanje je končala na Akademiji za ples Alme Mater Europaea. Že zgodaj je prejela številne nagrade in priznanja. Med drugim je sodelovala s priznanimi baletnimi skupinami, kot sta Kraljevi balet v Londonu in Mikhailovsky Ballet v Sankt Peterburgu. V baletu Slovenskega narodnega gledališča Maribor je nastopala v najuspešnejših baletnih produkcijah. Violinistka Mojca Menoni Sikur je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani in na isti akademiji uspešno končala specialistični podiplomski študij pri Vasiliju Melnikovu. Igra v klavirskem triu Ars Musica, v orkestru Spira mirabilis in je članica komornega orkestra FB banda. Mojca je vodja drugih violin v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija. Martin Sikur je violončelo študiral pri Cirilu Škerjancu na Akademiji za glasbo v Ljubljani, komorno igro pa pri Chiu Chouju na Univerzi za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu. Za svoje glasbeno delovanje je prejel več nagrad in priznanj. Izpopolnjeval se je na mojstrskih tečajih violončela in komorne igre pri priznanih profesorjih. Kot solist ali komorni glasbenik nastopa doma in v tujini. Martin Sikur igra v FB bandi in je član orkestra Slovenske filharmonije. BF

Konjičani so ponosni na svojo soobčanko, balerino Monjo Obrul. (Foto: M. Nareks)

Bolj kot zaobljube so pomembni cilji, ki so začrtani kadarkoli

Naj bodo cilji celo leto smiselni

Prehod v novo leto je za marsikoga čas zastavljanja zaobljub in novih ciljev. Vadbeni centri imajo v tem času več obiska – zaradi zaobljub ljudi o izgubi kilogramov. Bolj kot zaobljuba je pomemben cilj, ki je lahko začrtan kadarkoli. A če je ta nerealno postavljen in če v človeku ni dovolj notranje spodbude, volja človeka upade v prvih štirinajstih dneh. »Obdobje prvih štirinajstih dni je najtežje, saj možgani ustvarjajo novo navado in nove povezave. Prilagajanje na nove spremembe traja povprečno tri tedne, šele nato je lažje. Ljudje se moramo izprašati, ali je nek čas, ko uvajamo spremembe, res obdobje, ki je pravo za nas. Na spremembe moramo biti namreč pripravljeni, v sebi moramo to pripravljenost tudi začutiti,« pravi psihologinja Tanja Peček. A ne gre le za cilje in zaobljube, življenje prinaša različne preizkušnje. Tudi težje in navidez nerešljive. Kako se utrditi, da bomo lažje prebrodili tudi težje izzive ali stisko, ki nam bo morda prekrizala življenjsko pot? Odgovor je v smislu, ki ga iščemo vse življenje, v notranji moči. Kdaj smo zaradi razočaranja nehali verjeti v svoje sanje, se sprašuje psihologinja: »Če bi otroci obupali kot odrasli, se ne bi nikoli naučili hoditi, saj bi pri vsakem padcu odnehali ...«

SIMONA ŠOLINIČ, BARBARA FURMAN

Več druženja, manj dela in več branja

Največ zaobljub ali ciljev, ki si jih ljudje zadamo ob prehodu v novo obdobje, je povezanih z zdravim življenjskim slogom. Izguba odvečne teže je na prvem mestu. Da je

to najpogostejši cilj ob novem letu, kažejo številne ponudbe vadbenih centrov, ki za novo leto ponujajo tudi posebne akcije.

Podatki kažejo, da se Slovenci radi gibamo, pribli-

žno 82 odstotkov moških se enkrat na teden ukvarja s telesno dejavnostjo, med ženskami je ta odstotek nekoliko višji. To so podatki Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2022.

Kljub željam o izgubi telesne teže podatki kažejo, da je tisto leto slovenski moški v povprečju tehtal 85,7 kg, kar je kilogram več kot pet let prej. Tudi pri ženskah se je povprečna teža med leto-

ma 2017 in 2022 nekoliko dvignila, in sicer s 67,9 kg na 68,7 kg. Zaobljube so povezane tudi z manj pitja alkohola ali s prenehanjem kajenja. Zaradi alkoholne bolezni jeter je namreč lani umrlo 279 prebivalcev in zaradi raka bronhijev ter pljuč 1.187 Slovencev.

Med željami, ki so ob prehodu leta še prednjačile, je tudi več denarja in manj dela ... V Sloveniji se število dejansko opravljenih delovnih ur zmanjšuje. Lani so delovno aktivni običajno delali povprečno 1,3 ure manj na teden kot leta 2008, dejansko pa so opravili 1,6 ure manj. Več ljudi

očitno misli resno tudi glede pogostejšega druženja s prijatelji. Lani je bilo v Sloveniji 93 odstotkov ljudi, ki so se vsaj enkrat na mesec družili s prijatelji ali sorodniki. To je za 10 odstotnih točk več kot pred desetimi leti in za 25 odstotnih točk več kot med epidemijo. Eden od ciljev pri marsikom je tudi več branja. Pozitivno je, da je bilo v slovenskih knjižnicah lani izposoje njih skoraj 20 milijonov enot knjižničnega gradiva. V knjižnicah so imeli več kot 8 milijonov obiskov, kar pomeni, da jih je posamezen član povprečno obiskal več kot 19-krat.

»To je bila ena mojih najboljših odločitev«

»Ko mi je tehničnica pokazala 91 kilogramov, sem rekla, da je čas za korenito spremembo. Zanj ni nikoli prepozno,« poudarja upokojena Marinka Ferlič iz Prožinske vasi. Pred 15 leti je v akciji naše medijske hiše izgubila 22 kilogramov, v svoj jedilnik je vnesla več zdravih živil in v vsakdan več gibanja. Skoraj vsak dan se povzpne na bližnji hrib. Zdrav način življenja ohranja še danes. »To je bila zagotovo ena najboljših odločitev v mojem življenju, ki je najprej terjala neomajno notranjo moč, vztrajnost in disciplino, potem je prerasla v način življenja, ki mi prinaša dobro počutje in osebno zadovoljstvo,« poudarja vitalna babica štirih vnukov.

A vsem enaindvajsetim sodelujočim v akciji Hujšajmo z Novim tednikom in Radiem Celje leta 2010 ni uspelo spremeniti načina življenja. »Čeprav smo vsi shujšali – skupaj smo izgubili približno 300 kilogramov – nekateri po trimesečni akciji niso bili dovolj motivirani, da bi nadaljevali zdrav način življenja. Vrnili so se k ustaljenim navadam, zato so se sčasoma ponovno zredili,« pojasni Marinka, ki je 34 let delala kot pomočnica vzgojiteljice v Vrtcu Šentjur.

Sprememba je odločitev

Pravi, da so bili v trimesečni akciji deležni števil-

nih nasvetov strokovnjakov za prehrano in telesno vadbo, predaval jim je tudi klinični psiholog, saj vsaka korenita sprememba navad zahteva psihično moč oziroma stabilnost. »Strokovnjaki so nam poleg znanja nudili tudi motivacijo. Drug drugega smo spodbujali in se veselili uspehov pri preobrazbi. Vsaka sprememba je odločitev, ki na začetku zahteva samodisciplino in sčasoma preraste v navado. Med nami so se spletla prijateljstva. V posebej lepem spominu so mi ostali naši pohodi v naravi. Akcija je bila v prijetnem in pozitivnem vzdušju. Komaj sem čakala dan v tednu, ko smo se sestali,« se spominja sogovornica. Hkrati se strinja s starim pregovorom: »Jem, da živim. Ne živim, da jem.«

Čeprav je od takrat minilo več let, je z nekaterimi udeleženci ohranila stike. Pred časom se je porodila zamisel, da bi se junija, ko bo minilo 15 let od konca akcije, ponovno srečali. »Želim si, da bi se povabilu odzvali vsi, tudi tisti, ki so nam pomagali s strokovnimi nasveti. Pred dnevi sem se pogovarjala s Tatjano Škornik Tovornik z NIJZ Celje, ki se je pošalila, da bo s seboj prinesla tehniko. In sem ji rekla, da to sploh ni slaba zamisel. Morda bi koga,

»Skoraj ne mine dan, da se ne bi povzpela na bližnji hrib. Najraje pešačim sama. Hodim zelo hitro. Ob vrnitvi grem pod tuš in se počutim povsem prerojeno. Res je dober občutek, ko veš, da si naredil nekaj dobrega zase.«

ki je pridobil dodatne kilograme, spodbudila, da bi do srečanja uspel izgubiti vsaj nekaj odvečne telesne teže. Do takrat je še pet mesecev.«

Vsak dan na bližnji hrib

Marinka pravi, da je za zdravo in zadovoljno življenje zelo pomemben pozitiven

pogled. »Ključnega pomena je, kakšne so naše misli. Zato se rada družim z zadovoljnimi in veselimi ljudmi. Tistih, ki samo tarnajo in so črnogledi, se raje izogibam.«

Njeni mož ter hči in sin z družinama so veseli njene spremembe. »Toda zato niso prikrajšani za kulinarčne dobrote, ki jih še vedno rada pripravljam. Sladice me niso nikoli mikale, mesne dobrote pač. Priznam, da se tu in tam pregrešim. A najpomembneje je, da je na jedilniku razno-

Marinka Ferlič uspešno ohranja zeleno telesno težo. (Foto: Nik Jarh)

grem pod tuš in se počutim povsem prerojeno. Res je dober občutek, ko veš, da si naredil nekaj dobrega zase,« še pravi Marinka, ki je bila v sklopu akcije dele-

žna tudi nasvetov modne stilistke. Obiskala jo je na domu. Temeljito je pregledala njeno omaro z oblačili ter ji svetovala, kako naj jih kombinira.

Ob načrtih ne pozabimo na sedanost in hvaležnost

»Sprememba pri prehranjevanju, prenehanje pitja alkohola ali kajenja ... so oblike vedenja, ob katerih ljudje začutimo tudi manj prijetna čustva. In ta pridejo na površje, če neko navado odstranimo. Zato so priporočljivi načrti, vaje in tehnike, ki pomagajo, da lažje obvladamo te manj prijetne občutke. Pomembno je, ali verjamemo in čutimo, da nam bo sprememba uspela in da bomo zmogli. Tudi zaupanje vase je ključno,« pravi psihologinja in logoterapevtka Tanja Peček iz Socio - Večgeneracijskega centra Celje. Opozarja na pasti odločitev za nenadne spremembe in predvsem na to, da mora človek poleg načrta spremembe osmisliti.

»Bolj kot so načrti povezani s smislom in začuteni v globini in bolj kot je človek v stiku s tem smislom, bolj je notranje motiviran in načrte lažje udejanji. To prinese občutek miru in zadovoljstva, ko je cilj dosežen. Kajti če cilji niso povezani s pristinimi željami, smo razočarani. Pomemben je razmislek, kaj je smisel tega, kar počnemo, in kaj želimo doseči. Začetnik logoterapije Viktor Frankl je izpostavil, da smo ljudje preveč obremenjeni s tem, kaj pričakujemo od prihodnosti. Osredotočeni moramo biti na »zdaj«, na to, kaj življenje pričakuje od nas, kar daje več možnosti ustvarjanja prihodnosti. Morda bi bilo dobro razmisliti o področjih svojega življenja, kje sledimo sebi, kje »živimo sebe« ali udejanjamo tisto, kar želimo. Ali to počnemo, ker nas je strah, da ne zmoremo drugače in zato, ker so generacije pred nami počele enako ali podobno ...

Včasih so pričakovanja velika, a se ne uresničijo. Zakaj je razočaranje takrat večje?

Ker je odvisno od energije, ki jo vložimo v to, da se nekaj uresniči. Če se potrudimo in globoko čutimo ter verjamemo v nekaj, je razočaranje lahko večje, če nam ne uspe. A če uspe, je večje veselje. Torej je smiselno, da se osredotočimo na ta del. Marsikdo je razočaran zaradi preteklih izkušenj. Nekdo o nekih zadevah v preteklosti ni spregovoril, izrazil svojih občutkov in zato si ne zaupa, da bi ponovno poskusil. Zaradi tega zamudimo ogromno lepega v življenju.

Nekateri pravijo, da se je za nekaj »nesmiselno« truditi. Si zastavimo kdaj vprašanje, kaj smisel je?

Smisel vedno obstaja, je v vsakem trenutku življenja. Zgodi se le, da smo kdaj od njega ločeni, kar ne pomeni, da ga ni. Le v nekem trenutku ga ne zaznamo ali počnemo nekaj, kar ni v skladu z nami. To je spodbuda, da bi nekatere stvari počeli drugače, raziskovali ali uredili odnose, saj tudi s tem ustvarimo smisel. Smisel je v doživljanju občutenj, objemu prijatelja, sprehodu, dihanju, dotiku ali uživanju kosila. Smisel doživljamo z akcijo, s kreativnostjo. Tretja stvar je, kakšna stališča imamo do stvari, ki jih ne morejo spremeniti, ali do minljivosti. Verjamem, da je ljudem, ki so globoko v procesu žalovanja, smisel težko videti. Toda morda je na mestu vprašanje, kako povrniti smisel, kje najti podporo, kaj lahko naredimo. Morda pomagamo komu in tudi sebi s tem polepšamo življenje. Smisel je ključna motivacijska sila.

Bi se ob zastavljanju načrtov morali zavedati, kaj

Psihologinja in logoterapevtka Tanja Peček iz Socia - Večgeneracijskega centra Celje: »Pomembno je tudi odpuščanje sebi in drugim. Nikoli ne gremo toliko od sebe, da se ne bi mogli vrniti nazaj k sebi. Tudi v najtežjih izkušnjah lahko najdemo smisel. Kot je dejal Viktor Frankl: »Iz ruševin se najlepše vidijo zvezde.« (Foto: Andraž Purg)

daje človeku občutek izpolnjenosti in vrednosti?

Ljudje imamo v sebi vse odgovore, ki jih potrebujemo. Ob vprašanjih, kaj nam je pomembno, kaj želimo, kaj je tisto, kar izhaja iz naših globlin, kaj nam sporoča notranji glas, in ob udejanjanju tega je občutek vrednosti in izpolnjenosti drugačen. Eden od »izzivov« Slovencev je, da se včasih ukvarjamo z drugimi in da občutek vrednosti temelji na primerjavah z drugimi. Zato bi bilo dobro preveriti, kako se pogovarjamo s seboj. Vredni smo že, ker živimo, dihamo. Skrb zase tudi ustvarja našo vrednost. Nekdo ne zna biti sam 30 minut in pravilno dihati, si dovoliti biti nežen in prijazen do sebe, kot je do ljudi, ki ji ima rad. Izpolnjenost in vrednost sta povezani z odnosom do sebe, z odločitvijo, katere misli bomo krepili, katere opuščali. Ob tem omenjam prisposodob, ko je poglavar plemena razložil, da sta v vsakem človeku dva volka. Prvi predstavlja vse slabo, drugi vse dobro. Kateri volk bo zmagal, je odvisno od tega, katerega človek hrani.

Govorite o vrednotah? Kakšno vlogo imajo, ko govorimo o naši prihodnosti?

Splošni problem je, da skoraj ne razmišljamo več, niti o tem, kaj bi radi v življenju, saj je veliko motilcev, aplikacij, telefonov in načinov, ki odvrtačo pozornost od razmišljanja o čemerkoli, tudi o vrednotah. Veseli me, da vendarle srečujem posameznike ali skupine, ki imajo vizijo, kako svet narediti lepši. Velikokrat slišim tudi, da mladi ne razmišljajo o vrednotah. To ne drži! Njihove vrednote so nekoliko drugačne, toda pri svojem odnosu do ekologije in sveta so močnejši od starejših. Ni nujno slabo, če je vrednota nekoga zaslužek, toda če je to edina vrednota, nastane problem. Šele ob upoštevanju vseh vrednot,

ki so v skladu z nami, zmoglostmi in naravo, lahko uživamo. Za to je včasih treba spremeniti prepričanje ali vzorec razmišljanja. Kakršne vrednote imamo, takšen svet ustvarjamo.

Mladi nas torej lahko veliko naučijo?

Rada delam z njimi, so odprti, iskreni in pripravljeni na spremembe. Dovolijo si čutiti, medtem ko smo starejši ujeti v vzorce ali nas je življenje večkrat vrglo na tla in zato težje najdemo upanje. Mladi zelo intenzivno čutijo, kaj se dogaja, kaj v družbi ni dobro, kaj bi moralo biti drugače. Oni bodo spreminjali ta svet, zato morajo ohraniti globok odnos in voljo do življenja. Imajo konkretne in spoštovanja vredne vizije. Naučiti se morajo le, kako biti s seboj in s svojimi čustvi brez obsojanja, kako sprejemati sebe in kako obvladovati manj prijetna čustva. Učenje obvladovanja težjih čustvenih stanj in njihovo izražanje na sprejemljiv način bi morala biti nujno vključena v šolski sistem. Pravzaprav bi se morale tega naučiti vse genera-

»Hvaležnost je vezana na sedanost in to nam pomaga ustvarjati zeleno prihodnost. Delujemo tako, kot se počutimo, vemo, da so naša čustva povezana z mislimi. S hvaležnostjo privabimo v življenje boljše situacije, vidimo rešitve, ki jih drugače morda ne bi.«

cije. Pogosto imajo mladi že vizijo in odgovore ali načine, kako priti do njih, potrebujejo le nekoga, ki jih resnično posluša in sliši ter jim da možnost, da se izrazijo v varnem in sprejemajočem okolju. To je neprecenljivo darilo, ki ga lahko damo otrokom, vnukom, nečakom ...

Kaj pa pogled nazaj in ovrednotenje preteklosti pri zastavljanju svojih načrtov? Smo hvaležni za to, kar smo že dosegli, ali na to pozabimo?

Hvaležnost je ključ. Z njo spoznamo to, kar že imamo, z njo smo srečnejši in zadovoljnejši. Priporočam tehniko zapisovanja stvari ali izzivov, ki jih je kdo premagal in za katere je hvaležen. Če ima oseba ta seznam vedno pri sebi, je to lep način vpogleda v preteklost. Ko govorimo o zdravljenju generacijskih travm, uvidimo, koliko moči se skriva v naših prednikih, kaj vse so ustvarili in zmogli. To je uvid v naše korenine, na katerih lahko gradimo. Na drugi strani težke travmatske izkušnje, o katerih nismo zmogli govoriti in jih predelati, ostanejo ujeti v nas, zato je dobro, da jih pogledamo, spustimo in poiščemo način, kako naprej. Nezdrav odnos s preteklostjo ima negativen

učinek na prihodnost. Izpostavila bi, da je temelj v sedanosti ...

... v »tukaj in zdaj«?

Da. V tem trenutku ustvarjamo drugačne izkušnje. Odnos do sebe mora biti poln ljubezni in sprejetosti, ki si ju želimo v prihodnosti, če nam morda v preteklosti nista bili dani. Ljudje se ukvarjamo s preteklostjo in prihodnostjo, a pozabimo na sedanost. Obstaja veliko tehnik čuječnosti, ki ohranjajo zdrav odnos do preteklosti in prihodnosti, vendar so osredotočene na opazovanje sedanosti brez sodbe in na občutke. Tako zdravimo svojo preteklost. Čuječnost je koristna za živčni sistem, za fizično in duševno zdravje. Naredimo nekaj gibov in smo osredotočeni na občutke, spijemo vodo in požirke občutimo ali pa smo pri kosilu in okušamo hrano, namesto da imamo v rokah telefon. Vse nas prizemlji in uravnovesi. Ko se oddaljujemo od tega trenutka, izgubljam pomemben vidik zdravljenja.

Naključnih dogodkov, ki so lahko veseli ali žalostni, pa ne načrtujemo. Kako te življenjske preizkušnje bolje prebroditi?

Človek naj gradi življenje tako, da je sebi najboljši prijatelj, ne sovražnik. Naj ima prijatelje, ki so mu opora, ga spodbujajo in v njem vidijo lepe stvari. Vse to prinaša od-

pornost v kriznih situacijah. Ljudi bi spodbudila k ustvarjanju zadovoljstva s pomočjo drugemu, da tudi tako postane najboljša različica sebe. Pomagajo tudi čuječnost, redna hoja v naravo, dovolj spanca, pravilna prehrana. Ko se ljudje znajdemo v zelo težki izkušnji, je pomembno, da čim prej poiščemo podporo. Misel, da lahko zmoremo vse sami, je iluzija, ki za človeštvo nikoli ni veljala. Ljudje smo vedno preživel v skupnosti. Človeštvo je zelo odporno, marsikaj je preživel. Načinov pomoči in tehnik za soočanje z izzivi je veliko v primerjavi s preteklostjo. Večina ljudi je odprta, govorijo o čustvih, jih predelujejo, kar je izredno zdravilno. Ko v težkih življenjskih izzivih začutimo, da ne zmoremo sami, poiščemo pomoč, ker je na voljo. Spregovoriti o tem, kaj se dogaja v nas, sprejeti svoja čustva, se ne ob-

OB ROBU

Cilj: postati boljši človek

Zaobljube so danes skomercializirane, vanje nas silijo številni ponudniki različnih storitev, ki kot volkovi čakajo, da bomo ob novem letu spremenili navade.

Kakšni so kaj vaši cilji? Cilji ponavadi uspejo, zaobljube malo manj. Z besedami psihologinje odpiramo širše razmišljanje o razmišljanju o ciljih. Da, prav ste prebrali. Nismo se zmotili. Ali kdaj pomislite, kako razmišljate o svoji prihodnosti? Cilj ni vezan na novo leto, ampak na celotno življenje. Če je notranja spodbuda močna, uspe. Če je postavljen pravilno, prav tako. Ali je torej cilj shujšati za 20 kilogramov ali bi moral biti cilj zdrav način življenja in bi kilogrami sami splahneli?

Kaj če bi si vsi postavili nekoliko drugačne cilje? Na primer več objemov in empatije, več stika v živo in manj virtualnosti, več ljubezni in manj obsojanj, več pomoči sočloveku in manj obračunaj od situacij, ki potrebujejo naš odziv, večja skrb za svojo dušo, več notranjega pogovora s seboj in več časa za ljudi, ki nas potrebujejo.

Kot je dejala sogovornica v intervjuju: »Vsaka sprememba se začne v nas in v odnosu do sebe in ljudi, ki jih srečamo. Če postanemo takšni, kot želimo, da so drugi do nas, se bo družba začela hitro spreminjati.« Preberimo ponovno.

SIMONA ŠOLINIČ

sojati in biti »tu in zdaj« tudi z manj prijetnimi čustvi – vse to prinaša pozitivne spremembe.

Tudi skrb za duševno zdravje bi morala biti cilj. Ljudje predolgo čakajo, preden poiščejo pomoč, čeprav obstaja. Nasvet?

Dovoliti si moramo sprejeti pomoč. Nekateri menijo, da lahko vse storijo sami, da pomoči ni ali da je predraga. Starejši so včasih mislili, da sprejetje pomoči kaže šibkost in ranljivost. Kdorkoli poišče pomoč, ve, da je to odraz notranje moči, ne šibkosti. Logoterapevtka Cvijeta Pahljina je ustanoviteljica zaupnega telefona Samaritan in Sopotnik. Klic na številko 116 123 je brezplačen. Prostovoljci človeku v stiski vedno prisluhnejo. Obstaja veliko

drugih števil za pomoč. Tudi Socio - Večgeneracijski center Celje, ki ga financirata Evropski socialni sklad in občina, nudi brezplačne dejavnosti in psihološka svetovanja. Vir pomoči so društva za razvijanje čuječnosti. Znotraj zdravstva nudijo dobro pomoč centri za krepitev zdravljenja in centri za duševno zdravje, NIJZ v programu Posvet nudi brezplačna svetovanja v stiski. Velikokrat človeku v stiski pomoč predstavljajo ljudje, ki so jim blizu. Tudi skupine za samopomoč so dragocene, saj ljudje vidimo, da nismo sami in da se stiska ne zgodi samo nam. Dovoliti si je treba o tem govoriti, slišati tudi zgodbe drugih. Vsak človek je vreden, da sprejme pomoč, ne glede na to, kolikokrat je padel!

Cilj mora biti:

SPECIFIČEN
(jasno opredeljen)

MERLJIV
(točno določen)

DOSEGLJIV
(realen glede na sposobnosti, sredstva in čas)

REALISTIČEN
(skladen z vrednotami)

ČASOVNO OPREDELJEN
(z jasnim rokom)

ZAPISAN

OVREDNOTEN

Poškodoval policista

Pijan 21-letnik bežal pred policisti

Celjska policista sta v nedeljo nekaj čez drugo uro zjutraj v bližini Vojnika ustavljala voznika osebnega vozila, ki znakov za ustavljanje ni upošteval in je s pospešeno hitrostjo odpeljal v smeri Zadobrove. Policista sta zapeljala za njim in ga ustavljala z modrimi lučmi ter zvočnimi signali, česar ni upošteval. Voznik je zapeljal nazaj na glavno cesto ter nevarno vožnjo nadaljeval v smeri Frankolovega, kamor je bila medtem napotena tudi patrulja Postaje prometne policije Celje, v katero bi bežeči voznik pri vključevanju na prednostno cesto trčil, če policist ne bi močno zavrl in s tem trčenja preprečil.

JANŽE FRIC

Voznik je z nezmanjšano hitrostjo vožnjo nadaljeval v smeri Slovenskih Konjic. Prometna policista sta zapeljala za njim ter ga z modro lučjo in večkratnimi kratkimi zvočnimi signali ustavljala, česar ni upošteval in je nadaljeval divjo vožnjo, nato je nenadoma obrnil in zapeljal nazaj v smeri Celja. Pri tem je večkrat vozil po nasprotnem smernem vozišču, tudi v nepreglednih

ovinkih, skozi križišča je vozil z nezmanjšano hitrostjo in storil še več drugih cestnoprometnih prekrškov.

Voznika ustavili s prisilnimi sredstvi

V križišču za Višnjo vas so policisti uporabili sredstvo za prisilno ustavljanje, t. i. »stinger«. Voznik ga je prevozil in s predrtimi zadnjimi pnevmatikami nadaljeval vožnjo proti

Novi Cerkvi. Zaradi vožnje po platiščih je večkrat trčil v robnike. Ko vozilo ni bilo več vožno, je v Novi Cerkvi ustavil, nakar sta oba s sopotnikom vsak v svoji smeri pobegnila iz vozila.

Policisti, ki so stekli za njima, so ju ves čas pozivali, naj se ustavi, česar nista upoštevala. Ko je policist voznika dohitel, se mu je ta uprl, ga napadel ter ga poškodoval. Pri prijemu sopotnika se je lažje poškodoval še drugi policist.

V nadaljnjem postopku so policisti ugotovili, da je 21-letni voznik vozil pod vplivom alkohola. Alkotest je pokazal, da je imel približno promilo in pol alkohola v krvi. Vozil je tudi brez vozniškega dovoljenja.

Stari znanec policije

Voznika, ki so ga policisti v preteklosti že večkrat obravnavali zaradi storitve kaznivih dejanj in prekrškov, bodo kazensko ovadili zaradi suma

Voznik ni upošteval svetlobnih signalov policistov. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

storitve kaznivih dejanj nevarne vožnje in preprečitve uradnega dejanja ali maščevanja uradni osebi. Vozilo so mu zasegli.

Sopotniku so policisti zaradi nedostojnega vedenja do uradne osebe in zaradi neupoštevanja zakonitih ukazov uradnih oseb izdali plačilna

naloga po Zakonu o kršitvah javnega reda in miru, prav tako so mu izdali plačilni nalog zaradi kršitve določil Zakona o pravilih cestnega prometa.

Evropsko tožilstvo preiskuje poskus goljufije z evropskimi sredstvi

Evropsko javno tožilstvo v Ljubljani preiskuje poskus goljufije v zvezi s porabo evropskih sredstev. Dve podjetji sumijo, da sta poskušali pridobiti 340 tisoč evrov na razpisu za sofinanciranje malih sončnih elektrarn, za katere je sredstva prispeval tudi kohezijski sklad. V povezavi s tem so pred dnevi na območju Celja izvedli hišne preiskave.

Preiskovalci so ugotovili, da sta podjetji na javnem razpisu ministrstva za infrastrukturo za sofinanciranje gradnje malih sončnih elektrarn oddali dve ločeni vlogi. Obe sta se nanašali na isto sončno elektrarno, postavljeno na enem mestu. Namen te domnevno napačne navedbe je bil izogniti se zahtevi za pridobitev gradbenega dovoljenja, so sporočili iz Evropskega javnega tožilstva.

Elektrarna bi stala na kmetijskem zemljišču

Preiskava je pokazala, da osumljenci službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko kot organu upravljanja sredstev evropske kohezijske politike zavestno niso razkrili ključnih informacij. Sončno elektrarno naj bi nameravali postaviti na kmetij-

skem zemljišču, kjer so tovrstne postavitve prepovedane,

Evropsko javno tožilstvo preiskuje goljufijo v višini 340 tisoč evrov. (Foto: Evropsko javno tožilstvo)

in na območju zavarovane dediščine, za kar niso pridobili kulturnovarstvenega soglasja. Poleg tega naj bi vlogam priložili ponarejene dokumente, ki bi podkrepili zavajajoče trditve.

Organ upravljanja je na podlagi obeh vlog odobril

skupno 340 tisoč evrov sredstev. Vendar jih ni izplačal, ker je pred tem odkril goljufijo.

V okviru preiskave, ki še traja, so celjski policisti 7. in 8. januarja izvedli tudi hišne preiskave.

JF, STA

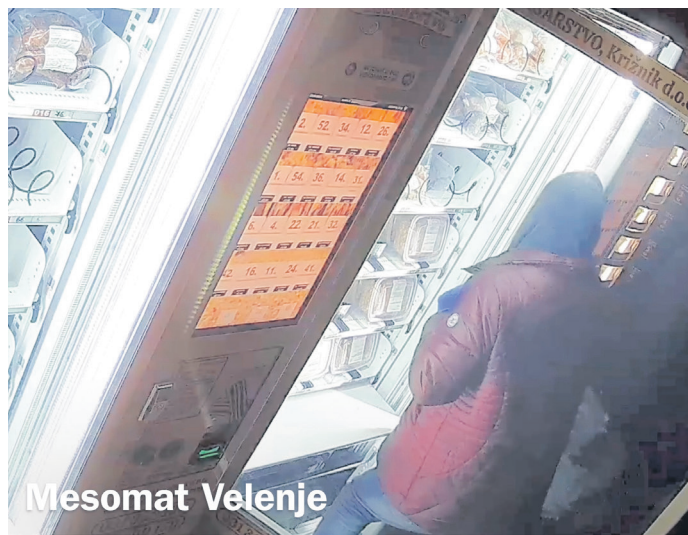
Serijsko vlamljanje v avtomate

V zadnjem tednu so policisti beležili serijo vlomov v avtomate s prehranskimi izdelki. Pet na območju Šoštanja, dva na mozirskem območju in dva v Celju. V vseh primerih so storilci odnesli kasete z denarjem. Večjo škodo so povzročili še s poškodovanjem avtomatov. V omenjenih primerih storilci še niso znani. Kot pravijo na policiji, obstaja možnost, da je bilo vlomov še več, ampak zanje niso dobili prijavi.

Poleg omenjenih letošnjih devetih vlomov v avtomate na območju naše policijske uprave so celjski policisti lani največkrat beležili še vlome v svečomate na pokopališčih, v preteklosti pa so bili pogostejši vlomi v parkirne avtomate.

V vseh primerih storilci običajno ukradejo kasete s kovanci, večjo težavo lastnikom povzroča visoka škoda, ki jo storilci povzročijo s poškodovanjem avtomatov. Ta škoda je precej višja od vsote denarja v avtomatu.

JF

Zaenkrat še neznan storilec so vlomili v več avtomatov. (Foto: zajem zaslona Facebook)

Še ena drzna tatvina

V Koretnem na območju Policijske postaje Šmarje pri Jelšah so policisti ponovno obravnavali drzno tatvino. Neznana storilca, ki sta se predstavila kot predstavnika telekomunikacijskega podjetja, sta prišla do stanovanjske hiše, v kateri živi starejši občan.

Eden je z lastnikom hiše pod pretvezo, da mora namestiti novo opremo za optiko, odšel v zgornje nadstro-

pje in na podstrešje. Drugi je medtem preiskal prostore in ukradel gotovino.

Tudi pretekli teden vlomil

Konec tedna sta neznanca v Imenem vlomila v stanovanjsko hišo in ukradla dve ogrlici. Ko se je lastnica vrnila domov, je na dvorišču opazila neznanca, ki sta stekla do starejšega sivega vozila znamke BMW in

se odpeljala s kraja. Vlom v stanovanjsko hišo, ki jo lastnik trenutno prenavlja, so policisti obravnavali tudi v Štorah. Storilec je ukradel več kosov orodja.

Policisti Policijske uprave Celje so na šmarskem območju dva vloma v stanovanjski hiši obravnavali tudi prejšnji teden. V obeh primerih je storilec v hišo vlomil skozi okno. V Globokem je ukradel gotovino in zlatnino, iz hiše v Šmarju pri Jelšah ni odnesel ničesar.

JF

Občanu vrnil denar

Poštena najditeljica je na šentjursko policijsko postajo prinesla denarnico, ki jo je našla na ulici v Šentjurju. V denarnici je bila večja vsota denarja. Kot so sporočili šentjurski policisti, je lastnik zelo hitro prišel na policijsko postajo iskat denarnico, ki so mu jo vrnili.

JF

klikni!

novi tednik
vedno z menoj!

Prve in verodostojne informacije iz savinjske regije

www.novitednik.si

Najboljša slovenska košarkarica vseh časov bo pomagala ŽKK Cinkarna Celje

Nika Barič spet v celjskem dresu

Najboljša slovenska košarkarica vseh časov Nika Barič bo v nadaljevanju sezone igrala za celjski klub. Zanj je 32-letna Trboveljčanka zadnjo tekmo odigrala 13. maja 2011. Nekdanja kapetanka slovenske reprezentance je v evroligi igrala za Spartak iz Moskve, UMMC Jekaterinburg, Dinamo iz Kurska in nazadnje za poljskega prvaka Polkowice.

DEAN ŠUSTER

Z ekipo Jekaterinburga je kot edina Slovenka doslej trikrat osvojila naslov prvakinja v evroligi (2016, 2018, 2019).

Pogosti obiski Celja

Fiba je leta 2010 Niko izbrala za najboljšo mlado igralko Evrope, leta 2012 je bila kot prva »cinkarnarka« izbrana na naboru ameriške profesionalne WNBA-lige (Minnesota Lynx). Za člansko reprezentanco Slovenije je nastopila na 50 uradnih tekmah, med drugim tudi na prvih treh evropskih prvenstvih, na katerih je tekmovala slovenska reprezentanca (2017, 2019 in 2021): »Iz osebnih razlogov sem se letos odločila, da si bom po 13 zaporednih sezonah igranja na najvišji evropski ravni vzela leto premora, kar zadeva igranje v tujini. Celje je klub, kjer sem košarkarsko in osebno dozorila in iz katerega sem leta 2011 prestopila k takratnemu evropskemu prvaku. Tudi ko sem bila na tujem, sem se pred vsako sezono in med vsakim premorom rada vračala na treninge v knežje mesto. Odločitev, da bom v drugem delu letošnje sezone s svojimi izkušnjami pomagala številnim mladim košarkaricam Cinkarne, ki so šele na začetku svoje poti, ni bila težka. Izjemno sem vesela tudi, da bom po nekaj letih spet združila moči s trenerjem Damirjem Grgičem, ki ima največ zaslug za dosedanje dosežke na moji športni poti,« so bile uvodne misli Nike Barič, ki je že nekaj časa trenirala v dvorani Gimnazije Celje – Center.

Odlična zmes izkušenj in mladosti

Pri petnajstih letih se je pridružila celjski ekipi, na videz krhko dekletce je takoj opozorilo nase, v tujino je Nika odšla kot najstnica. Za njo je izjemna športna pot: »Boljše si ne bi mogla želeli. Kamorkoli sem prišla, sem tam nekaj osvojila. Rada zmagujem. Ta želja je še ostala v meni. S celjskim klubom naju tako veže ista stvar.« O celjski zasedbi Nika pravi: »Gre za odlično ekipo, ki je zmes tujih igralk, ki so primerno izkušene, in mladih košarkaric, ki so zelo obetavne. Mnoge bodo igrale v tujini. Komaj čakam, da bom odigrala prvo uradno tekmo.« Spet bo delovala s trenerjem Damirjem Grgičem: »Tega sem zelo vesela. Na klubski ravni že zelo dolgo nisva sodelovala. Upam, da bova spet nizala zmage.«

Počaščeni in veseli

Vodilni mož celjskega kluba Borut Kop je polaskal najuspešnejši slovenski košarkarici: »Izjemno smo veseli in počaščeni, da se je Nika Barič odločila, da bo spet oblekla dres našega kluba in nam pomagala v drugem delu letošnje sezone. Za naša mlada dekleta bo to zagotovo neprecenljiva izkušnja, saj bodo lahko delila slačilnico in igrišče z igralko, ki ima za seboj izvrstno športno pot. To je zagotovo posebna ugodnost in verjamem, da bodo naše igralko to obdobje izkoristile na najboljši možen način ter se od Nike marsikaj naučile.« Ne glede na Nikino

nesporno kakovost bo trener Damir Grgič moral med vsako tekmo dobro tuhtati, kako razporediti igralni čas med svoje varovanke: »V nobeni športni panogi pri nas se ne zgodi ravno pogosto, da igralec ali igralka, ki je bil trikrat evropski prvak in ima za seboj več kot desetletje igranja na najvišji evropski ravni, obleče dres slovenskega kluba. Mislim, da je Nikina vrnitev v Celje izjemna pridobitev za celotno slovensko in regionalno žensko košarko. Glede na to, da imamo v našem klubu kar nekaj igralk, ki si želijo in sanjajo, da bi dosegle podobne rezultate, kot jih je Nika, bo to zanje idealna priložnost, da iz prve roke dobijo dobrodošel nasvet in ustrezno pomoč.«

Foto: Andraž Purg

sport@nt-rc.si

Že dobra štiri leta trajala niz neporaženosti košarkaric Cinkarne Celje v svoji dvorani v ligi Waba. V 11. krogu so povsem nadigrale ekipo Orlovi iz Banjaluke (115 : 69). Polčas so dobile s 64 : 41 in pričakovati je bilo, da bodo nadaljevale s prepričljivo predstavo. Toda v osmi minuti nadaljevanja je bilo 72 : 60. Trener Damir Grgič je zahteval minuto odmora, govoril le nekaj sekund, na parket pa poslal drugo postavo, ki ji je uspel delni izid 27 : 1. Po 20 točk sta dosegli Maja Uranker in Leticia Soares, zelo razpoložena je bila tudi kapetanka Ana Nuša Anžič s 16 točkami. Še naprej vodi nepremagana Budućnost, Cinkarna ima na drugem mestu en poraz.

Nika Barič se je odločila, da bo na dresu nosila številko devet.

Dobro razpoloženje na prvem treningu po uradni novici o podpisu pogodbe

Nika Barič še vedno zna »pičiti« vsako nasprotno obrambo, kar nakazuje tetovaža na desni roki.

Začetni in tudi kasnejši uspehi slovenske reprezentance so tesno povezani z Niko Barič in Damirjem Grgičem. (Foto: arhiv NT)

Svetovni rekord v Podčetrtku

V nedeljo se je v Podčetrtku zbralo 140 lokostrelcev iz Slovenije in Hrvaške. Pred začetkom tekmovanja je predsednik Društva Šentlok Borut Bevc zbrane spomnil, da klub s sedežem na Grobelnem praznuje 30. obletnico. Društvo bo letos pripravilo še državno prvenstvo za osnovnošolce in srednješolce v Vojniku.

Lokostrelski tabor na Boču za mlade se bo končal s slovenskim pokalom v poljskem lokostrelstvu in s 3D-tekmo v srednjeveškem Lembergu.

»Iz vasi na olimpijske igre«

Tekmovanje za pokal Šentlok je bilo drugo po vrsti. Podobni tekmi imata Varaždin in Sisak. »Mladi so pomembni, saj brez njih ni napredka in prihodnosti. Ko je Šentlok začel delovati, so bili člani večinoma upokojenci v študijskih krožkih. Danes ima društvo člane vseh starosti. Trikrat na teden vadijo v osnovnih šolah, treningi za

odrasle so prav tako trikrat tedensko. Skupaj tako trenutno v klubu svoje lokostrelske veščine pili približno 70 ljudi. Naš cilj je, da bi nekoč vsaj enega iz te naše vasi, če lahko tako rečem, spravili na olimpijske igre. Želim si in upam, da nam bo to uspelo,« je razmišljal Borut Bevc.

Plank zdaj z lokom

Predsednik Lokostrelske zveze Slovenije Marjan Ilar je poudaril, da je nedeljsko tekmovanje v Podčetrtku posebno, saj so bili tekmovalci od tarč oddaljeni 25 metrov, v dvoranih pa ponavadi zaradi pomanjkanja prostora izvaja-

jo tekme z razdaljo 18 metrov od tarče. Po njegovem mnenju je lokostrelstvo v naši državi vedno bolj prepoznavno, tudi zaradi klubov in društev, kot je Šentlok. Trenutno imamo 40 klubov s približno dva tisoč tekmovalci. Lokostrelska tekmovanja so skoraj vsak teden. Na zadnjem v Podčetrtku so od predstavnikov Šentloka v različnih starostnih kategorijah in slogih zmagali Aleks Berden, Tibor Zidanski in Maks Školnik, drugi so bili Ajda Fidler, Melanija Zidanski, Zlatko Ulača in Branka Kunej, tretji pa Marta Operčkal, Nenad Krivec, Samo Kunej, Tit Kleh Planko, Zarja Aman in Hana Klovár. Tekmoval je tudi Henrik Plank, ki je na paraolimpijskih igrah nastopil kot metalec diska. Svetovni rekord je izboljšala Kamničanka Živa Lavrinc.

DŠ

Živa Lavrinc je v Parizu osvojila bronasto olimpijsko medaljo. (Foto: SPK)

V SPOMIN

Roman Gracer

(8. februar 1950–6. januar 2025)

V 75. letu je umrl zelo znan celjski podjetnik in športni delavec Roman Gracer. Rodil se je v trgovski družini tedaj že v Celje priseljenemu očetu Viljemu Gracerju in mami Elizabeti. Po srednji šoli se je lotil raznih poslov. Bil je izjemno uspešen in iznajdljiv. Z vsemi močmi se je naposled pridružil najprej popoldanski šiviljski obrti svoje soproge Mire, podjetje Miroteks pa se je kasneje razvilo v enega večjih slovenskih proizvajalcev spodnjega perila, ki je bil v devetdesetih letih tudi eden večjih delodajalcev v tekstilni panogi v Sloveniji.

Dejaven je bil tudi na drugih področjih. V začetku devetdesetih let je s prijatelji in somišljeniki ustanovil prvi podjetniški klub v Sloveniji, danes klub Zlatorog, malo zatem še 1. Rotary klub v Celju. V obeh je zasedal vodstvene položaje in bil prejemnik najvišjih odlikovanj.

Kar 34 let je bil v vlogi predsednika Kegljaškega kluba Celje. Pred časom je dejal, da ne pozna nikogar, ki bi bil v Sloveniji tako dolgo na čelu športnega društva. Njegovo podjetje Miroteks je bilo 14 let pokrovitelj kluba, ki je največje uspehe dosegel pod njegovim vodstvom. Celjska dekleta so nizala največje uspehe ne le na državni ravni, temveč tudi na evropski oziroma svetovni.

Športni ribič je bil že od leta 1961 in kasneje tudi aktivni vodstveni član v Ribiški družini Celje. Dejaven je bil tudi v nadzornem svetu Poklicne gasilske enote Celje. Zlasti veliko veselja je imel z igranjem golfa in je bil tudi predsednik Golf kluba Žalec.

Pogreb na celjskem pokopališču se je začel s skoraj polurno zamudo, kajti vrsta vseh, ki so želeli vstopiti v mrliško vežico, se je vila do glavnega parkirišča. Sledili sta ganljivi izpovedi oziroma slovesi, najprej sina Dejana pred pokopališko stavbo, kar je izvrstno prebrala Marijana Kolenko, in hčerke Tine pred grobom.

DŠ

(Foto: DŠ)

Precejšnja prevetritev pri celjskem nogometnem prvoligašu

Nizozemec, Litovec, Francoz in Šved

Nogometaše Celja v spomladanskem delu sezone čakajo boji na treh frontah, v državnem prvenstvu, tekmovanju za slovenski pokal in konferenčni ligi. Zbrali so se 9. januarja in se preselili v Umag.

DEAN ŠUSTER

Tam bodo v soboto odigrali pripravljalni obračun z Osijekom, ki je tako kot Celje v slovenski ligi četrti v hrvaškem prvenstvu.

Osijek in Široki

Po tekmi bo sledila vrnitev v domače okolje. Že v torek se bodo varovanci trenerja Alberta Riere vrnili v hrvaško Istro, kjer bodo opravili zadnji preizkusni izpit pred nadaljevanjem sezone. 25.

januarja se bodo pomerili s Širokim Brijegom, trenutno šestim moštvom na lestvici lige Bosne in Hercegovine. Zelo pisano celjsko zasedbo je najprej okrepil nizozemski napadalec Nino Noordanus, ki je nazadnje igral za Džiugas v Litvi. S Celjem je podpisal triletno pogodbo. 23-letnik iz Haaga je bil četrti strelec litovskega prvenstva: »Armandasa Kučisa že poznam, saj sva bila tekmeča

v Litvi. Ko sem videl, da mu je v Celju uspel korak naprej in da s prilagoditvijo na višjo raven nogometa ni imel velikih težav, sem dobil motiv, da to lahko storim tudi sam. Celje dosega veliko zadetkov, kar pomeni, da imajo napadalci veliko priložnosti, in k temu želim spomladi prispevati tudi sam.«

Zadnji novinec
20-letni Šved

Vodstvo Nogometnega kluba Celje je nato potrdilo prihode še treh igralcev. Odškodnina za 21-letnega osrednjega branilca, Litovca Artemijusa Tutiškinasa, naj bi znašala 300 tisoč evrov.

189 centimetrov visok nogometaš se dobro znajde tudi na levem bočnem položaju. Na posodo do konca sezone in z možnostjo odkupa se je Celju pridružil Logan Delaurier-Chaubet, ki je nastopal v francoskih reprezentancah do 16 in 18 let. Pri sedemnajstih letih se je pridružil akademiji Bordeauxa. Po finančnem zlomu kluba je pred začetkom sezone prestopil v Almere City. Zadnji novinec pri finančno zelo sposobnem NK Celje je Šved Anomnachi Chinasa Chidi. 20-letni krilni napadalec je sklenil triletno pogodbo.

Foto: NK Celje

Nino Noordanus

Artemijus Tutiškinas

Logan Delaurier-Chaubet

Anomnachi Chinasa Chidi

Do kod lahko sežejo četrti z olimpijskih iger?

Zagreb, Varaždin in Poreč ter danski Herning in norveški Oslo so od torka gostitelji svetovnega prvenstva za rokometnaše.

Kapetan naše izbrane vrste je **Blaž Janc**: »Vprašanje o ciljih je zelo nevhvalno. Danska in Francija sta po kakovosti pred drugimi. Potem sledi krog številnih ekip s podobno kakovostjo. To so Slovenija, Hrvaška, Nemčija, Švedska, Portugalska, Madžarska ... Vsaka od teh ekip je lahko tretja ali tudi osma. Naš preboj v nadaljnje tekmovanje iz predtekmovalne skupine je nujen, tako kot je pričakovana tudi naša uvrstitev v četrtfinale. A ne smemo prehitevati. Najbolj pomembna bo vsaka naša naslednja tekma.« Današnji obračun v Zagrebu s Kubo bo ob 18.00. Ob isti uri bo tudi sobotna tekma z Zeleznorskimi otoki, ponedeljkov derbi skupine z Islandijo se bo začel ob 20.30. V naši izbrani vrsti so trije Celjani, Urban Lesjak (Trimo), Tilen Kodrin (Gummersbach) in Blaž Blagotinšek (Flensburg), odpadel pa je Matic Suholežnik (Loiret).

DŠ

Klara najboljša Evropejka v Valenciji

Atletinja celjskega Kladivarja Klara Lukan je bila 12. na cestnem teku na 10 kilometrov v Valenciji, bila je najboljša Evropejka.

Za tri sekunde je zaostala za lastnim državnim rekordom, za tri sekunde je izboljšala rekord Slovenije na pet kilometrov s časom 15 minut in 22 sekund. »V močni konkurenci afriških in evropskih tekačic sem tekmovanje končala kot najboljša Evropejka. Na vmesnem času sem pet kilometrov prečkala v času novega državnega rekorda, ki bo priznan. V prejšnjih dneh sem imela kar nekaj izzivov pri vračanju iz Ugande. Tam sem bila na višinskih pripravah. Leti so zamujali, imela sem tudi nekaj težav s privajanjem telesa po vrnitvi iz Afrike. Vse to je bilo zelo naporno. Ne glede na vse sem leto 2025 tekmovalno začela dobro. Gotovo bom tekla še hitreje,« je sporočila članica celjskega kluba.

DŠ

Klara Lukan
(Foto: Peter Kastelic)

Jeseničani takoj izničili celjsko prednost domačega igrišča v polfinalu DP

Presenečenja ni bilo. Je možno danes?

Celjski hokejisti so na svojem ledu izgubili prvo tekmo polfinala državnega prvenstva proti Jesenicam s 4 : 1. Presenečenja torej ni bilo. Čeprav so Celjani dobili prve tri medsebojne obračune v tej sezoni, najprej prijateljskega, potem pa še dva v Alpski ligi, ki sta štela za redni del slovenske lige, je bilo jasno, da so veliki favoriti za uvrstitev v finale Gorenjci.

DEAN ŠUSTER

V Alpski ligi so trenutno drugi, a imajo kar tri tekme manj od vodilne ekipe, RST Pellet Celje pa je deseti med trinajstimi klubi.

»V Celju je vedno težko igrati«

Navijači obeh moštev – tokrat so bili glasnejši Florijani ob pomoči drugih domačih gledalcev – so več kot pol uvodne tretjine spremljali enakovreden boj, v katerem je za odtenek bilo boljše celo modro moštvo. Nato je sledila dvominutna izključitev. A ne zaradi prekrška, temveč zaradi napačno izbitega ploščka zunaj ograde. To se je v preveliki želji pripetilo Ahmetu Jakupoviću. Gostje so izkoristili prednost igralca več na ledu. V 13. minuti drugega dela so Celjani izvedli bliskovit protinapad, a so zapravili zelo zrelo priložnost, čez nekaj sekund pa je na drugi strani Jaka Šturm dosegel svoj drugi gol. Ko so knežji oklepniki z 2 : 1 slavili na Jesenicah, so bili gostitelji objektivno boljši. Se lahko ponovi takšna tekma? Šturm

je odvrnil: »Seveda se lahko. Takrat je vratar Celja odlično branil. Obenem upam, da se takšna tekma ne bo ponovila. Če ne bomo pravi, se lahko hitro kaj zalomi.« Šturm je o torkovem obračunu dodal: »V Celju je vedno težko igrati. Tudi tokrat je bilo tako. Pričakovali smo pritisk domačinov in ga v prvih desetih minutah uspešno odbijali, potem pa smo prvič zadeli. Seveda smo se želeli oddolžiti za dva letošnja poraza.«.

Namesto izenačenja kazen v protinapadu

Za dopižno kontrolo je bil izžreban oziroma že pred tekmo določen kapetan Celja Jure Sotlar: »Poraz smo že pozabili, dva dni smo imeli za pripravo na drugo tekmo. Storili bomo vse, da bo v Celju tretja tekma v soboto. Moramo se izogniti nespametnim prekrškom. Energije imamo dovolj, primanjkuje pa nam izkušenj.« V moštvo trenerja Gala Korena se je vrnil odlični napadalec Bohdan Panasenکو, a se je poznala

Vročekrvni Gregor Žeželj (št. 14) je bil v torek edini strelec ekipe RST Pellet Celje.

odsotnost poškodovanih Jureta Povšeta, Nika Sečena in Marka Groznika: »Tekma bi se lahko obrnila tudi v našo smer. Ko bi lahko izenačili, smo prejeli še drugi zadetek. Poznala se je naša pozitivna živčnost. Upam, da bomo

danes na Jesenicah prikazali več.« Gostujoči strateg Niko Eronen je poudaril: »Opravili smo polovico naloge. Zadovoljen sem s tem, kar so prikazali naši fantje.« Po zaostanku s 3 : 0 je edini gol za gostitelje v 53. minuti dosegel Gregor

Žeželj – v akciji sta sodelovala Miha Logar in Jakob Bernard. Poldrugo minuto pred koncem so Jeseničani zadeli še četrtič. Ali lahko ob večni sodniški naklonjenosti celjskim tekmečem pričakujemo preobrat v Podmežakli? Upanje

vsekakor obstaja. Sicer bodo igralci RST Pellet Celja zgolj ponovili svoj največji uspeh (3. mesto v državi), že zdaj pa so lahko ponosni, da so si zagotovili nastopanje v celinskem pokalu.

Foto: Andraž Purg

Priljubljeno metanje ploščkov na ledeno ploskev med drugo in zadnjo tretjino je privabilo veliko število udeležencev.

Najbolj spretna in natančna s tribune pri približevanju ploščka sredinskemu krogu je bila ljubiteljica celjskega hokeja Hana, ki je nato zavoj ploščevink piva podarila predstavnikom navijaške skupine Florijani.

Ko je zavrela kri pred jeseniškimi vrati, je bil zaradi grobosti za dve minuti izključen zgolj Gregor Žeželj.

Kapetan Celja Jure Sotlar: »Energije imamo dovolj, primanjkuje pa nam izkušenj.«

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 16. 1.
19.00 Avla Doma II. Slovenskega tabora Žalec
Kurja fizika <i>Predstavitve knjige, z avtorjem Ferijem Lainškom se bo pogovarjala Jolanda Železnik</i>
19.19 Knjižnica Velenje
Predstavitve 21. številke Šaleških razgledov
19.30 Narodni dom Celje
Romantična kvinteta z Urško Zupan in Artes Liberales <i>Glasbeni abonma; ob 19.00 predkoncertni pogovor z umetniki</i>
19.30 Kulturni center Laško
Koncert laških ansamblov
19.30 Glasbena šola Velenje
Empatija glasbe: Solisti EMARS s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenije <i>Abonma Klasika in izven</i>
20.00 Gledališče Celje
CE dur – Celju dajemo Urbani Ritem: Tokac in Emanuela <i>Koncert za izven</i>
PETEK, 17. 1.
18.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Dr. Josip Jože Potrata <i>Predstavitve knjige avtorja Edvina Planinška</i>
SOBOTA, 18. 1.
10.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Kako je lisica dobila zlati rep <i>Lutkovno – igrana predstava, Leja Ita Menard in Gorka Berden</i>
10.00 in 11.30 Dom kulture Velenje
Tinko Celinko <i>Kulturni zavod Veliki up, igrana predstava, avtorski projekt</i>
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor
Grofje Celjski <i>Javno vodstvo po razstavi</i>
11.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Hrestač ob soju sveč <i>Glasbeno baletna pravljica za vse generacije</i>
18.00 Kulturni center Rogaška Slatina
Slikar na vasi <i>Ponovitev komedije v izvedbi KPD Kostrivnica; za izven</i>
19.00 Kulturni dom Šmartno ob Paki
Nekaj dragega in popolnoma neuporabnega <i>Abonmajska predstava GD Radeče</i>

90,694,895,195,9

radio celje

Vedno♥z men♥j!

19.30 Gledališče Celje
Nava Semel: Večni otrok <i>Izbirna predstava za abonente in izven</i>
20.00 Športna dvorana Rogatec
Matjaž Javšnik in Martina Ipša v Štajerski navezi <i>Stand up večer</i>
20.00 Dvorana centra Nova Velenje
Godibodi <i>Selitveni koncert, Abonma Klub in izven</i>
NEDELJA, 19. 1.
17.00 Celjski dom
Ženske brez filtra <i>Komedija</i>
18.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Posli pod krinko <i>Kriminalna komedija Špas teatra</i>
19.00 Dom sv. Jožefa Celje
Orkester slovenske vojske – komorna zasedba <i>Koncert iz sklopa Glasba na hribu; instrumentalni koncert s solisti</i>
PONEDELJEK, 20. 1.
17.30 in 20.30 Dom kulture Velenje
Janezi <i>Stand up komedija</i>
18.00 Glasbena šola Velenje
Tromboniada <i>Srečanje pozavnistov Slovenije s koncertom</i>
TOREK, 21. 1.
19.30 Glasbena šola Velenje
Bass Bradd Collective <i>Koncert</i>
SREDA, 22. 1.
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Zimski čudež <i>Gledališka predstava v izvedbi dijakov GCC; primerno za otroke od 4. do 7. leta</i>
17.00 Galerija Velenje
Metafizika barve, avtorja Wilhelma Heiligerja <i>Javno vodstvo po razstavi bo vodila kustosinja Pavla Jarc</i>
17.30 HOOP knjigarna Stanetova ul. Celje
Ples svetlobe <i>Potopisno predavanje Barbare Popit o polarnem siju</i>
18.00 Dom kulture Velenje
(N)orkester – koncert (ne)resne glasbe <i>Abonma Mladost in izven</i>
18.15 Celjska kulturnica
Hotel Iris <i>Predstavitve knjige avtorice Lili Škornik</i>
19.00 Občinska knjižnica Žalec
Utrip domoznanstva: Reka Savinja nam narekuje življenje <i>Pogovor z dr. Karlom Natkom</i>

19.00 Dom kulture Slovenske Konjice	
Ženske brez filtra <i>Komedija</i>	
19.30 Plesni forum Celje	
Plesni cikel: Grom/ runble <i>Plesna predstava avtorja Bena Novaka</i>	
Druge prireditve	
ČETRTEK, 16. 1.	
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje	
Cel svet Hermanovih prijateljev <i>Hermanova otroška ustvarjalnica ob razstavi Svet Hermanovih prijateljev</i>	
16.30 Knjižnica Šmartno ob Paki	
Pravljlična joga za otroke	
17.00 Galerija Velenje	
Kiparska delavnica za odrasle	
19.00 Občinska knjižnica Prebold	
Veličastnost Himalaje <i>Potopisno predavanje Magde Šalamon</i>	
PETEK, 17. 1.	
16.00 do 19.00 Parkirišče pred gasilskim domom Rimske Toplice	
Domači kotiček	
17.00 Knjižnica Ponikva	
Ura pravljic	
17.00 Knjižnica Rogaška Slatina	
Kaj je narcizem? Kako ga prepoznati? <i>Predavali bosta Darja Vesel Lazič in Marta Ivič</i>	
19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur	
Ljubica <i>Erotični triler</i>	
21.00 Mladinski center Žalec	
Karaoke	
SOBOTA, 18. 1.	
7.00 Ploščad centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje	
Mestna tržnica Velenje	
8.00 Tržnica Laško	
Tržnica	
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan	
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan	
10.00 do 12.00 Rokodelski center Rogatec	
Pletenje kitic iz ličja <i>Pletarska delavnica z Vido Antolinc</i>	
13.00 do 15.00 Muzej na prostem Rogatec	
Peka žulik <i>Kulinarična delavnica z Brigito Božičko</i>	
PONEDELJEK, 20. 1.	
8.00 Knjižnica Velenje	
Teden pisanja z roko: Zelena abeceda <i>Vsak dan do 24. 1., z vami bosta Kata Laštro in Vesna Gaber Podhovnik</i>	
13.00 Mladinski center Velenje	
Središče mladih in otrok <i>Pomoč pri učenju in šolskih dejavnostih, družabne in športne igre, aktivnosti na prostem</i>	
Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan	

17.30 Osrednja knjižnica Celje
Karavane, plov in sum = Uzbekistan z družino Rojc <i>Potopisno predavanje v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje</i>
TOREK, 21. 1.
10.00, 12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
15.00 Osrednja knjižnica Celje
Angleški bralni klub z Aniko
17.00 Sončni park, Vila Rožle Velenje
Torkova peta: Snežni mož prijateljstva <i>Ustvarjalnica za otroke in starše</i>
18.00 Mladinski center Žalec
Platno & čopič <i>Likovne delavnice za odrasle</i>
SREDA, 22. 1.
7.00 do 9.00 Hiša generacij Laško
Kleklanje
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Moj dom <i>Hermanova otroška ustvarjalnica</i>
9.00 do 11.00 TIC Laško
Domači kotichek
15.00 Hiša generacij Laško
Ko spomini zadišijo <i>Pisanje z roko</i>
17.00 Knjižnica Velenje
Ura pravljic <i>Vodila bo Vesna Gaber Podhovnik</i>
17.00 Knjižnica Velenje
Prav in narobe v vzgoji: miti, resnice in dileme starševstva <i>Predava Valentina Celestina Jeraj</i>
18.00 Mladinski center Žalec
Zvočna kopel z gongi

Dobrodelne prireditve

TOREK, 21. 1.

18.00 Glasbena šola Velenje

Darujmo ... osrečimo ... sledimo svojim sanjam
Dobrodelni koncert Gimnazije Šolskega centra Velenje; denarna sredstva bodo namenjena za pomoč socialno šibkejšim dijakom

Razstave

Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Stara grofija: »Prevzeto v zaščito« Poskus rekonstrukcije provenience predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov Pokrajinskega muzeja Celje, Obtežilniki za papir, spregledana steklarska dediščina Slovenije; do nadaljnjega, Grb grofov Celjskih in sistem kvaternijev; do nadaljnjega

Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Knežji dvorec: Jupiter – ljubimec; do nadaljnjega, Otroci ustvarjamo – kolišča in situle; do nadaljnjega

Muzej novejše zgodovine Celje: spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnjega

Osrednja knjižnica Celje: gostujoča razstava Janez Puhar (1814-1864): Prvi slovenski fotograf in

izumitelj fotografije na steklo; do nadaljnjega

Fotohiša Pelikan Celje: fotograf-ska razstava Andreje Ravnak z naslovom Valovanje; do 8. 2.

Galerija Zgornji trg Šentjur: Portret duše, razstava del slikarja in arhitekta Tadeja Žugmana; do 2. 2.

Anina galerija Rogaška Slatina: Aleksander in vurbeski zmaj, razstava ilustracij Vanje Flisa; do 31. 1.

Dom kulture Velenje: Podobe Doma kulture Velenje, fotograf-ska razstava; do 31. 1.

Galerija Velenje: Metafizika barve, avtorja Wilhelma Heiligerja; do 25. 1.

Muzej na Velenjskem gradu: razstava tradicionalnih litovskih slamnatih okraskov; do 19. 1.; **Kapela:** Jaslice; do 2. 2.; **Atrij:** razstava ob 30. obletnici Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva; do 28. 2., razstava 20. natečaja Praznična voščilnica; do 2. 2.; **Rondela Velenjskega gradu:** Venček intimnosti, skrinja pravil in duhovi na pragu: Nevestina bala skozi čas; do oktobra 2025

Podhod Pesje: razstava 65 stvari o Muzeju Velenje do 31. 1.

Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprej!, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 31. 1.

Podhod Pošta: 1. svetovna vojna v gradivu Muzeja Velenje, razstava ob 110. obletnici konca 1. svetovne vojne, do 31. 1.

Galerija F-bunker Velenje: fotograf-ska razstava Andreje Ravnak, do 28. 1.

Podhod pri Vili Bianci: Mesto se spominja, fotograf-ska razstava; do 31. 1.

Knjižnica Velenje: Osrednje razstavišče: Ustvarjeno doma,

razstava tiskovin, zgoščenk in plakatov, ki so izšli v Šaleški dolini leta 2024; do 9. 2.; Promenada: Srebrne igre 1984: 40. obletnica zimskih olimpijskih iger v Sarajevu; do 10. 2.; Simbolika in izročilo Verigarja, prve slovenske znamke, filatelistična razstava Marjana Krenčana; do 31. 1. Sončna stena: razstava del 51. Male Napotnikove kiparske kolonije; do 31. 1.; Mladinska soba: Barva, oblika, črta in pika, razstava likovnih del učencev OŠ Gustava Šiliha Velenje; do 31. 1.; Steklena dvojčka: Bralec meseca: Jernej Jelen; do 31. 1.; Otroški oddelek: Barve otroških pravic in dolžnosti. Ustvarjamo za boljši jutri, razstava likovnih del otrok Vrtca Velenje; do 31. 1.; Zima, zima bela, izbor gradiva; do 31. 1.; Zvezdna beletrina za mlade; izbor gradiva; do 31. 1.; Domoznansko razstavišče: Znameniti Velenjčan: Gustav Šilih; do 31. 1.

Muzej premogovništva Slovenije Velenje: Vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brežčasni zapis narave avtorice Kate Laštro; do 31. 1.; **Črna garderoba:** Slike, likovno združenje Čakovec; do 31. 1.; **Podzemni del muzeja 1:** Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do 31. 1.; **Ligijev salon – jamski del salona:** Poetična podzemna proga – poezija na predstavitvenih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristian Koželj, Vlado Poredoš in Stojan Špegel; do 31. 1.; **Muzejski park:** Rudarji, fotograf-ska razstava Aleksandra Kavčnika; do 31. 1.; 70 let revije Rudar, naslovnica revije skozi leta; do maja 2025

Prst med prsti

Vsak ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

klikni!

novi tednik

Na pomoč v Turčijo tudi Celjan in njegov ovcar Gringo

Prve in verodostojne informacije s Celjskega

www.novitednik.si

Podjetje NT&RC, d. o. o.
opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktorica: Saša Pukl
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK
Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Larisa Jeknić, Sintija Jurič, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA
Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc
NAROČNINE
Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri OTP banka d. d.: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopiesov in fotografij ne vračamo.

MALI GLAZI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Medibar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Medibar na www.medibars.si.

30
LET

tvc

Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024

STROJI

ODDAM

DVE ročni motorni kosilnici, sta v okvari, brezplačno oddamo. Telefon 040 200-320. b

POSEST

KUPIM

BIVALNI vikend ali hišo, do 60.000 EUR, kupim. Telefon 041 846-570. 590

OPREMA

PRODAM

ELEMENT (kredenco) za kuhinjo (kmečko sobo), lepo ohranjen, borov les, velikost 150 x 47 x 187 cm, prodam. Telefon 031 305-784. 12

ZIDAN štedilnik (možno tudi s podaljšanim elementom in pomivalnim koritom) prodam. Telefon 031 305-784. 12

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice, jarkice, rjave, grahaste, črne in bele barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

ZAJCE, mlade, težke približno 3 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo, 12 EUR/eden, prodam. Telefon 041 951-527. 15

BIKCE simentalce, težke od 200 do 320 kg, prodam. Telefon 041 906-913. 16

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupimo. Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-286. p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

JEČMEN prodam. Telefon 051 630-807. 8

DOMAČE rdeče vino, lahko tudi po litrih, prodam po ugodni ceni. Telefon 5794-156, 031 533-112. 9

VINO jurka, zelo dobrega okusa in arome, prodam. Telefon 041 208-999. p

OSTALO

PRODAM

DRVA, dolga, v hlodih ter kratko žagana, z dostavo, prodam. Telefon 040 211-346. 1

SUHA bukova metrska drva prodam. Cena po dogovoru. Telefon 031 851-448. 11

OKNO in balkonska vrata, s ključavnico, aluminij + les, zelo ohranjeno, (okno 140 x 115 cm, vrata 73 x 200 cm), prodam. Na obeh kosih so tudi notranje žaluzije. Telefon 031 305-784. 12

MESOREZNICO tip 22, elektro pogon, vzvodne škarje, do 1,5 mm, cisterne za vino, 200 l, in šrotar za žito, prodam. Telefon 040 161-786. 10

RAZNO

PODIRANJE nevarnih dreves, odvozi, freziranje zaraščenih površin. Telefon 070 711-680. GG KORO d. o. o., Cesta Kozjanskega odreda 49, 3230 Šentjur. p

Poroke

Laško
Poročila sta se: Sara BOHORIC in Klemen BRATINA, oba iz Celja.

»Nikoli ne veš,
kdaj koga vidiš zadnjič
in nikoli ne preboliš,
da tega nisi vedel.«

V SPOMIN

V ponedeljek, 20. januarja, bo minilo šest let, kar nas je zapustil dragi mož, ati, tast in ata

KAREL SALOBIR

(29. 6. 1938–20. 1. 2019)

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu in ga ohranjate v lepem spominu.

Žalujoči: vsi njegovi

**POIŠČITE RADIO
CELJE NA SVOJEM
DIGITALNEM
SPREJEMNIKU**

Radio Celje vedno z menoj v vsej vzhodni Sloveniji.

www.radiocelje.si

radio celje

Vedno z menoj!
TUDI DIGITALNO

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
utihnile so besede tvoje,
a med nami ti živiš.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedija, brata, svaka, strica in soseda

TONETA JAKLIČA

iz Golobinjeka 16, Planina pri Sevnici

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, tolažilne besede, objeme, stiske rok, cvetje, sveče in darovane svete maše. Zahvala tudi ZD Planina in dežurni službi Šentjur ter gospodu Domnu Pušniku, dr. med., za takojšnjo pomoč. Zahvaljujemo se pogrebni službi Zagajšek za organizacijo pogreba, gospodu Jožetu Vengustu za lepo opravljen cerkveni obred, gospe Sonji Kranjc za ganljive besede slovesa, pevcem in trobentaču za spremstvo na zadnji poti. Hvala tudi vsem, ki vas nismo posebej imenovali, a ste v teh dneh sočustvovali z nami.

Žalujoči: vsi njegovi

Umrli je naš upokojeni sodelavec

SREČKO FERLEŽ

nazadnje je bil zaposlen kot energetik elektro delavnice in medicinskih plinov v sektorju za investicije, preskrbo in vzdrževanje

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Splošna bolnišnica Celje

LETNA VSTOPNICA ZA MUZEJ!

Za samo 15€ si lahko v tekočem letu zagotovite neomejeno število obiskov Pokrajinskega muzeja Celje.

LETNA VSTOPNICA

PMC 24

PMC 25

Pokrajinski muzej Celje

novi tednik

Med lučke in na praznične dogodke

klikni!

novi tednik
Vedno z menoj!

Prve in verodostojne informacije iz savinjske regije

www.novitednik.si

Smrti

Celje
Umrli so: Ana MLINARIČ iz Celja, 92 let, Anton TURNŠEK iz Laškega, 85 let, Milka KUČERA iz Celja, 88 let, Sandi ODEB iz Gorice pri Šmartnem, 61 let, Zofija RAMŠAK iz Strmca nad Dobrno, 89 let, Tone APOTEKAR iz Šmartnega v Rožni dolini, 46 let, Marija Irena ADAMIČ iz Celja, 83 let, Franc ŠKOFLEK z Ložnice pri Žalcu, 83 let, Franc MUSI z Ločice pri Vranskem, 80 let, Marija DOBRŠEK z Blatnega vrha pri Laškem, 93 let, Angela RIHTER iz Tiroseka pri Gornjem Gradu, 95 let, Cvetka BUGARIN iz Celja, 73 let, Jožef OCVIRK iz Celja, 68 let, Roman GRACER iz Celja, 75 let, Elizabeta ZADRAVEC iz Celja, 90 let, Ana KUMER ROMIH iz Marija Gradca, 94 let, Čedo VUČKOVIČ iz Celja, 67 let, Martina GROBELŠEK iz Celja, 78 let, Miroslav FLORJANC s Polzele, 90 let, Milan LAKNER iz Petrovč, 84 let.

Laško
Umrli sta: Marija URATARIC iz Laškega, 94 let, Marija PODPEČAN iz Laškega, 88 let.

Žalec
Umrli so: Enes PAJIČ iz Žalca, 62 let, Milan PEČAR iz Liboj, 64 let, Filip GORJUP iz Matk, 90 let, Štefanija VRHOVEC iz Prebolda, 95 let, Elizabeta, Marija LAZNIK iz Miklavža pri Taboru, 90 let, Janez PROHINAR iz Braslovč, 77 let.

Velenje
Umrli so: Rozina ČANČ iz Velenja, 90 let, Franc PRAPER-TNIK iz Velenja, 83 let, Mateja PODVRATNIK iz Velenja, 53 let, Martin VRTARIČ iz Velenja, 83 let.

Naročniška akcija za nove naročnike traja do 28. februarja 2025!

**Naroči Novi tednik
in prihrani!**

11=12

80
LET

**PLAČAŠ
ENAJST,
BEREŠ
DVANAJST**

**Darilo za nove
naročnike**

KUHARSKE BUKVE
Vlaganje, shranjevanje in
zamrzovanje živil

**POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA
IN PRIDOBITE UGODNOSTI**

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglaševane v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si
Telefon: 03 422 51 71
www.novitednik.si

novi tednik

03/422-51-71, narocnine@nt-rc.si
www.novitednik.si

Tednikove zgodbe

Št. 3/ Leto 80 / Celje, 16. januar 2025

Srečko: skrivnostni mestni muc, ki je tudi malo naš

(Foto: Andraž Purg)

Edini, ki lahko med službo spi

To je muc Srečko, pristen Celjan. Pravzaprav njegove zgodbe nihče natančno ne pozna. Znano je le, da šteje že več kot 10 let. To vemo zato, ker se je kot mladič rad sončil na parkiranih avtomobilih pred našo medijsko hišo. Takrat je zanj skrbela Celjanka, ki je živela v neposredni bližini in je zelo rada skrbela za zapuščene živali. Nato je na žalost umrla in muc je bil prepuščen ulici. V tem delu smo vstopili v njegovo zgodbo zaposleni na Novem tedniku in Radiu Celje.

SIMONA ŠOLINIČ

Od smrti gospe, ki je skrbela zanj, je minilo že nekaj let. A videti je, da je Srečko, tako smo ga poimenovali, nikoli ne bo pozabil. Pogosto pride pred glavni vhod njegovega stanovanja in tam posedi. Po njeni smrti ga nismo mogli prepustiti na milost in nemilost mestnemu vrvežu, nevarnim avtomobilom in nevarnosti, da bi se mu kaj

zgodilo. Že takrat smo s pomočjo društev in ljubiteljev živali poskrbeli za njegovo veterinarsko oskrbo. Od takrat zanj skrbi tudi naša nekdanja sodelavka Tatjana Cvirn. Nato mu je začasni dom ponudila druga Celjanka v središču Celja in pri njej je prebil vsaj eno ali dve zimi. Toda muc je pravi mačji nomad, utrdil se je v trpežnosti

mestnega življenja in v izogibanju drugih mestnih živali, s katerimi se občasno malo na trdo pogovori. A pri vsem tem ni pozabil na nas.

Priboljškov se ne brani

Srečko je namreč pravi skrivnostnež. Do zdaj nam še ni »zamjavkano« zaupal, kje prenočuje, vemo le to, da nas pride vsak dan ob isti uri pozdravit. Vrata naše medijske hiše so tako ali tako vedno odprta za vsakogar, ki potrebuje storitev ali pomoč. In to Srečko zelo dobro ve.

Ob prvem jutranjem obisku in prvi jutranji kavici nam dela družbo, nato vstopi v naše prostore in se najprej napoti proti radiatorju. Tam si po zajtrku in priboljških, s

katerimi mu postrežeta naši sodelavki Tea Podpečan in Teja Podgoršek, nekoliko odpočije in zadrema. V teh mrzlih dneh se tako pri nas pogreje. Priboljškov se nikoli ne brani, čeprav glede na njegovo telesno zgradbo in trebušček nekoliko vendarle sumimo, da jih dobi še kje drugje. A priznamo, da je sedel v srce našemu celotnemu uredništvu. V bistvu je edini, ki mu je vodstvo dalo dovoljenje, da med delovnim časom spi ... Po dopoldanskem dremežu sledita malica in poležavanje na sončku pred vhodom, kjer pogosto s kakšnim »mjavkom« pozdravi naše stranke in se pusti pocrklati.

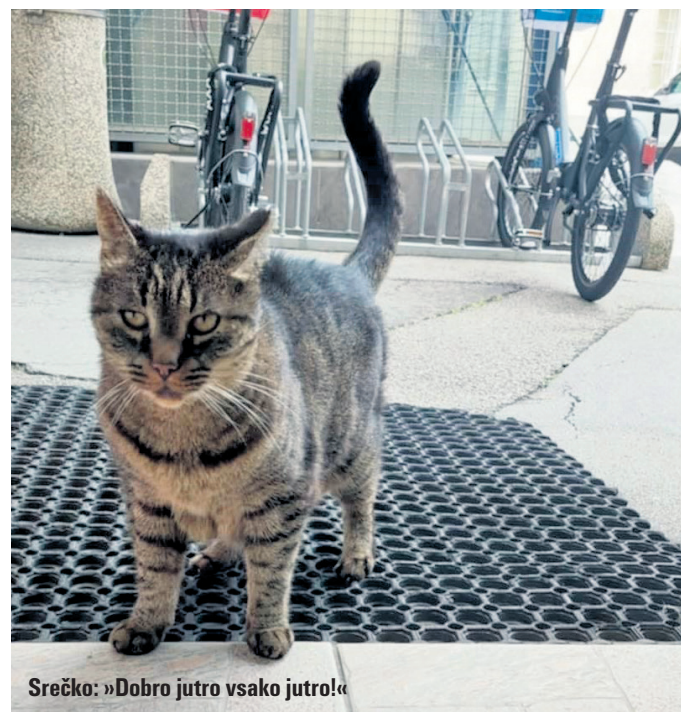
Foto: TP

Včasih tako navihano pozdravi tudi naše stranke.

Topel počitek v mrzlih dneh

Srečko: »Dobro jutro vsako jutro!«

Ena družina, dve veri in neizmerna ljubezen

Str. 26-27

Kateder zamenjala za kuhinjski pult

Str. 29

Najbolj skrben lastnik gozda lanskega leta

Str. 30-31

Z zgodovinarjem dr. Petrom Mikšo o navdušenju Slovencev nad gorami

»Imamo se za gorski narod, čeprav nas večina živi v nižini«

Slovenec gore veliko pomenijo. Kar 400 tisoč se nas vsako leto odpravi tja. Zakaj imamo tako radi gorski svet? O tem ve veliko zanimivih stvari povedati zgodovinar dr. Peter Mikša. V srednješolskih letih, ko je še mislil, da bo veterinar, ga je omrežil alpinizem. Danes pleza le še občasno, življenje pa je hotelo, da se lahko goram in alpinizmu posveča po znanstveni plati, saj je eden največjih poznavalcev slovenske planinske in alpinistične zgodovine pri nas. Iz zgodovine alpinizma je tudi doktoriral. Izredni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani počne še marsikaj. Med drugim je gostitelj televizijskih oddaj o (Ne)znanih poglavjih slovenske zgodovine. Raziskovalno se posveča tudi Rogaški Slatini, od koder izvira. Med drugim pri tem sodeluje z zbirateljem in znanim Slatinčanom Nanijem Poljancem.

TINA STRMČNIK

Čeprav je danes v vlogi profesorja, mu ni težko priznati, da je v mladosti dolgo iskal pravo pot. Ljubezen do malih živali je bila tista, zaradi katere se je vpisal v srednjo veterinarsko šolo. Po njej se mu to ni več zdela prava smer, zato tudi študij na biotehniški fakulteti ni obrodil sadov. Tudi dvopredmetni študij zgodovine in geografije se ni izkazal, kot je pričakoval. »Do 25. leta nisem naredil nič. Ko sva bila z Bogdano, ki je danes moja žena, že v resni zvezi, me je spodbudila, naj vendarle doštudiram. Opravil sem diferencialne izpite, da sem lahko študiral le zgodovino. Vsi profesorji so me razumeli, dovolili so mi, da sem izpite zagovarjal takoj, ko sem znal snov. Drugi, tretji in četrti letnik ter diplomu sem opravil v letu in pol,« je povedal. V tistem obdobju sta z ženo kupila hišo na Babni Gori pri Polhovem Gradcu. Zanimivo je, da je bila pred hišo tabla, da je tam v letih 1942 in 1943 deloval izvršni odbor Osvobodilne fronte. V hiši je bila podpisana

Sredi decembra je bila prikazana oddaja o zgodovini slovenskega osvajanja planinskega sveta. Ta tema vam je verjetno bila zelo blizu, saj ste tudi sami alpinist.

Ko sem bil otrok, smo se z družino kdaj povzpeli na Boč ali Donačko goro, sicer pa nismo hodili v hribe. Z gorami sem se srečal, ko smo šli na izlet v bohinjski konec, ogledali smo si slap Savica, spomnim se, da sem nato jedel kisl mleko ... Z gorami sem se pobližje spoznal šele v obdobju srednje šole. Ker sem imel rad hrčke, mačke, želve in ribe, so me starši spodbudili k vpisu v srednjo veterinarsko šolo v Ljubljani. Bival sem v internatu. Tam sem najprej trpel, sčasoma pa sem se prilagodil. Vključil sem se v krog vrstnikov, ki so hodili v hribe. Z enim od sošolcev sva v tretjem letniku šla na Kamniško sedlo, naslednji podvig je bilo prečenje Kamniško-Savinjskih Alp, od Grintavca vse do Luč. Tako sem bil navdušen, da sem se vpisal v alpinistično šolo. Ko sem se začel resno ukvarjati s

stvu, čeprav je bila že takrat konkurenca v tej športni panogi zelo močna. Ta zmaga je bila nagrada za ves moj zanos. Če človek v neko področje vlaga dobro energijo, se mu to vedno vrača.

Kaj vam je dala ta dejavnost? Verjetno niso pomembni le osvojeni vršaci, vas je plezanje spremenilo kot človeka?

Plezanje me je res spremenilo. Verjetno ima podoben učinek vsaka dejavnost, ki se ji posvečaš z navdušenjem in s strastjo. Planinstvo in alpinizem uvrščamo med šport, vendar sta zame in tudi za mnoge druge še nekaj več. To je verjetno tudi razlog, da je o alpinizmu napisanih toliko knjig. V največji slovenski knjigarni je nesorazmerno velik del namenjen gorniški literaturi. Ta obsega vodnike, zemljevide, zgodovinske in filozofske knjige o gorah ... Obsega še biografije, poročila, potopise. Planinarjenje in alpinizem sta tako duhovno bogati dejavnosti, da ljudje želijo povedati, kaj se jim je zgodilo med osvajanjem vrhov, kaj so takrat čutili. Hoja

res prava »uživancija«. Je pa življenje tako naneslo, da je iz mojega konjička izšlo tudi področje, ki se mu posvečam tudi profesionalno. Tudi doktorat sem opravljal iz zgodovine alpinizma, kar je široko področje, saj vključuje tudi zgodovino odkrivanja narave, gorskega turizma, zaobjema med drugim tudi socialno, kulturno in športno zgodovino.

Naslov zadnje dokumentarne oddaje se glasi Zakaj v planinski raj. Kakšne odgovore ste dobili s svojim raziskovanjem, katera sila ljudi vleče v gore?

Vsak, ki hodi v hribe, ima glede tega svoj pogled. A zanimivo je že to, da se Slovenci identificiramo kot gorski narod. V dveh od treh državnih simbolov – v grbu in zastavi – imamo Triglav. Tako nas očitno identificirajo tudi drugi. Če v večji spletni brskalnik vpišemo ime naše države v slovensčini, angleščini ali kitajščini, je na večini slikovnih zadetkov gorska pokrajina. To dojemanje, da smo gorski narod, je še posebej zanimivo, ker 88 odstotkov državljanov živi

»Plezanju sem se posvečal predvsem med tednom, ko sem bival v Ljubljani. Ko sem se vračal domov, najprej nisem našel načina, kako bi staršem predstavil to dejavnost, ki je v očeh mnogih povezana z nevarnostjo. A ker sem imel v avtu nahrbtnik s plezalno opremo, sta verjetno tako ali tako vedela, da me bolj kot na Šmohor vleče v okoliška plezališča.«

v hribe je kot nekakšna iniciacija. Že Indijanci so se na primer odpravili na nek cilj, da se je tam nekaj zgodilo, in so nazaj prišli z novimi vtisi. Pot na goro je zelo podobna. Ko se odpraviš, doživljaš številna občutja, uživaš, trpiš, si sam s sabo, imaš čas za razmislek o vsem, kar se ti dogaja v vsakdanjem življenju. Na vrhu se ti zgodi nekakšen preobrat, nato te čaka še vrnitev. Tudi ta je zelo pomembna, saj se včasih ne zgodi, tudi nesreče se seveda dogajajo. Pri alpinizmu so občutki še močnejši, saj sta prisotna še večja nevarnost in adrenalin. Zato je vrhunec, ko prideš na vrh gore in se vrneš, še večji. Že tristo let nazaj so prvi raziskovalci gora pisali o pijanosti, vznemerenosti, ki so jo čutili na vrhu, ko jim je uspel podvig.

Si danes še nadenete alpinistično opremo ali se temu področju posvečate bolj z raziskovalnega vidika?

Z družino se kdaj še odpravimo plezat, za užitek, ampak to bolj v športna plezališča. Ko je pozimi, jeseni ali spomladi pri nas megla, gremo v Istro ali na Obalo, kjer lahko plezamo v kratkih rokavih. To je

na območju, nižjem od 500 metrov nadmorske višine. Glede na celotno površino države alpski prostor zaseda le dva odstotka in pol. V Prekmurju domačini pred hišami iz skal gradijo Triglave in na te sestave postavljajo majhne Aljaževe stolpe. Kdor je pozoren, lahko opazi, da se Triglav pojavlja marsikje. Njegova simbolika je od 20. let prejšnjega stoletja identifikator Slovencev. Prva slovenska znamka, ki je bila v Sloveniji izdana po razpadu Avstro-Ogrske monarhije ob koncu prve svetovne vojne, prikazuje verigarja – sužnja, ki trga verige. Verigar ima pod nogami Triglav. Ko so v 30. letih prejšnjega stoletja razmišljali, kako prikazati tri plemena jugoslovanskega naroda – Slovence, Hrvate in Srbe – je Plečnik v še neuradni slovenski grb vključil simbol Triglava. Na Žalah je grob velikanev slovenske moderne Murna, Ketteja in Cankarja, kasneje so tja pokopali še Župančiča. Spomenik je narejen iz treh kamnitih stebrov v obliki slovenske najvišje gore. Ob vsem tem morda marsikdo pomisli, da je Triglav kot nekakšna »sveta« gora.

Kot pravite, je temu botrovalo zgodovinsko dogajanje v drugi polovici 19. stoletja, kajne?

V drugi polovici 19. stoletja so se narodi začeli prebujati. Italijani so se združili v svojo državo, Nemci v svojo. Slovenci smo živeli v večnacionalni skupnosti. Ponavadi je tako, da se en narod oblikuje nasproti drugega naroda, ki ga ogroža. Slovenci smo se oblikovali nasproti Nemcev. Celje je bilo v tistem obdobju verjetno najbolj nemško mesto. Nemci so prevladovali v politiki, gospodarstvu, počutili so se, kot da so na svojem prostoru, Slovenci pa smo čutili, da je ta prostor naš. Po ideji Zedinjene Slovenije smo Slovenci začeli ustanavljati tabore in čitalnice. Kulturni boj se je nato prenesel na področje telesne kulture in športa. Takrat so pri-

Dolomitska izjava. To je bila njegova tema za diplomu. In še en dokaz, da življenje človeku na razpotjih velikokrat pokaže pravo pot.

Vaše življenje je zelo ustvarjalno. Težko se je omejiti na eno samo področje vašega delovanja. A vendar – kako to, da zgodovinar vodi dokumentarne oddaje o kolesarstvu, alpinizmu in drugih (Ne)znanih poglavjih slovenske zgodovine?

Pred približno sedmimi leti me je urednica omenjene oddaje na Televiziji Slovenija prosila za izjavo kot strokovnjaka. Videla je, da sem dobro podkovan na tem področju in da se hkrati znajdem pred kamero. To je bil verjetno povezovalni člen, da je ugotovila, da bi lahko bil koristen, in tako sem naslednje leto postal povezovalac v eni od oddaj, ki je bila posvečena Čebelarški pravdi – zgodbi o pogumnih litijskih čebelarjih, ki so se pred stotimi leti uprli tamkajšnjemu rudniku, zaradi katerega so umirale čebele in je prišlo do uničevanja okolja. Takrat sem se dobro izkazal in zdaj sem »inventar« te oddaje, saj na leto vodim eno ali dve nadaljevanji. Vse so povezane s temami, ki jih kot zgodovinar precej dobro poznam. Pomaga mi, da nimam treme pred kamero. Ker prihajam iz glasbene družine, sem se nastopanja naučil v glasbeni šoli, čeprav je bilo učenje trobente zame muka. In spet se je potrdilo, da so vse izkušnje, ki jih človek pridobi na nekem področju, za nekaj dobre.

plezanjem, sem ves čas čutil željo po treningih. Med šolskimi počitnicami, ko sem se vračal v Rogaško Slatino, nisem mogel trenirati nikjer. Zato sem v domačem kraju ustanovil plezalni klub, opravil sem izobraževanja za opremljevalca plezališč in jih nekaj uredil na Boču ter v okolici, sčasoma smo v Rogaški Slatini dobili tudi dve plezalni steni. Začel sem trenirati tudi druge. Že prva generacija, ki je prišla, je bila izvrstna. Po letu dela smo osvojili zmago na državnem prven-

Po prvih nekaj podvigih v gorskem svetu je bil tako navdušen, da se je vpisal v alpinistično šolo. V domači Rogaški Slatini je ustanovil plezalni klub, opravil je izobraževanja za opremljevalca plezališč in jih nekaj uredil na Boču in v okolici. Plezanje je treniral tudi druge. (Foto: osebni arhiv)

Je velik poznavalec slovenske planinske in alpinistične zgodovine. Pod okriljem ljubljanske filozofske fakultete vodi temeljni projekt z naslovom Boj za gore: slovenska nacionalna apropiacija Alp, ki ga financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Kot zgodovinar se ukvarja tudi z mejnimi študijami, s poudarkom na obdobju druge svetovne vojne oz. novejše zgodovine. Zanimajo ga med drugim markerji v prostoru, kamor sodijo tudi spomeniki, ki ob menjavi oblasti kmalu postanejo nezaželeni.

padniki športnih društev, mladi mišičasti fantje, predstavljali moč naroda, ustanovljena so bila nemška in slovenska telovadna društva. Kulturni boj se je nato prenesel še v alpski prostor, ki so ga Nemci dojemali kot svojega. Slovenci takrat še nismo imeli svojega planinskega društva, Nemci so tovrstno društvo imeli in to je postavljalo koče po Julijskih in Kamniško-Savinjskih Alpah. A seveda ni šlo le za koče in planinske poti. Šlo je za označevanje, markiranje prostora.

Kako smo na to ravnanje odgovorili Slovenci?

Slovenci smo svoje planinsko društvo ustanovili leta 1893 in začeli postavljati svoje koče. Zanimivo je, da smo Slovenci planinske koče postavljali v bližini nemških koč, čeprav bi jih lahko postavili drugje. Gre spet

bile namreč nemške. Poti so bile označene v nemškem jeziku. Ko se je Aljaž lotil postavitve stolpa, je moral spat v nemški koči. Oskrbnik mu je takrat omenil, da bi v primeru velikega obiska v koči prednost glede ležišč imeli Nemci. To je Aljaža tako jezilo, da je približno mesec kasneje, ko je postavil stolp, kupil tudi že zemljišče za kočo na Kredarici, ki jo je postavil leta 1896. Kočo je taktično postavil tako, da je bila na višji nadmorski višini od vseh nemških koč. Šlo je za tekmovalstvo, za prestiž. Uredil je tudi pot od Kredarice do Triglava, po njegovi zaslugi je bila omenjena pot razširjena, ob njej so bila urejena varovala. Ob tem je dejal, da želi, da bi to postala slovenska romarska gora. To je pripomoglo, da je Triglav postal izjemno priljubljen med Slovenci, vsi so želeli tja. Ve-

Moja glavna »obsesija« so hribi, to je jasno. Kot zgodovinar ter raziskovalec in pedagog sodelujem tudi pri različnih drugih projektih. Rogaška Slatina je seveda moj kraj. Z Nanijem sva sodelovala že v preteklosti. On je navdušen nad Karađorđevići, jaz sem nad zgodovino. Nanija občudujem. Za družbo so zelo pomembne uradne kulturne ustanove, kot so muzeji, arhivi in knjižnice. Zelo pomembni so tudi zbiratelji, navdušenci, ki brskajo po zgodovini zaradi svoje strasti. Nani je bil tisti, ki mi je povedal, da je bil kralj Peter II. Karađorđević na Triglavu, pokazal mi je izvirne fotografije. Ko sem videl te izjemne posnetke, sem takoj rekel, da se morava temu obsežneje posvetiti, in sva se lotila priprave knjige. Sodelovala sva tudi pri ustvarjanju knjige Čuvajte mi Jugoslavijo: figurálni spomeniki Karađorđevićem v Sloveniji.

Rogaško Slatino ste raziskovali tudi glede meja.

Meje so vedno aktualno vprašanje, seveda ne le tiste med sosedi. Do pred desetletjem sploh nisem vedel, da bi lahko bila meja v Rogaški Slatini kaj posebnega. Moj oče je bil rojen na hrvaški strani Sotle in prebivalci vsega tistega območja so v Rogaško Slatino hodili v šolo, trgovine, k maši ... Enkrat sva z očetom in mojimi tremi otroki nabirala gobe v našem gozdu takoj ob meji, ko sem opazil jarke, za katere mi je verjetno oče pripovedoval že, ko sem bil otrok, a sem kasneje na to pozabil. Ko je bila na tem območju meja med nemških rajhom in državo NDH (Neodvisna država Hrvaška), so jo Nemci v celoti utrdili z obrambnimi jarki.

Ko sem začel raziskovati, sem ugotovil, da je bila ta meja minirana, da je bila tam postavljena žica, šlo je za najjužnejšo mejo velikega nemškega rajha, ki naj bi obstajal tisoč let. Še danes na tem območju na meji stojijo mejni kamni, na katerih na eni strani piše NDH in na drugi strani D kot Nemčija. Tudi to so markerji, ostanki fantomskih mej, ki še vedno nekako delijo prostor. Raziskovanju življenja ob meji sem posvetil veliko pozornosti.

»Ni prav, da bi ob osvojitvi vrha govorili o zmagi nad goro. Gora je še močnejša. Gora te uči ponižnosti.«

Podobno nalogo označevanja prostora opravljajo spomeniki, ki jih človek marsikdaj sploh ne opazi. Ali pa to vlogo opravljajo stavbe. Celje je na primer znano po Narodnem domu in Celjskem domu, nekdanji Nemški hiši.

Kako zgodovino približate študentom kot izredni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani?

Na prvi stopnji študija zgodovine dobijo študenti osnovno znanje. Na drugi stopnji so tako imenovana izbrana poglavja, gre za izbrane teme, ki jih lahko vsako leto študentom predstavim na drugačen način. Zanimivo dogajanje v zgodovini lahko na primer mladim pojasnim s pomočjo dogajanja na olimpijskih igrah. Ta največji športni dogodek med drugim odraža razmere v svetu v tistem času, tudi dogajanje na političnem parketu. Leta 1980, ko so bile poletne OI v Moskvi, so jih bojkotirali Američani. Leta 1984 so bile poletne OI v Los Angelesu, bojkotirala jih je vzhodna stran. Na zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu leta 1984 so bili prisotni vsi, saj je bila Jugoslavija neuvrščena. Taki dogodki so lahko dobra iztočnica, da študenti raziskujejo, kaj se je takrat dogajalo. Nekatere zgodovinske teme jim lahko razložim tudi s pomočjo dogajanja v glasbi ali s pomočjo drugih iztočnic.

Zadnjih nekaj desetletij smo ob obletnicah vojn in drugih pomembnih zgodovinskih dogodkov velikokrat slišali pozive, da bi se morali kaj naučiti iz naše zgodovine. V zadnjem času so nedaleč od nas spet spopadi, vojna žarišča. Kaj glede na trenutne razmere pravite o današnji družbi?

Razmere so res zaskrbljujoče, grozljive. Glavna težava zgodovinskega spomina nastopi, ko se zamenja generacija. Eno je namreč, da se o vojnah učimo v šoli, drugo je, če ljudje posledice vojne doživijo na lastni koži. Generacija, ki je bila rojena po letu 1945 in se počasi bliža 80. letu, je prva generacija, ki je živela v obdobju brez vojn, prej so bili namreč nenehni nemiri. Zgodovinarji vemo, da se cikli ponavljajo. Zdi se, da se spet vračajo vzorci, ki so nekoč že močno posegli v dogajanje v družbi. Spet prihaja obdobje kriz, krepijo se skrajne struje. Eno je biti zaveden, strupeni nacionalizem pa s seboj vedno pripelje hude stvari. Spomnimo se, kaj se je pred 30 leti zgodilo v Bosni med jugoslovanskimi narodi. To so bili sosedi, ki so še malo prej skupaj pekli na žaru in se veselili. Če ljudje glede svojih prepričanj niso z »nogo na zavori«, se lahko skrajna stališča v kratkem času izjemno okrepijo.

Foto: Nik Jarh

»Po končani srednji veterinarski šoli nisem vedel, kaj bi študiral. Vpisal sem se na biotehniško fakulteto. Ko sem se doma učil biologijo, sem imel pod učbenikom ponavadi gorniško literaturo, na primer kakšno delo Nejca Zaplotnika. Oče je to videl in me je karal, zakaj se ne učim. Na to sem se večkrat spomnil kasneje, ko sem za doktorat iz zgodovinopisja moral brati gorniško literaturo.«

za označevanje prostora. Nemce je to jezilo, dejali so, da gradijo koče za zavetje, medtem ko Slovenci postavljajo koče za kljubovanje. Gradnjo slovenskih planinskih koč so dojemali kot nagajanje. To označevanje prostora se je dogajalo tudi v Savinjskih Alpah, torej na območju nad Logarsko dolino. Znana je zgodba učitelja Zemljiča iz Solčave, ki je pripovedoval, kako je šel s prijateljem poškodovati nemško kočo na Korošici. Zvečer sta bila še v družbi znancev, ponoči sta se povzpela do koč, kjer sta poškodovala okna in vrata. Zjutraj sta prišla k maši v cerkev, kjer sta bila namenoma glasna, da ju je duhovnik opozoril, naj ne delata nemira. Ko je zaokrožila informacija, da je bila koča poškodovana, sta bila ljudem sumljiva, saj sta bila zavedna Slovenca. Vendar so ljudje menili, da ne moreta biti vpletena, saj sta bila zjutraj že pri maši.

Zgodba Slovenstva je najbolj vezana na Triglav in na Jakoba Aljaža, kajne?

Nemci so visokogorje imeli za svoje. V svojih poročilih so Triglav opisovali kot očaka nemštva, ki naj s svojo roko čuva nemški narod, ki živi pod njim. Jakob Aljaž se je domislil, da bi na vrhu Triglava naredil zavetišče, da bi označevalo prostor. Da je lahko to naredil, je moral najprej kupiti zemljišče. Vrh Triglava je kupil za goldinar, kar bi bilo danes približno 20 evrov. Zavetišče, ki ga je postavil leta 1895, je nosilo napis Aljažev stolp, kar je bil prvi slovenski zapis v Julijskih Alpah. Vse koče pod Triglavom so

dno se nam je zdelo, da so nam drugi trgali zemljo. Nato je prišlo do zavedanja, da smo si to, kar nam je bilo odvzeto, priborili nazaj. Bi pa omenil, da smo imeli tudi na območju Savinjskih Alp svojega Aljaža, to je bil Fran Kocbek, vodja savinjske podružnice slovenskega planinskega društva. Imel je zelo podobno vlogo kot Jakob Aljaž.

Gore in gorski svet so verjetno za nas ostali pomembni tudi v kasnejših političnih ureditvah?

Po prvi svetovni vojni so Nemci odšli, njihove koče so ostale. Naenkrat smo imeli v alpskem prostoru izjemno dobro infrastrukturo za gorski turizem. Ker smo postali del večnacionalne jugoslovanske države, smo spet iskali, kaj so naše posebnosti, po čem smo drugačni od Jugoslovancev. Prepoznali smo, da smo drugačni po tem, da imamo Alpe, da smo smučarji in planinci. Kraljevina SHS si je razdelila športne zveze. Beograd in Zagreb sta se bojevala tudi na področju športa. Slovencem so dali planinsko in zimsko-sportno zvezo. Na tem smo torej Slovenci gradili identiteto. Še danes nas imajo naši nekdanji južni bratje za nore Slovence, ki hodimo tako poleti kot pozimi v gore.

Posvečate se tudi zgodovini kraja, kjer ste odrasčali, torej preteklosti Rogaške Slatine. Eno od sodelovanj z znanim Slatinčanom Nanijem Poljancem je prav tako vezano na gore, saj sta se posvetila vzponu kralja Petra II. Karađorđevića na Triglav.

Peter Mikša v družbi žene Bogdane in njunih otrok, 16-letnega Maksa, 14-letnega Mohorja in 10-letne Mile. »Čeprav živim blizu Ljubljane, bom vedno Slatinčan,« pravi. (Foto: osebni arhiv)

Mariborčan, ki ga je dramska pot popeljala v knežje mesto

V SLG Celje prišel v pravem trenutku

Lovro Zafred je profesionalni gledališki igralec, ki zadnja leta s svojim talentom in ustvarjanjem vedno glasneje opozarja nase. 28-letni Štajerec, ki je leta 2019 diplomiral iz dramske igre na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT), je od leta 2022 član ansambla Slovenskega ljudskega gledališča (SLG) Celje. Gledamo ga lahko tudi na televizijskih zaslonih, med drugim v serijah Primeri inšpektorja Vrenka in Gospod profesor. 15. decembra lani je prejel tudi prestižno Severjevo nagrado za igralske stvaritve v poklicnih gledališčih in tako dokazal, da je ime, ki bo trdno ovekovučeno v celjskem in slovenskem prostoru gledališke umetnosti.

LARISA JEKNIČ

Človek, čigar globina in intelekt se kaže tako v vlogi igralca kot v čisto življenjskem pogovoru na štiri oči. To je Lovro Zafred. Je izjemno miren, a hkrati življenja poln in prijeten sogovornik, ki premišljeno, vendar neobremenjeno ubira besede. Ne govori v prazno in če na nekaj nima odgovora, se ne trudi dolgozvežati ter iskati plitkih rešitev, kako bi se izvlekel, temveč to iskreno pove. Umetniška in stara duša, bi lahko rekli po domače. Je tudi eden redkih sogovornikov, ki mi je na koncu pogovora postavil vprašanje. »Ali vas drugače zanima gledališče, ste bili na kateri naši predstavi?« Kot da mu ni bilo ravno jasno, zakaj smo na pogovor povabili ravno njega. Zato, ker smo v njem videli potencial, kot tudi mnogi drugi, ki ga gledajo na odru in televiziji. In nismo se zmotili.

Ljubezen do igre se je rojevala postopoma

Z igro se je Lovro začel ukvarjati že v osnovni šoli, kjer je obiskoval dramski krožek. Kot dijak na II. gimnaziji Maribor je nato obiskoval gledališko skupino Gnosis. »Vedno več časa sem preživel na odru in začel resneje o gledališču razmišljati v tretjem letniku gimnazije. V četrtem sem se nato odločil za študij dramske igre. Prej sploh nisem razmišljal, da bi to bilo možno, nato sem se v gledališče hitro zaljubil,« pove. In tako se je odpravil na sprejemne izpite na AGRFT, ki slovijo po svoji selektivnosti, saj na akademijo ni tako lahko priti. »Ti izpiti so bili kar zahtevni, saj trajajo več dni, izbor pa poteka v dveh ločenih krogih in vključuje praktični preizkus telesnih sposobnosti, govora in petja, komisija ocenjuje tudi skupinske in posamezne improvizacije. Na licu mesta dobiš tudi besedilo,« doda. Kot razloži, so

sprejemni izpiti na omenjeni akademiji celostni in zahtevajo precej energije ter osredotočenosti. »Od teh »sprejemcev« je odvisna cela poklicna kariera igralca,« poudari Lovro. »Tokrat je bilo to zelo obremenjujoče. Ampak sem preživel,« se pošali. Pove, da študij igre zahteva kar nekaj časa. »Imam občutek, kot da sem bil tista štiri leta bolj ali manj večino časa na akademiji, od jutra do večera. Na trenutke je bilo naporno, ampak hkrati s tem študijem odkriješ nove stvari pri sebi in drugih. Je celosten proces in predvsem zrelostni preizkus,« pojasni. Sicer ima na študentska leta lepe

»Če do igre res čutiš strast in te res globoko zanima, je potem to eden najlepših študijev. Ne znam si predstavljati, da bi študiral karkoli drugega. Če bi, bi verjetno še vedno hlepel po študiju dramske igre.«

spomine. »Če do igre res čutiš strast in te res globoko zanima, je potem to eden najlepših študijev. Ne znam si predstavljati, da bi študiral karkoli drugega. Če bi, bi verjetno še vedno hlepel po dramski igri.«

SLG Celje mu daje ogromno

Lovra je v ansambel SLG Celje povabila nekdanja direktorica mag. Tina Kosi. »Njeno povabilo sem z veseljem sprejel. Nato se je kmalu zamenjalo vodstvo, ki je v gledališče prineslo svež veter. Imam občutek, da sem v SLG Celje prišel v zelo pravem trenutku, saj mi je ponudilo priložnosti, brez katerih danes ne bi bil tukaj, kjer

Odnos do svojega poslanstva

Lovro se svoje prve odrske treme ne spominja dobro. »Tokrat je bila verjetno tako huda, da mi je ostala črna luknja,« pove in se nasmeji. Čeprav je pri svojih letih že zrel in izkušen igralec, ima še vedno tremo, kar je seveda naravno stanje v tej umetnosti. »Z neko kilometrino sicer pridejo orodja, ki pomagajo pri soočanju s takšnimi težavami. Imam srečo

da sem se tremo naučil tako obvladati, da z njo dobim neko dodatno energijo in jo poskusim preusmeriti v svoj nastop.« Katera je njegova najljubša predstava oziroma katero je njegovo najljubše dramsko delo? Odgovori abstraktno. »Na to vprašanje zelo težko odgovorim, ker mi je najbližje avtorski pristop k ustvarjanju predstav. Ko na podlagi nekega materiala v procesu vaj ustvarjamo be-

sedilo, izumljamo gledališki jezik in režijsko poetiko.« Katere so zanj bistvene razlike med igro na gledaliških deskah in televizijskih zaslonih? »Kamera in gledališče imata vsak svoj šarm. Oboje rad počnem. Rad imam ravnotežje, da lahko preklapljam med obema. Sta dva različna svetova in dva različna pristopa k delu,« pojasni.

Foto: Andraž Purg

Prejel prestižno Severjevo nagrado

Lovro je 15. decembra lani prejel Severjevo nagrado za igralske stvaritve v poklicnih gledališčih, kar je pri njegovih sorazmerno mladih letih izjemen dosežek. Kaj pravi o priznanju? »Pomeni mi res lepo potrditev za delo in vložen trud. In tudi za sezono, ki je bila zame osebno res pomenljiva in s katero se je celjsko gledališče zelo dobro predstavilo. Ob tem čutim hvalenost do režiserjev, kolegov, soustvarjalcev, pravzaprav vseh v celjskem gledališču, ki so mi dali priložnost, da lahko počnem to, kar počnem. Nagrada mi je tudi lepa spodbuda in mi daje zanos, da se trudim še naprej.«

Je umetniška duša, ki izžareva karizmo.

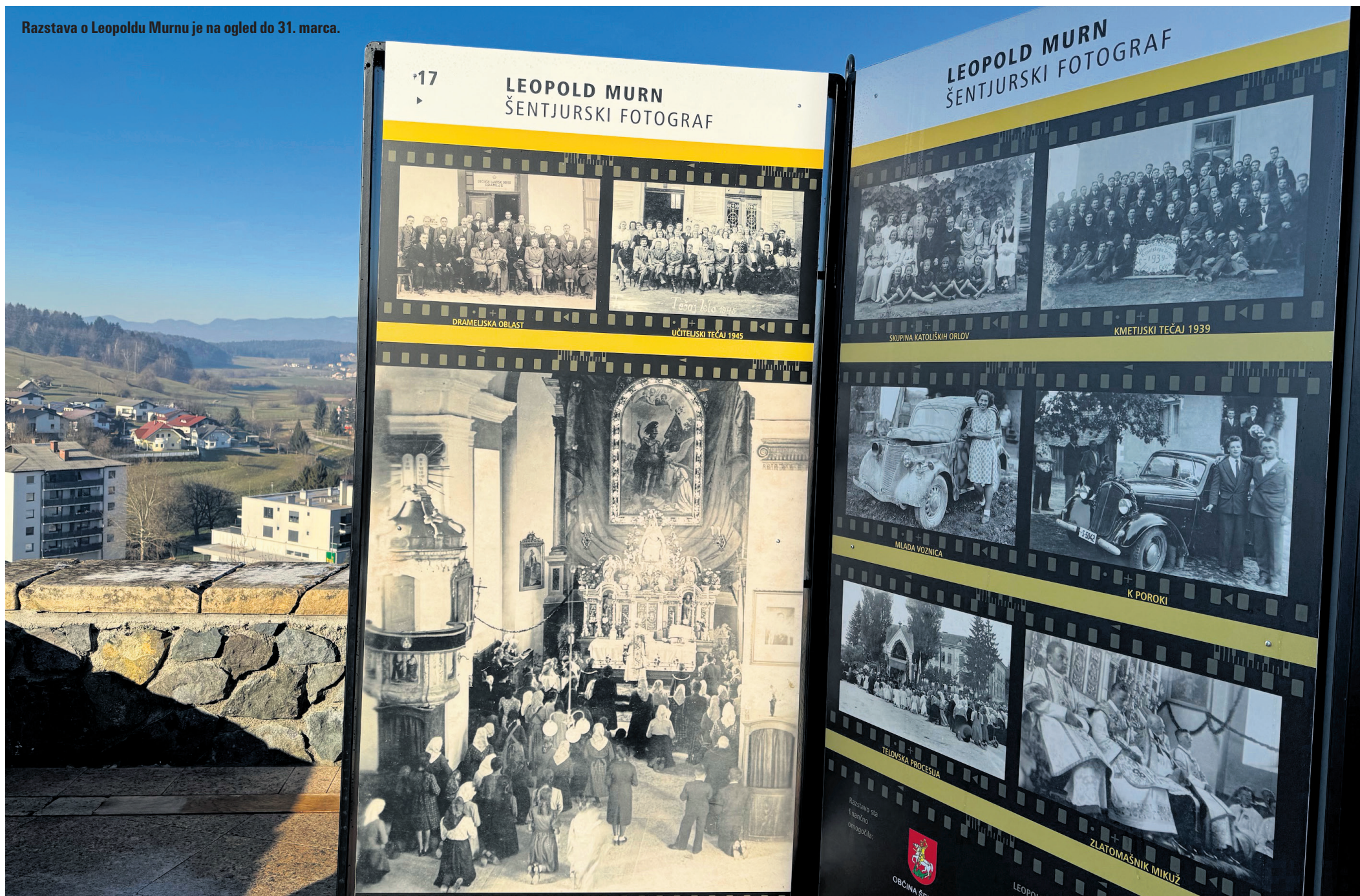

Lovro v predstavi Pet kraljev: K psihopatologiji neke monarhije (Foto: arhiv SLG Celje)

V SLG Celje se Lovro počuti zelo dobro.

Razstava o Leopoldu Murnu je na ogled do 31. marca.

Pomemben prispevek lokalnega kronista h kulturni in krajevni dediščini

Kdo je bil Foto Poldek?

V Šentjurju je na ploščadi pred cerkvijo sv. Jurija do 31. marca na ogled razstava o šentjurskem fotografu Leopoldu Murnu. Poklicni krojač, rojen v Trnem na Kalobju, se je v kulturni spomin kraja zapisal predvsem zaradi svojega fotografskega dela, ki obsega izjemen nabor motivov. Ob tej priložnosti je z nami nekaj besed o priljubljenem Foto Poldku, kot so mu radi rekli krajanj, spregovoril avtor razstave, zgodovinar in svetnik v Pokrajinskem muzeju Celje Jože Rataj.

LARISA JEKNIČ

Rojstvo Leopolda Murna je sovpadlo z izbruhom prve svetovne vojne, v kateri se je bojeval tudi njegov oče Martin. Slednji svojega sina nikoli ni videl, saj je svoje življenje položil na »oltar domovine«. Leopold je tako odrasčal z mamo in njeno novo družino, je pojasnil Jože Rataj. Po osnovni šoli, ki jo je končal na Kalobju, se je takoj želel naučiti kakšnega poklica, da bi zaživel samostojno. Tako ga je pot zapeljala h krojaškemu mojstru Ivanu Horvatu, prav tako domačinu iz Trnega pri Kalobju. Mojster je mladega Leopolda vzel pod svoje okrilje in ga med letoma 1935 in 1944 tudi zaposlil, je dodal Rataj. V tem obdobju je Leopold Murn oziroma Foto Poldek odkril svojo ljubezen do fotografije, s katero se je začel ljubiteljsko ukvarjati.

Partizanom šival oblačila in hkrati fotografiral

Foto Poldek je najprej fotografiral na steklene plošče, kasneje se je usmeril v klasično fotografijo. Kot je poja-

snil zgodovinar Jože Rataj, je v Poldkova učna fotografska leta zarezala vojna, vendar je tudi v tem času ob krojaštvu našel priložnost za fotografsko ustvarjanje. »Razen tega, da je za partizane na terenu šival in popravljaval oblačila, je občasno tudi fotografiral v propagandne namene,« je pojasnil. Po vojni se je spet zaposlil v krajevni krojaški delavnici v Šentjurju in od leta 1945 v Krojaštvu Šentjur. V Dramljah je spoznal tudi življenjsko sopotnico, učiteljico Faniko, s katero sta si dom ustvarila v nekdanji Belejevi gostilni ob Pešnici. Po poroki je krojaštvo počasi začel opuščati, saj ga je vedno bolj vlekel v svet fotografije, s katero se je ukvarjal skoraj do konca življenja, je razložil.

Pestra motivika Poldkovega ustvarjanja

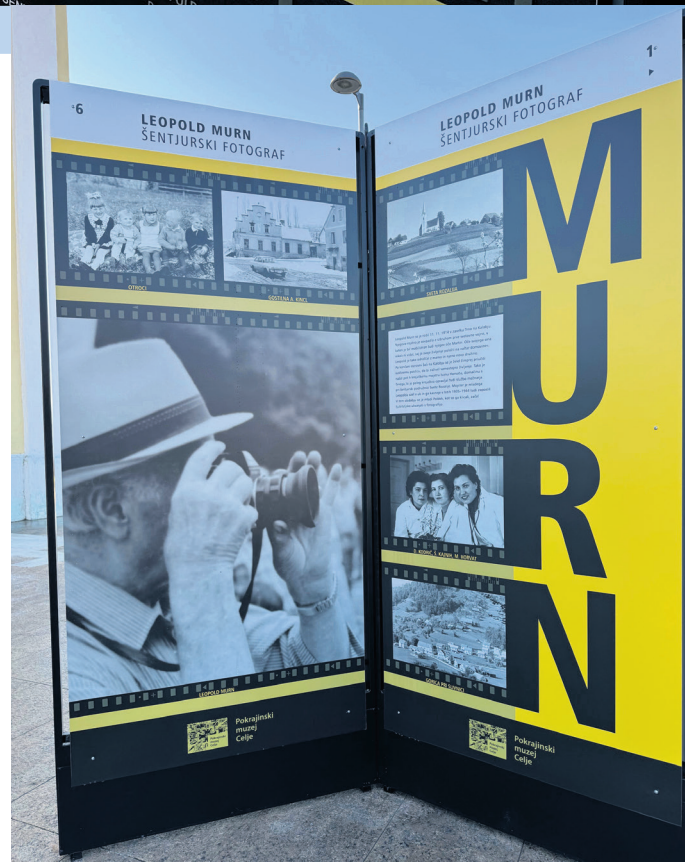
»Opus Leopolda Murna, ki ni bil šolan fotograf, obsega izjemen nabor motivov,« je dejal Jože Rataj. Leopold je že kot mladenič iskal motive v neposredni okolici

Avtor razstave je zgodovinar in svetnik v Pokrajinskem muzeju Celje Jože Rataj. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

in dogodke, vezane na svoj kraj bivanja, na domače gledališke skupine in njihove nastope. Tako so začeli nastajati fotografski zapisi lokalnega kronista. Med drugim je spremljal opravila v Rozalski Gorci, ljudi na blagoslovih pri sveti Rozaliji, nastajali so tudi prvi posnetki Šentjurja, njegove okolice in krajev, kamor je Foto Poldek odhajal na fotografiranje porok ter pogrebov. »S tem je v veliki meri dokumentiral tudi ljudsko izročilo, vezano na življenjske prelomnice,« je pojasnil sogovornik. Nekaj Murnovega fotografskega gradiva je ohranjenega tudi iz medvojne obdobja, med katerim izstopajo fotografije domačih fantov, mobiliziranih v nemško vojsko, in pripadnikov partizanskega gibanja v šentjurskem prostoru. V povojnem času je Leopold Murn ustvaril slikovno gradivo z različnih srečanj, A

volilnih zborovanj in drugih dogodkov. V svoj fotografski objektiv je najpogosteje sicer ujel poroke in pogrebe in ob tem izkoristil priložnost, da fotografira posameznike in skupine prijateljev. Prav tako je fotografiral cerkvene dogodke. »Njegovo kolo in črna torba s fotoaparati in objektivami so postali njegov zaščitni znak za vse, ki smo se z njim srečevali na terenu,« je povedal Jože Rataj. Poseben sklop Poldkovega ustvarjanja predstavlja tudi opus šolskih fotografij in fotografij za dokumente. Desetletja šolskih generacij je ovekovečil z razredniki in učiteljskim zborom. »Fotografije bosonogih učencev povojnega časa se dopolnjujejo z barvnimi posnetki iz sodobnega časa in ustvarjajo obsežen opus o šolski mladini na območju šentjurske občine,« je povedal Rataj. A ne le to – poleg šolarjev je fotografiral tudi druge pomembnejše dogodke, kot so bili občinski in krajevni prazniki, prireditve na Resevni, gasilska praznovanja, obiske političnih osebnosti v Šentjurju in drugo. »S tem dokumentarnim gradivom se prepleta vrsta krajevnih motivov in podob oseb, ki jih danes ni več,« je dodal. Ob tem je opozoril še, da danes marsikateri zaselek težko prepoznamo, saj je proces industrializacije močno spremenil podobo naših krajev in jih v nekaterih predelih spremenil v spalna naselja. A

Po zaslugi Foto Poldka je utrip iz preteklosti Šentjurja in okolice ovekovečen za vedno.

po zaslugi Foto Poldka je njihov utrip iz preteklosti ovekovečen za vedno.

Posebno mesto v srcih Šentjurčanov

V osemdesetih letih preteklega stoletja je Poldkova življenjska moč začela pešati, a je še vedno fotografiral za potrebe dokumentov v svojem podstrešnem ateljeju. Kolo je nadomestil z avtomobilom, toda konkurenca se je razmahnila tudi v Šentjurju in je počasi začela prevzemati njegovo delo. Svojo življenjsko pot je Leopold Murn zaključil 19. januarja 1998 v Šentjurju, kjer je tudi pokopan. A spomin nanj in na njegovo ustvarjanje ostaja za vedno.

»Foto Poldek, ki smo ga včasih srečevali na ulici, ostaja v spominu in srcih številnih starejših Šentjurčanov in ima tam posebno mesto,« je dejal Jože Rataj. Leopold Murn po njegovih besedah ostaja v spominu krajanov kot dobrodušen, nasmejan fotograf z baretko ali s klobukom, kolesom in fotoaparatom okoli vratu ter z njegovim značilnim: »Nasmeh. Ja, ja, tako, tako.« »Potem se je zaslislal značilni »škljoc«, se Poldka spominja Rataj. »Kako so si bili podobni vsi ti fotografi iz okoliških krajev! Ljubitelstvo je iz njih ustvarilo mojstre, ki jih lahko postavimo ob bok tudi šolanim fotografom v bližnjem Celju.«

Foto: Andraž Purg

Družina Lončar-Šučur z Ljubečne pri Celju praznuje dva božiča

Ena družina, dve veri in neizmerna ljubezen

»Pravijo, da ljubezen pomeni, da si sposoben podrediti svoje želje drugemu. In to počneva oba. Nuša v odnosu do mene in jaz pri tistem, kar je pomembno njej. V tem smislu sva boljša v sebi,« pravi Zoran Šučur z Ljubečne pri Celju. In v tem spoštovanju rastejo tudi njuni štirje otroci, 16-letna Zarja, 14-letni Tibor, 10-letna Tisa in 6-letni Kris. Zoran je namreč pravoslavne vere in njegova 43-letna žena Nuša katoliške. Praznujeta torej dva božiča in v navdihu dveh ver najdeta oporo, ki njuno že tako ali tako globoko ljubezen še pogloblja. 45-letni pravnik in 43-letna profesorica športa sta se spoznala že v študentskih letih. Skupaj sta se razvijala v dojemanju sveta, ljubezni, vere, in tako je rasel tudi njun odnos. Vse to njuno družino tudi notranje bogati. Dan po pravoslavnem božiču sta nas sprejela v svojem domu, polnem družinske toplote.

SIMONA ŠOLINIČ

Zoran in Nuša sta se poročila leta 2007 po osemletni partnerski zvezi. Poročila sta se v pravoslavni cerkvi. Nuša je kljub temu ohranila katoliško vero. Že ko sta se spoznala v študentskih časih, je videla, da je Zoranu vera zelo pomembna. S tem vedenjem in medsebojnim spoštovanjem sta skupaj zorela v odraslost, pravita.

Kompromisi

»Že takrat sva sprejela kompromise, saj sva kasneje k pripravam na poroko pristopila zelo resno. Dogovorila sva se, da bom to, katere vere bodo otroci, izbral jaz, Nuša pa bo izbrala njihova imena. Ves čas spoštuje moje poglede, jaz spoštujem njene. Nikoli je nisem prepričeval, da bi se prekrstila ali bila aktivna članica moje verske skupnosti. Ohranja torej svojo vero in svoja prepričanja, jaz spoštujem njeno vero in običaje. Tudi zato otroke vzgajava tudi ob prikazu običajev obeh ver, praznujemo praznike katoliške in pravoslavne vere,« pravi Zoran.

Nuša doda, da svoje vere nikoli ni doživljala tako goreče kot Zoran: »Imava srečo, da sta najini veri zelo podobni, saj izhajata iz istih vrednot, temeljev, zato je tudi najina skupna pot lažja. Včasih sem mislila, da sem ateistka s spoštovanjem do vere, okolja, v katerem sem bila vzgojena, ob upoštevanju praznikov. Danes vem, da verjamem v nekatere stvari, v sebi nosim notranjo vero.«

»Včasih pravim, da tudi sama ni vedela, da je zelo verna,« se nasmeji Zoran in spoštljivo doda, da sta njuni veri močni, toda da se »ne manifestirata skozi redno udeležbo vseh verskih obredov«.

Poglobljen uvid v praznovanje

»V mojem življenju se je vera poglobila zaradi izkušnje po smrti dedka. Takrat sem si razlagal, da ne smemo biti žalostni, ko kdo umre, saj gre na bolje. In to me je takrat utrdilo. V času po vojni na območju nekdanje Jugoslavije sem začel hoditi k verouku in obiskovati cerkev. V družini smo bili prav tako verni, mama nekoliko bolj kot oče. Postal sem ministrant, nato mi je takratni celjski paroh Milan Duduković predlagal, da bi bil predsednik cerkvene občine Celje. To je podobno kot pastoralni svet v katoliški cerkvi, torej skupnost laikov, ki skrbi za cerkveno življenje v okolju. Nato se je moja dejavnost v pravoslavni cerkvi nadaljevala,« dodaja Zoran. Omeni, da si prizadeva, da bi pravoslavna cerkev v Celju dobila drugo nadomestno lokacijo za svojo cerkev. Že vsa leta je v Celju namreč znano, da pravoslavni verniki zelo dobro sodelujejo s celjsko škofijo, ki jim je omogočila, da za svoje obrede uporabljajo cerkev sv. Maksimilijana.

Ves čas med pogovorom je mogoče čutiti ljubezen in tudi visoko spoštovanje med partnerjema, prav tako visoko raven resnosti, s katero pristopata k verskim običajem med prazniki. Toda ne gre le za običaje ali za upoštevanje tega, kar vera prinaša in kaj naj bi se moralo ob praznikih v družini tradicionalno dogajati. Gre za izredno poglobljen uvid v stvari, ki jih ob praznovanjih čutita, doživljata in z vzgojo prenašata tudi na otroke. »Pogosto berem ali poslušam nauke iz evangelijskih zgodb, ne oziram se na to, kaj vse se dogaja ali se lahko zgodi v cerkvenih ustanovah. Pomemben je nauk, ker ljudi uči solidarnosti in

tega, da si pomagamo, da smo prijatelji. Ko se z Nušo pogovarjava, pogosto povezujeva nauke iz Svetega pisma z nauki, ki so danes priljubljeni v novodobnih smereh. Ugotavljava, da imajo nekatere smeri, kot je nevrolingvistika, osnovo v religiji, le za ljudi so morda te smeri predstavljene na zanimivejši način od vere. A v osnovi gre za isto stvar,« doda Zoran.

Pestra december in januar

Glede na njune poglede in doživljanje vere ni treba poudarjati, da sta december in januar zanju zelo pestra meseca. Oba se ob vprašanju, kako so videti priprave in praznovanja enega največjih verskih praznikov v obeh verah – božiča – nasmejeta. »Začne se že 6. decembra, ko goduje sv. Nikolaj,« pravi Nuša. Miklavž takrat prinese prva decembrska darila. Pravoslavni verniki zaradi starega koledarja dan sv. Nikole obeležujejo 19. decembra. »Otroci so torej ob tej priložnosti dvakrat obdarjeni. Razlika je le, da v pravoslavni veri ob sv. Nikoli ni parkljev,« razloži Zoran.

Nato se decembrsko vzdušje v domu Lončarjevih in Šučurjevih stopnjuje. »Adventni čas pri nas zelo spoštujemo, tudi najstarejši hčerki zelo veliko pomeni, da ob adventnih nedeljah prižgemo svečke. V pravoslavni cerkvi se decembra do pravoslavnega božiča zvrstijo tako imenovane pripravne nedelje, prva je namenjena otrokom, naslednji dve materam in očetom. Gre za simboliko povezovalja družine z ljubeznijo in s spoštovanjem,« razloži.

Božični čas torej v družini praznujejo dvojno. Najprej znotraj katoliške vere. »Pogosto ga praznujemo pri babici, Nušini mami. Z otroki gremo tudi k otroški polnočnici, da slišijo kaj lepega in da doživijo čar tega večera, ne le tistega, kar ga obdaja. Sledita večerja ter druženje z Nušino družino in s prijatelji,« razloži Zoran. In medtem ko se v katoliški cerkvi dogajanje po božiču nekoliko umiri, se po 25. decembru pri njuni družini praznovanje nadaljuje.

Dve božični drevesi

Po praznovanju novega leta se namreč bliža pravoslavni božič, ki ga pravoslavni verniki praznujejo 7. januarja. A že dva dni pred tem se začnejo družinske priprave nanj. 6. januar je tako imenovan »badnji dan«. »Gospodar hiše se po običajih odpravi že pred sončnim vzhodom v gozd po božično drevo,« pravi Zoran. In to stori vsako leto. Pri odhodu v gozd ga ponavadi spremljajo otroci, kar je posebno doživetje. Tako jim na srce polaga spoštovanje do vere in običajev. Navada je, da gospodar božično drevo oziroma veje, ki so ponavadi hrastove ali cerove, poseka s tremi zamahi tako, da je obrnjen proti vzhodu. Božično drevo, v pravoslavni veri imenovano »badnjak«, nato prinese do vhoda v hišo, vanjo pa šele pred božično večerjo. Trske, ki med sekanjem odpadejo, naj bi družina tradicionalno zakurila v kaminu. Po verskih prepričanjih gre za hrast ali cer, ker sta to drevesi, ki tudi pozimi ohranita liste.

Pred večerjo družina ob bok božičnemu drevesu, ki je značilno za 25. december, postavi tudi pravoslavni »badnjak«. »Ko ga gospodar prinese v hišo, lahko izreka neke besede, otroci pa ga posujejo z mešanico semen, bonbončkov, denarja in plodov, kot so lešniki. Tako obdarujemo drevo, medtem ko »vstopa«

Družina Lončar-Šučur (Foto: Nik Jarh)

Božični pravoslavni zajtrk. Eden od običajev, ki ga v družini Lončar-Šučur zelo spoštujejo, je iskanje kovanca. Ta je skrit v pečenem kruhu. Kdor ga med uživanjem kruha najde, bo imel v novem letu veliko denarja. (Foto: osebni arhiv)

v dom. Na tleh je lahko posuta tudi slama, saj je simbol hlevčka, v katerem je Marija rodila. Po vnosu »badnjaka« v dom, njegov vrh zakurimo v ognju,« nam pojasnjuje Zoran. V njegovih besedah je mogoče čutiti globok uvid v pomen praznikov.

Z Nušo se nasmejeta, ko pravita, da pravoslavno božično drevo še vedno radi okrasijo z bonboni, s katerimi se nato lahko otroci posladkajo, kar jim daje ob praznovanju še poseben sladkosned čar. Zvečer pred božičem sledi večerja, ki je v pravoslavni veri obarvana s postom. Na mizi torej ni mesa, je pa slastna večerja s kuhanim zeljem s česnom, pregnetim fižolom, z ribo ter s pito brez jajc in mlečnih izdelkov. V domu ta večer zadiši tudi

po domačem kruhu. Zoran še razloži, da četrtno zelja in kruha pustijo do 18. januarja, ko sledi prvi dan posta po praznikih. Po večerji sledi priprava družine na odhod k polnočnici.

Božično jutro jabolkom

Božično jutro se pri naših gostiteljih začne že z zajtrkom pred sončnim vzhodom ter s koščkom jabolka in sira. »To simbolizira Marijin zajtrk po porodu, saj naj bi imeli pastirji takrat na voljo le to dvojico,« razloži Zoran. Po zajtrku sledi veselje v objemu družine vse do kosila, šele takrat se na mizi nato znajde tudi meso.

Nuša to, da je mož tako spoštljiv pri upoštevanju prazničnih običajev, zelo ceni: »Člo-

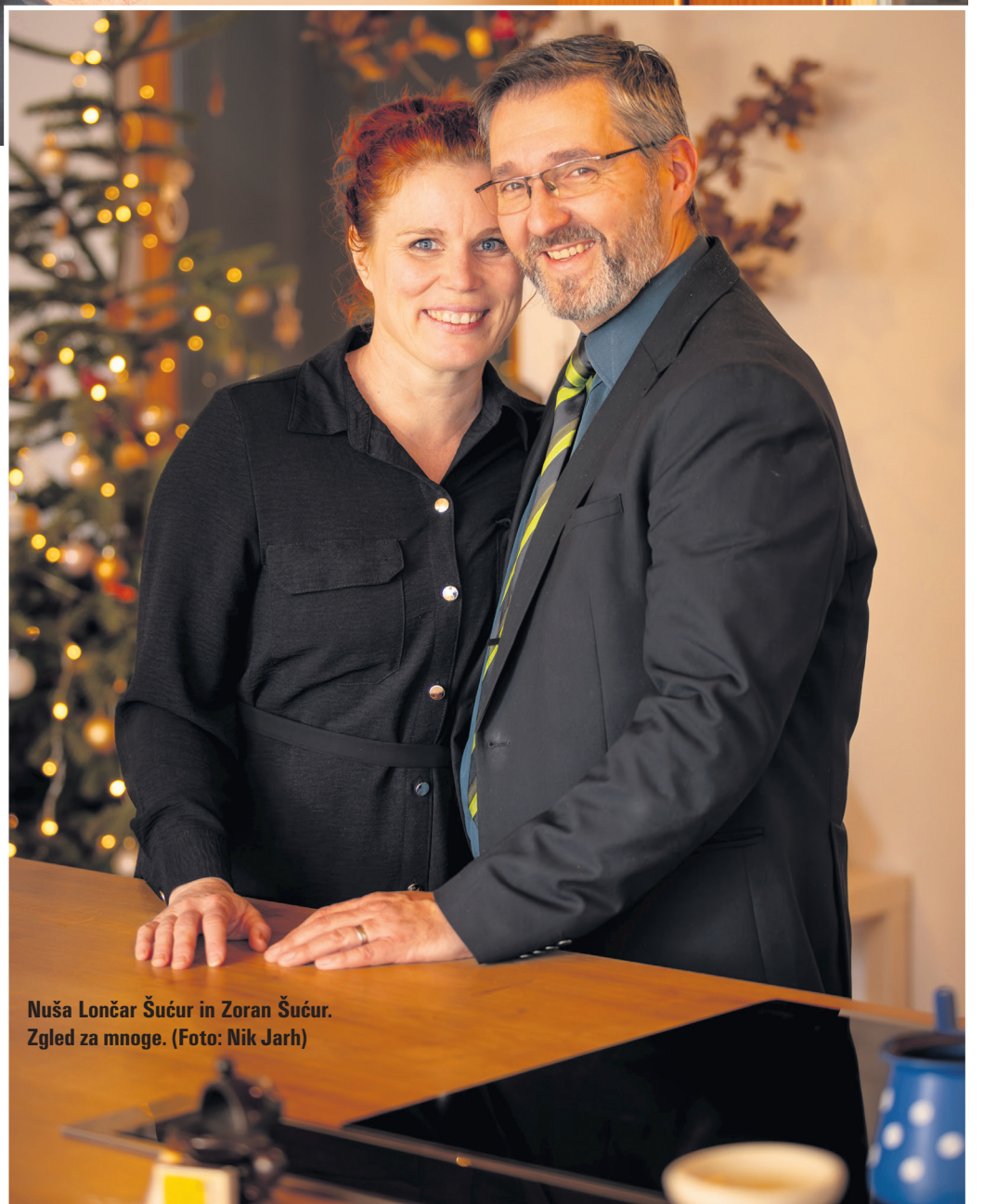

Dom naših gostiteljev krasita ikona Jezusa in posebno kadilo. V njem so malo vode, olje ter plovec s stenjem za sveče. Zoran prižge kadilo pred vsako nedeljo in tudi ob praznikih med letom. (Foto: Nik Jarh)

vek začuti globino praznikov bolj radostno in čustveno. Ze na začetka najinega partnerstva sem bila udeležena pri teh običajih, kar mi je bilo v veselje in mi je veliko pomenilo.« Pravi, da je takšno občutenje obeh njenih ver vplivalo na to, da sta postala še boljša v sebi. Tudi otroci in njuni družini. Pojasnita, da njuni družini nikoli nista nasprotovali takšnemu načinu življenja kljub različnim veram in običajem. »Mislim, da Slovenci zelo spoštujemo srbsko prebivalstvo in to, da so ljudje tako zelo povezani s svojo vero,« doda Nuša. Strinjata se, da je k skupnemu razumevanju veliko pripomoglo to, da sta se spoznala zelo mlada in se tako skupaj sproti prilagajala drug drugemu. »In to najino medsebojno spoštovanje sta začutili tudi najini družini. Tudi okolica je sprejemajoča,« doda Zoran. Njuni prijatelji so vedno veseli, kadar se v duhu katoliških ali pravoslavnih praznikov družijo z njima.

Ljubezen ne pozna meja

Za ljudi, ki v zadnjih letih v družbi zelo pogosto izražajo predsodke do različnosti, ima Nuša jasno sporočilo: »Barva kože ali nacionalnost ne določata človeka. Določa ga to, kaj nosi v srcu. In če je človek dober in če vsak spoštuje kulturo nekoga, potem je možno živeti v spoštovanju in s sprejemanjem drugih.« Enako meni tudi Zoran. »Mislim, da vsi zadržki pred tujci izhajajo iz nepoznavanja. Vsak bi moral razmisliti o vzroku strahu pred drugimi in si ustvariti svoj vtis o vsakem posamezniku. Lastnosti skupine ne moreš pripisovati posamezniku, ampak je treba slednjega obravnavati individualno in spoštovati njegovo identiteto. Človek ne more biti enak drugemu, mora pa ga spoštovati in mu pustiti tisto, kar spoštuje on. Pravijo tudi, da vera odganja strah, in menim, da to drži. Za ljubezen pa vemo, da ne pozna meja,« pravi Zoran ter ob tem pogleda Nušo in jo nežno objame.

Nuša Lončar Šučur in Zoran Šučur. Zgled za mnoge. (Foto: Nik Jarh)

Dom krasita dve božični drevesci. In kakšno veselje je krašenje z bonboni, s katerimi se otroci nato tudi posladkajo! (Foto: osebni arhiv)

»Človek začuti globino običajev, zaradi česar doživljamo praznike bolj radostno in čustveno,« pravi Nuša. (Foto: Nik Jarh)

Jeseni ponovni napad na naslov svetovnega prvaka

24 ur na kolesu

Pred štirimi leti je vzdržljivostni kolesar Stanko Verstovšek v Prekmurju popravil svetovni rekord Avstrijca Christopha Strasserja za skoraj 18 kilometrov. V 24 urah je namreč s kolesom prevozil 914,02 kilometra, a Avstrijec mu ni dolgo ostal dolžen in je v naslednjem poizkusu presegel tisoč kilometrov. »Pri njegovem rezultatu je nekaj sumljivega, zato mi rekorda še niso vzeli,« pravi Verstovšek, ki je v svoji karieri kolesarjenja postavil kar osem svetovnih rekordov. Na lanskem svetovnem prvenstvu v 24-urnem kolesarjenju je sicer izgubil naslov svetovnega prvaka, a 48-letnik obljublja, da bo ponovno napadel novembra letos.

JANŽE FRIC

Zgodba, kako se je Stanko začel ukvarjati s športom, se ni začela na kolesu, ampak s tekom. »Pred dvajsetimi leti sem tehtal sto kilogramov. Zato sem se odločil, da bom spremenil razmišljanje o življenju, svoj življenjski slog, prehrano in vse drugo. Približno 25 kilogramov sem na začetku shujšal s pomočjo prehrane.« Temu je sledila hoja v hribe.

Od teka do kolesa

»Ko sem še delal v Sevnici, sem veliko časa preživel na Lisci. Tudi na Kopitniku sem bil velikokrat, živim namreč

kot treh urah. A tem rezultatom so sledile poškodbe. »Relativno pozno sem se začel ukvarjati s športom. Srce, pljuča in še marsikaj lahko natreniramo, težava je v mišicah. Ker nisem odrasel v športnika, sem moral svoje mišice preoblikovati. Precej lažje je, če otrok odraste v športnem duhu.«

Tekaške poškodbe so Stanka »spravile« na kolo. »Ko sem bil poškodovan zaradi teka, sem šel na kolo.« Malo kasneje, pri 36 letih, se je na pobudo kolega udeležil testiranja, na katerem so mu svetovali, naj se resneje ukvarja s kolesarstvom, saj je v

Svetovno prvenstvo

Predlani je Stanko postal svetovni prvak v 24-urnem kolesarjenju v Borrego Springsu v Kaliforniji. Tekmo v Združenih državah Amerike priredijo vsako leto novembra, a lani Stanku ni uspelo ubraniti naslova. Bil je »le« tretji. Letos bo poskusil

»Mlajši so bolj eksplozivni, starejši smo bolj vzdržljivi.«

ponovno, še pred tem se bo v maju udeležil tudi tekme CroUltra24 na Hrvaškem.

Tekma v Kaliforniji je zelo naporna, saj tam temperature pogosto presežejo 30 stopinj Celzija. »Takrat se hladimo z ledom, da ostane temperatura telesa čim nižja. Zgodilo se je že, da smo z ekipo naredili napako in mi je bilo tako vroče, da sem komaj prevozil krog do konca, in so me nato komaj ohladili, da sem lahko nadaljeval dirko.« Pri takih dirkah trpi tudi oprema, predvsem guma na kolesih. »Plašč je bil tako obrabljen, da je bil samo še za v smeti.«

Okrevanje po tekmi

Preživeti 24 ur na kolesu ni ravno mačji kašelj, a Stanko pravi, da prvi dan po tekmi skoraj nič ne spi. »Zadnje ure tekme zaužijemo veliko kofeinskih gelov, zato se telo po tekmi kar malo trese. Prvi dan po tekmi spim od dve do štiri ure. Spim zelo slabo. Šele drugo noč se naspim.«

Po prvem evropskem prvenstvu leta 2019 je za okrevanje potreboval kar tri mesece. »Zdaj se je ta čas skrajšal na približno tri tedne. Telo se navadi.« Takrat vseeno ni popolnoma spočit, ampak le toliko, da se lahko vrne v normalen trenajni proces. »V treh tednih telo seveda ne okreva do te mere, da bi lahko šel ponovno kolesarit za 24 ur.«

Zimski trening

Še pred časom je Stanko Verstovšek odpotoval na Gran

Na najvišji stopnički v Borrego Springsu (Foto: osebni arhiv)

»Otrok zraste v športnika, če se s športom začneš ukvarjati kasneje, se vanj preoblikuješ.«

Canario na zimske treninge, zadnja leta ostaja na celini in trenira v Istri. »Kanarski otoki so nekakšna zimska baza vzdržljivostnih športnikov, a so zdaj zime že tako mile, da mi ni več treba iti tja, saj so razmere v Istri dovolj dobre.« S tem prihrani tudi nekaj časa, saj ga ne izgubi s potovanjem in lahko trenira dva dni več.

Stanko Verstovšek trenira vsak dan vsaj uro in pol. »Trenutno treniram dvakrat na dan, najprej v fitnesu, ki ga imam v garaži, drugi del treninga pa opravi na kolesu.«

Treninge je treba prilagoditi tudi službi, Stanko Verstovšek je namreč pravosodni policist v celjskem zaporu. »Ko grem na priprave ali na tekmo, si vzamem dopust. V zaporu mi pomagajo pri tem in mi pridejo nasproti. To je načeloma vseh tudi sodelavcem, saj delam poleti, ko imajo oni dopust.«

Foto: Andraž Purg

Obljublja, da bo letos ponovno napadel naslov svetovnega prvaka. (Foto: osebni arhiv)

tik pod njim. »Hoji na okoliške vrhove je dodal še tek, da je obdržal zeleno težo.«

»V tistem času sem delal še na policiji. Sodelavec mi je predlagal, da bi šli na Mali kraški maraton. Kot predstavnik policije sem se takrat uvrstil na svetovno policijsko prvenstvo.« To ga je spodbudilo, da se je začel resneje ukvarjati s tekom. Pretekli je tri maratone, vse v manj

tem zelo dober. V ekipi s še tremi kolesarji se je udeležil 1.250 kilometrov dolge Dirke okoli Slovenije. Leto kasneje je želel na isti dirki sodelovati sam, a so jo organizatorji odpovedali. »Na dirko sem se zelo pripravil, zato sva se s trenerjem odločila, da se bom namesto tega prijavil na evropsko prvenstvo v 24-urnem kolesarjenju, kjer sem nato zmagal.«

Po 24-urni tekmi potrebuje tri tedne časa za okrevanje, da lahko nadaljuje treninge.

Po zmagi na CroUltra24 (Foto: osebni arhiv)

V svoji kolesarski karieri je postavil osem rekordov. (Foto: Andraž Purg)

Sladke radosti izpod rok Tatjane Štancar Poprask

Kateder je zamenjala za kuhinjski pult

Moje brbončice so bile navdušene ob okušanju njenih krhkih in zelo okusnih piškotov z belo čokolado in brusnicami. »Po teh je povpraševanje največje. Prodam jih res veliko,« pojasni Tatjana Štancar Poprask, ki se je po nekajletnem poučevanju geografije in zgodovine odločila, da bo učilnico zamenjala za domačo kuhinjo, v kateri že približno petindvajset let ustvarja sladke kulinarične mojstrovine, od piškotov in zavitkov z raznovrstnimi nadevi do marmelad in zeliščnih sirupov ter čajev, ki jih prodaja v butičnih trgovinah ter na tržnicah po Sloveniji. Mnogi hvalijo tudi njen kruh. Sestavine za omenjene dobrote pridelata na njihovi družinski Ekološki kmetiji Potočnik - Poprask v Skornem pri Šmartnem ob Paki, nekaj jih Tatjana kupi od drugih lokalnih pridelovalcev. Čeprav zna pričarati vrhunske okuse, pravi, da so njen mož Aleš ter sinovi Žiga, Luka, Blaž najbolj zadovoljni, ko jim postreže navadno rulado z marmelado.

BARBARA FURMAN

Prijetne vonjave jo, kot pravi, v spominih pogosto vrnejo v otroštvo, ki ga je preživljala v Topolšici, saj je v njihovi domači hiši pogosto dišalo po raznovrstnih dobrotah. »Moja mama in babica sta bili odlični kuharici, babica se je celo izšolala za kuharski poklic. Že kot otrok sem se rada smukala po kuhinji in ju opazovala pri delu. V osmem razredu osnovne šole sem razmišljala, da bi se vpisala v gostinsko šolo, a so se vsi čudili, ker sem bila odličnjakinja. Premislila sem si in se vpisala v gimnazijo,« se spominja odraščajočih let. Z dedkom, ki je bil še v pozni starosti zelo vitalen, sta veliko časa preživljala v naravi, kjer je spoznava rastline in živali. Naučil jo je tudi nekaterih kmečkih opravil, ki ji koristijo še danes.

»V pisarni ne bom«

Starša sta ji privzgojila številne vrednote, pravi. »Mama je bila tako pri delu doma kot v službi vedno zelo natančna in dosledna. Obe vrlini je prenesla tudi name. Bila je računovodkinja. Ker sem v gimnazijskih letih hodila na počitniško delo v pisarno, sem došla, da je tovrstno delo zame preveč enolično

»Mož in sinovi so najbolj veseli, ko jim spečem čisto navadno rulado z marmelado. Jaz imam najraje sladice s kavo ali z limono.«

in da tega ne želim početi, ko bom odrasla.« Tako je izbrala študij zgodovine in geografije, v katerem je, kot pravi, zelo uživala. Nekaj let je poučevala v osnovnih šolah v Velenju in Šmartnem ob Paki. Na leta poučevanja jo vežejo zelo lepi spomini, zato ob srečanju s svojimi nekdanjimi učenci vedno rada poklepetata in obuja spomine. A se kljub temu po rojstvu prvega sina ni vrnila v službo v šolo. »Ko sem zaključevala porodniški stalež, je zbolela mama, ki je potrebovala nego. Veliko mi je pomenilo, da sem bila lahko takrat ob njej. To je bil čas, ko sem začela razmišljati, da bi ostala doma in se posvečala peki, ki me je prevzela že v otroških letih. Opogumila sem se in šla na svoje.«

Leta 2000 je odprla dopolnilno dejavnost na Ekološki kmetiji Potočnik - Poprask za predelavo sadja in zelenjave ter peko.

Najprej bučne marmelade

Kot bi bilo včeraj, se spomni začetkov na novi poslovni poti. Tasi ji je odstopil delavnico, v kateri si je uredila delovni prostor.

»V eno od butičnih trgovin v Ljubljani sem prvič poslala svoje marmelade iz buč. Zelo hitro so pošle. To me je zelo razveselilo in spodbudilo, da sem samozavestno nadaljevala in postopoma širila prodajno ponudbo.« Takrat je v Velenju odprla vrata prva prodajalna z lokalnimi in domačimi produkti, s katero je začela uspešno sodelovati. Z leti je širila krog butičnih trgovin in danes je s svojimi marmeladami, čaji, zavitki, piškoti in raznovrstnim pecivom prisotna v Celju, Braslovčah, Kamniku, Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Luciji in Velenju. Ob petkih zjutraj v njenem stanovanju diši po sveže pečenem kruhu, po katerega pridejo kupci kar k njej domov.

»Piškote pečem iz bele pšenične, polnozrnat, pirine in ajdove moke. Navdih zanje najdem na spletu, v revijah, a tudi med pogovorom s strankami, ki mi povedo, katere okuse imajo najraje. Mož in sinovi so najbolj veseli, ko jim spečem čisto navadno rulado z marmelado. Jaz imam najraje sladice s kavo ali z limono. Z njimi me lahko vedno podkupi,« doda hudomušno.

Tudi konopljin?

Povpraševanje po piškotih se iz leta v leto povečuje. Predvsem po tistih brez sladkorja. »V kuhinji vedno uživam, prav nič pa mi ne dišita trženje in prodaja. V tem nisem bila nikoli veščja. A sem z leti dojela, da so najboljša reklama priporočila tistih, ki so nad mojimi izdelki navdušeni,« priznava in dodaja, da so jo nekateri kar nekaj časa nagovarjali, da bi se lotila priprave piškotov iz konoplje, vendar njihovih predlogov ni upoštevala. »Nekajkrat sem jih spekla, a se mi ne zdijo okusni. Piškot mora biti okusen meni, to je predpogoj, da ga pošljem na prodajne police trgovin,« poudari.

Največje je povpraševanje po piškotih z brusnicami in belo čokolado. »Teh piškotov prodam res zelo veliko. Pri njihovi pripravi namesto masla uporabljam vegansko margarino, bel sladkor nadomestim s kokosovim. Povpraševanje je veliko tudi po mojem jabolčnem zavitku brez sladkorja ter po skutinem z borovnico ali višnjo,« še pojasni. Zalag si ne ustvarja, saj večino izdelkov pripravi po naročilu. Pravi, da obsega proizvodnje ne namerava širiti, saj je zadovoljna s prodajo. »Ob koncih tedna želim biti prosta in želim čas posvetiti družini.«

Kakovost ni poceni

Ugotavlja, da so potrošniki vedno bolj osveščeni, saj se povpraševanje po domači, lokalni in ekološko pridelani hrani povečuje in so zanjo ljudje pripravljeni seči globlje v žep. »Včasih me kdo vpraša, zakaj so moji izdelki tako dragi. In pojasnim, da butičnost in kakovost ne moreta biti poceni. Odločila sem se, da bom vztrajala pri kakovosti. Si pa seveda želim, da bi si jo lahko čim več ljudi privoščilo.«

Pravi, da ji ni žal, da je šolsko učilnico zamenjala za kuhinjo.

»Ko sem zaključevala porodniški stalež, je zbolela mama, ki je potrebovala nego. Veliko mi je pomenilo, da sem lahko bila takrat ob njej. To je bil čas, ko sem začela razmišljati, da bi ostala doma in se posvečala peki, ki me je prevzela že v otroških letih.«

Pogovarjali sva se ob okušanju njenih okusnih piškotov, ki jih poznajo številni kupci po Sloveniji.

sih me kdo vpraša, zakaj so moji izdelki tako dragi. In pojasnim, da butičnost in kakovost ne moreta biti poceni. Odločila sem se, da bom vztrajala pri kakovosti. Si pa seveda želim, da bi si jo lahko čim več ljudi privoščilo.«

Starejši sin Žiga, ki je končal gastronomsko šolo, je pokazal zanimanje za slaščičarstvo in ji v kuhinji pogosto pomaga.

Sicer pa Tatjana zna uživati tudi, ko ni v kuhinji. Z možem se rada odpravita na daljše

sprehode, narava ju pomirja. Pogosto vzame v roko knjigo, saj jo branje navdušuje že vse življenje. »Za mirno in zadovoljno življenje se mi zdi najbolj pomembno, da drugim ne storimo, česar ne želimo, da bi oni storili nam. Hvaležna sem, da si delovne obveznosti lahko uravnavam sama. To je v današnjem vedno hitrejšem ritmu življenja toliko bolj dragoceno.«

Foto: Andraž Purg

V kuhinji ji pogosto priskoči na pomoč najstarejši sin Žiga.

Med potrošniki so zelo priljubljene tudi njene marmelade.

Za najbolj skrbnega lastnika gozda v letu 2024 v celjski območni enoti je bil izbran Roman Zakšek

Roman Zakšek je z gozdom povezan že od otroštva. Na domači kmetiji v občini Krško je očeta že od malih nog spremljal pri delu v gozdu, nato se je v mladih letih poročil na domačijo v Golobinjeku na Planini pri Sevnici, kjer danes z družino skrbi za 47 hektarjev skrbno negovanih gozdov. Med domačini je cenjen po svoji družabnosti in pripravljenosti, da pomaga vsakomur, ki potrebuje pomoč. Njegovo ljubezen in skrb za gozd je mogoče začutiti takoj. Prepoznali so ju tudi v Zavodu za gozdove Slovenije, kjer so tudi letos v vsaki od 14 območnih enot izbrali najbolj skrbnega lastnika gozda, ki izstopa po zglednem gospodarjenju z njim. V območni enoti Celje so tako v letu 2024 izbrali ravno njega. Ni naključje, da je bil za najbolj skrbnega lastnika gozda v preteklosti izbran že njegov brat.

SINTIJA JURIČ

V mladih letih je odraščal na kmetiji v občini Krško, kjer je z očetom opravljal veliko del v gozdu. To ga je, kot pravi, zaznamovalo za vse življenje. Kmalu po osnovni šoli je spoznal ženo Metko, se z njo poročil in se preselil na njeno družinsko Novakovo domačijo na Planini pri Sevnici. Tam sta si ustvarila družino in zagospodarila na domačiji.

Podjetje za sečnjo

Ko je Roman prišel na Novakovo domačijo, je ta obsegala 20 hektarjev zemlje, danes obsega 70 hektarjev površin, od tega 47 hektarjev gozda. »Ko sva se z Metko poročila, sva začela razmišljati, kdo od naju bo hodil v službo. Ker sem imel sam že od doma veliko znanja o gozdarjenju, sem začel delati v gozdu in sem svoje storitve tudi ponujal.

»Pri skrbi za gozd ni prostora za sebičnost. Delati moraš zgledno, da poskrbiš za druge generacije. Ne smeš gledati le na denar,« je poudaril Roman Zakšek.

Višek denarja sva nato vedno vlagala v zemljo in gozd,« je povedal Roman. Že leta 1984 je kot eden prvih zasebnih kmetov opravil tudi usposabljanje na področju sečnje, spravila in nege gozda. »Območna enota Brežice in območna enota Celje sta na Planini organizirali izobraževanje za svoje zaposlene gozdarje. Uspelo mi je doseči, da sem se usposabljanja lahko udeležil tudi sam, ki sem bil zasebni kmet, vendar sem moral podpisati pogodbo, da jih ne bom terjal za delovno mesto,« se spominja.

Deset let kasneje, leta 1994, je tako Roman ustanovil svoje podjetje za sečnjo. Kmalu sta z ženo kupila prvo gozdarsko žičnico, zato je Roman v veliki meri opravljal žično spravilo lesa. »Ves čas sem imel od tri do štiri zaposlene, s katerimi sem za druge opravljal storitve,« je povedal Roman in dodal, da je bila žena Metka tedaj tudi edina gozdarska žičničarka v Sloveniji. Kmalu po letu 2000 je

Roman žičničarstvo ukinil ter še naprej delal usluge na gozdarski prikolici in traktorjih, prav tako je ves čas delal tudi v svojem gozdu.

Vpeta cela družina

Ker so imeli doma veliko kmetijo, ki so jo postopoma razvijali in nadgrajevali, so v družini veliko časa posvečali tudi delu z živino. Romanu in Metki so tako na kmetiji kot tudi v gozdu pomagali njuni trije otroci, na katere sta še posebej ponosna. »Vsi trije otroci so se uspešno izšolali. Sin je doktor znanosti, hčerki sta magistrici ekonomije in strojništva,« ponosno pove Roman. »Najini otroci so bili vedno vpeti v delo doma. Že od otroštva so si lahko z njim zaslužili tudi svoj denar, s katerim so lahko razpolagali. Čeprav nihče ni ostal doma na domačiji, naju tudi zdaj redno obiskujejo in nama še vedno pridejo pomagat, ko na primer siliramo in podobno. Imava tudi pet vnukov, ki so zelo radi tukaj.«

Pred približno dvema letoma in pol sta se zakonca Zakšek preusmerila v ekološko kmetovanje. V hlevu imata zdaj približno 30 glav živine, a kot poudarita, zdaj uživata sadove truda. Ogromno časa in truda Roman še vedno vsakodnevno vlaga tudi v gozd, ki je razpršen okoli domačije. »Skoraj ne mine dan v letu, da ne bi šel v gozd vsaj za uro. Izjema je le kakšen dopust. V gozd se rad zapeljem tudi s štirikolesnikom,« pove.

Prevladujejo bukovi gozdovi

Roman je lastnik 47 hektarjev gozdov, od tega je polovica v brežiški območni enoti, polovica v celjski. Največ, približno 70 odstotkov gozda je bukovega, sledijo gaber, jelka, smreka, jesen in hrast. »Težava je, da imamo zemljo nekoliko razdrobljeno in imamo več kot 70 mejašev, a se z njimi dobro razumemo. Vsi si med sabo pomagamo,« je povedal in dodal, da sam že od nekdaj zelo dobro sodeluje tudi z bližnjim podjetjem Tajfun. Da je Roman vedno pripravljen priskočiti na pomoč in spodbuja druge lastnike gozdov h kakovostnemu gospodarjenju z njimi, so poudarili tudi v Zavodu za gozdove Slove-

Slavnostno priznanje je ob 13 drugih skrbnih lastnikih gozda prejel v začetku minulega meseca v Ljubljani.

»Roman pripravi drva in jih pripelje domov, jaz pa nadvse rada kurim,« je hudomušno pripomnila žena Metka.

nije, kjer so mu minulo leto podelili naziv najbolj skrbnega lastnika gozda v območni enoti Celje.

»Bil sem zelo vesel. Pred nekaj leti je bil v izboru izbran tudi moj brat, zato se zdi, da je to v rodbini. Brat je prevzel domačijo, kjer sem živel, in izredno lepo skrbi za gozdove,« je ponosno povedal Roman, ki si je lani naziv zaslužil tudi zaradi posvečanja pozornosti mlademu gozdu.

Vse temelji na »mladini«

Čeprav na njuni domačiji trenutno ni vidnega naslednika, se Roman kot dober gospodar zaveda, da se bo vloženo delo

obrestovalo naslednjim rodovom. Ves čas zato skrbi, da so sečišča v njegovem gozdu zgledno urejena. Kot pove, pri negovanju gozdov ni prostora za sebičnost. »Večinoma ljudje na to gledajo z ekonomskega vidika, da iz gozda pobereš ven čim več, ga izčrpaš in pustiš. Če bi naši predniki tako razmišljali, ne bi zdaj imeli česa izsekati. Razmišljati moramo v tej smeri, da negujemo gozd, da bodo lahko naši nasledniki uživali naše sadove. Tudi če najini otroci tega ne bodo prevzeli, bodo mogoče najini vnuki.« Sečnjo v gozdu opravi večino sam s pomočjo družine, ki mu ob večjih delih vedno priskoči na pomoč. Lani je iz gozda

Je lastnik 47 hektarjev skrbno negovanih gozdov, ki so v bližini njegove domačije.

tako izsekal 250 kubičnih metrov lesa, a je kot protiutež zasadil tudi nova drevesa.

»Še pred nekaj leti nismo iz našega gozda izsekali nič, saj smo zaslužili drugje in tega nismo potrebovali. Tudi zdaj ne izsekamo toliko, kot bi lahko. Iz gozda bi lahko veliko vzeli, ampak ker ne potrebujemo, imamo to za rezervo. To je pravzaprav kot naša banka,« je poudaril Roman in dodal, da so njihove gozdove do zdaj na srečo večje ujme obšle, prav tako v gozdu nimajo težav z lubadarji.

Kako naprej?

Svoje delo Roman še vedno opravlja z velikim veseljem. Prizna, da z ženo v zadnjih letih na

bi zmozel storiti sam. Metka skrbi tudi za razpise in s pomočjo enega sva kupila tudi prvi traktor. Resnično zelo dobro sodelujeva in se dopolnjujeva,« pove Roman. Žena Metka ob tem hitro pripomni: »Res je. Dobro sodelujeva tudi tako, da Roman pripravi drva in jih pripelje domov, jaz pa zelo rada zakurim.«

Lovstvo, čebelarjenje in potovanja

Da Romana resnično osrečuje vse, kar je povezano z gozdom, dokazuje tudi to, da je strasten lovec. Tudi to ga spremlja že od otroštva. »Lovstvo je pravzaprav pri njem na prvem mestu,« hudomušno pripomni žena Metka in

»Večinoma ljudje na gozd gledajo z ekonomskega vidika, da iz njega pobereš čim več, ga izčrpaš in pustiš. Če bi naši predniki tako razmišljali, ne bi zdaj imeli kaj izsekati. Razmišljati moramo v tej smeri, da negujemo gozd, da bodo lahko naši nasledniki uživali naše sadove.«

domačiji delata nekoliko bolj umirjeno in sproščeno. A kljub temu tako na kmetiji kot v gozdu nikoli ne zmanjka dela. »Ker so traktorji vedno večji, je treba v gozdu narediti vedno širše vlake in jih nato tudi vzdrževati. Nekateri odseki so tudi starejši, zato jih je treba počistiti in pomladiti,« je povedal Roman in dodal, da ljudi, ki bi ponujali usluge pri delu v gozdu, skoraj ni več. »Mladih domačinov, ki bi delali usluge, ni. Tudi nam bo enkrat vzeta moč in bomo potrebovali nekoga. Pri nas je malo lažje, saj sin obvlada delo v gozdu, ker me je pri delu spremljal od majhnega.«

A kljub temu Roman pove, da bo delal, dokler bo lahko. To mu je bilo, kot pravi, položeno že v zibelko. Izredno hvaležen je, da ga pri tem podpira vsa družina, še najbolj žena Metka, ki kot pravi, ni nikoli nasprotovala njegovim idejam. »Res sem ji hvaležen za vse. Vse glede gozdarstva opravljam jaz, kar zadeva kmetijo in dokumente, naredi ona, pri čemer je zelo dobra tudi z računalnikom. Vsega zagotovo ne

doda, da ima pravi nabor svojih lovov. Za lovstvo je prejel tudi številne pohvale, medalje in pokale. Je tudi strasten gobar, ki se ne osredotoča le na količino nabranih gob, temveč tudi na njihove različne vrste in načine uporabe. Prav tako ga od mladih let spremlja čebelarstvo, zato je za domačijo postavil tudi čebelnjak.

Ceprav dela na domačiji nikoli ne zmanjka, v družini Zakšek že od nekdaj radi potujejo. »Ko smo delali, smo resnično delali, a smo si nato tudi radi privoščili dopust. Večinoma smo vedno šli na od 7- do 10-dnevni dopust, medtem so za našo domačijo skrbeli drugi. Tudi Metkini starši so radi hodili na dopust, zato to, da bi kam šli, ni bilo nikoli sporno. Z Metko še zdaj rada potujeva, prav tako tudi najini otroci. Prepotovali smo veliko evropskih prestolnic, z Metko sva bila tudi na križarjenju, rada greva tudi na kopališče,« je še povedal Roman. Že kmalu tako z ženo načrtujeta potovanje v Južno Afriko, tudi tam bo med drugim na sporedu lov.

Foto: Nik Jarh

Delo v gozdu mu je bilo položeno že v zibelko.

Z ženo Metko sta zelo povezana, tudi pri delu.

Vedno je nasmejan in pripravljen pomagati vsakomur, ki potrebuje njegovo pomoč.

»Ko gremo v gozd, lahko sečnjo opravimo na hitro in nato kar pustimo, kot je, lahko pa se malo bolj potrudimo, da za sabo lepo počistimo in da ni takšnih ran. Slednje je zelo pomembno, saj bodo gozd za nami uporabljali tudi zanamci.«

Prvi traktor sta z ženo kupila leta 1987, zdaj jih imata že kar nekaj.

Z leve iz Tak Rudar stojijo Ludvik Uranjek, Miha Povh, Ignac Šalej, Tone Sajko, Ivan Korošec in Tine Rozman, čepijo Jaro Špička, Emil Fijavž in Tone Miletič.

V ekipi Celja so v nekem obdobju nastopali starejši in zelo mladi tekmovalci. Z leve stojijo Slavko Lisec, Sandi Žnidar, Stane Smrečnik, Jože Ravnak, Rajko Tržan, Marjan Kranjc, Martin Bevc, Slavko Uranker, Jože Uranker, Marjan Papotnik in Dore Čuček. V spodnji vrsti so Franjo Molnar, Drago Opalk, Zoran Šišmanović, Jani Lojen, Dušan Simonič in Bojan Kranjc.

Kronika Težkoatletskega kluba Rudar Velenje in Kluba dvigalcev uteži Celje

O najmočnejših velenjskih in celjskih možakarjih

Jože Zaluberšek je knjigo izdal leta 2023. Nekaj izvodov je takoj romalo v celjsko in velenjsko knjižnico ter v Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani. Odslej je knjigo možno kupiti tudi v Celjski Mohorjevi družbi, kar je avtorja zelo razveselilo, saj je slišal, da bi jo mnogi radi imeli zgolj zase.

DEAN ŠUSTER

»Kronika predstavlja dogodke v klubu Tak Rudar, športne delavce, ki so omogočali treninge in nastope tekmovalcev, ter seveda člane kluba, dvigalce uteži, ki so z marljivimi treningi dosegali vidne uspehe v republiškem in tedanjem jugoslovanskem merilu ter nazadnje v samostojni Republiki Sloveniji.« je v uvodu navedel Zaluberšek.

Začetek

Zapisal je tudi dogodke ob mnogih selitvah kluba, težave v odnosih s pristojnimi organi in z lastniki prostorov ter s krovno organizacijo Težkoatletsko zvezo. V knjigi je predstavljena zgodovina dviganja uteži, opisana so tudi pravila. Težkoatletski klub Rudar je začel delovati leta 1958. Združeval je športnike, ki so se ukvar-

jali z olimpijskim dviganjem uteži. Ustanovil ga je Ludvik Uranjek. Njegov tesen sodelavec je bil Zvonko Grossmann. V eni od prvih ekip, ki jo je sestavil Uranjek, so bili trener Tine Rotman ter tekmovalci Miha Povh, Ignac Šalej, Tone Sajko, Ivan Johan Korošec, Jaro Špička, Emil Fijavž - Žoli in Tone Miletič. Ukvarjali so se tudi z drugimi športi. Uranjek jih je zbral v telovadnici v Združenem domu na Celjski cesti, ki se zdaj imenuje Cesta talcev.

Številne selitve

Rudolf German je bil tudi atlet (tek na 100 metrov), Edo Camlek je odlično smučal, Janko Veligovšek iz Griž je diplomiral in postal športni pedagog. Edi Kolar je bil ugleden sodnik pri dviganju uteži. Jože

Zaluberšek se je članom kluba pridružil leta 1961. »Preselili smo se v kletne prostore doma kulture. Ko smo tam spodaj trenirali in so uteži padale na oder, so tresljaji povzročali hrup in ugašanje luči, kar je motilo godbenike na vajah in seveda tudi kapelnika Ivana Marina. Preselili smo se v kletne prostore rudarske šole, od koder nas je kmalu pregnal nek predavatelj s podobnim razlogom kot pri rudarski godbi,« se spominja Zaluberšek. Tudi prizidek pri telovadnici so morali zapustiti. Pristali so v kotu Rdeče dvorane. Član reprezentance Jugoslavije Franc Melanšek je moral pred nastopom v Španiji trenirati na svojem skednju. »Takšen je bil takrat odnos do dviganja uteži. Kasneje sem kot mednarodni sodnik imel priložnost spoznati pogoje v tujini. Tam je bilo že pred desetletji povsem drugače,« je zapisal Zaluberšek.

Uspeh v Osijeku

Leta 1965 je Rudar nastopil na tekmovalstvu za pokal Jugoslavije v Osijeku. Zaostal je le

za domačim klubom, premagal je ekipi Novega Sada in Sarajeva. Pred tem so Velenčani v kvalifikacijah presenetljivo izločili ljubljansko Olimpijo. V ekipi so bili Srečko Pirc (bantam), Jože Zaluberšek (peresno lahka), Polde Krevzel (lahka), Ivan Velunšek (srednja), Ignac Šalej (lahko težka), Milan Jenko (srednje težka) in Franc Melanšek (težka). Slednji je bil četrti na sredozemskih igrah v Splitu leta 1979. Najstarejši tekmovalci, ki so postali veterani, so se pomerili z velenjskimi mladinci. V Velenju so se za nastop na olimpijskih igrah leta 1972 pripravljali nekateri jugoslovanski reprezentanti, tudi Celjan Jože Uranker. Jože Zaluberšek se je v drugem delu knjige posvetil celjskim »heberjem«. To je star naziv za dvigovalce uteži. Leta 1956 naj bi prve uteži v Celje prinesel Jožko Henčič. Bratje Uranker so se mu

pridružili v začetku šestdesetih let.

Pohvale Celjanom

Nekaj gradiva o celjskih tekmovalcih je zbral Jože Zaluberšek sam, precej podatkov je črpal tudi iz knjige 125 let športa v Celju. Zaluberšku so za njegovo kroniko pomagali Slav-

ko Uranker, Kaja Uranker, hči Marka Urankerja, Dušan Simonič, Marjan Papotnik ... »Usoda je hotela, da sta se zaradi bolezni ob koncu leta 2021 od nas poslovila Jože in Marko,« je zapisal Zaluberšek. Po izdaji knjige je umrl tudi Slavko Uranker. V eni od prvih ekip Celja so bili leta 1965 poleg bratov Uranker še Slavko Lisec, Koci Kurent, Drago Glavač, Branko Leskovšek in Herman Lichteneger, predsednik sekcije je bil Marjan Uranker. »Po tekmi na Reki smo pred pristaniščem naleteli na lastnika naprave z ročaji za merjenje sile stiskanja z rokami. Milan Jenko je plačal uporabnino. Ročaje je stisnil tako močno, da so počili. Lastnik naprave nas je presenečeno in žalostno pogledal, mi pa smo šli naprej,« je ena od anekdot, s katerimi je Zaluberšek končal svojo knjigo.

Foto: arhiv Jožeta Zaluberška

Franc Melanšek

Jože Zaluberšek
(Foto: DŠ)

Kandidatke za izbor Slovenka leta 2024 so tudi v naših krajih

Naše so Natalija, Sanja in Sara

Revija Jana že vrsto leto organizira izbor za Slovenko leta. Za ta naziv se letos poteguje štirinajst izjemnih žensk, ki vsaka na svojem delovnem področju puščajo dragocene sledi v družbi in jo vračajo nazaj v prave tirnice, poudarjajo organizatorji izbora. Razglasitev bo 8. marca, na dan žena, glasovanje se bo končalo 3. marca. Med kandidatkami so tudi Velenjčanki Natalija Nedeljko in Sara Bajec ter Sonja Lončar iz Šmartnega v Rožni dolini. S čim so opozorile nase?

BARBARA FURMAN

Natalija Nedeljko: »Zanemarjenih in trpinčenih je vedno več«

»S sočutjem do živali sem se očitno rodila. Od nekdaj so mi pri srcu, saj že od otroških let živim z njimi,« pravi Velenjčanka Natalija Nedeljko, predsednica društva za zaščito konj in drugih živali, enega največjih

evropskih zavetišč za konje ter enega najbolj dejavnih društev na področju zaščite rejnih živali. To je nekaj posebnega v svetu, saj so se člani društva povezali s pristojnimi inšpekcijskimi službami ter tako s skupni-

Zaščitnica živali Natalija Nedeljko. (Foto: Mateja Jordovič Potočnik)

mi močmi rešujejo najbolj obupne primere zanemarjenih živali. V društvu poskrbijo za njihovo okrevanje in socializacijo ter jim iščejo nove domove.

Natalija s peščico prostovoljcev dela v Rehabilitacijskem centru Petra, kjer skrbijo za več kot 700 živali. Vprašam jo, ali je zanemarjenih rejnih živali pri nas ve-

bira življenja, odvzeto ji je dostojanstvo, je ponižana in prepuščena dobri volji skrbnika. Čeprav zakonsko to ni opredeljeno kot mučenje, je odvzem mladičev materam

jo več, a nikakor ne želijo zmanjšati števila živali ali se ločiti od njih. Nekateri skrbniki živali nimajo dovolj znanja ali denarja. Med njimi so tudi takšni, ki menijo, da živali ne potrebujejo hrane in vode vsak dan, kaj šele čiščenje hleva. Slednji so daleč najslabši, ker je zanje vse dobro, tudi če živali več kot teden dni ne dobijo hrane in vode ali stojijo v iztrebkih do trebuha,« še pravi sogovornica.

Društvo za zaščito konj in drugih živali je včlanjeno v Slovensko filantropijo – slovensko prostovoljsko organizacijo in ima tudi značko mladim prijazna prostovoljska organizacija. Natalija še pravi, da v društvu potrebujejo prostovoljce, še sploh takšne, ki bi bili pripravljeni vsaj kolikor toliko redno pomagati pri dnevni oskrbi rešenih živali.

»Samo leta 2023 je inšpekcija zaradi zanemarjenosti oziroma trpinčenja odvzela 467 rejnih živali, kar je za tako majhno državo, kot je Slovenija, veliko. Te živali so živele v izjemno slabih razmerah, saj jih inšpekcija nikoli ne odvzame takoj, ampak skrbnika ali lastnika pozove, naj odpravi nepravilnosti,« poudarja Natalija Nedeljko.

dno več. »Slabo oskrbovanih, zanemarjenih, mučenih in trpinčenih rejnih živali je veliko, čeprav se morda na prvi pogled zdi, da ni tako. A že vsaka žival, ki mora vse svoje življenje preživeti privezana ali biti zaprta v kletki, je mučena. Odvzeta ji je prosta in svobodna iz-

prav tako del mučenja,« pojasni.

Zakaj?

Razlogov za zanemarjanje in trpinčenje živali je več. »Zelo pogost razlog je alkoholizem, potem so tu starejši ljudje, ki se sicer trudijo, ampak ne zmore-

Sanja Lončar: »Brez semen ne bo prehranske samooskrbe«

»Če znamo poskrbeti za lastno hrano, se nam za prihodnost ni treba bati. Žal Slovenija ni prehransko varna. A bi lahko bila ekološka regija, ki stavi na avtohtono, ekološko in zares zeleno,« poudarja Sanja Lončar iz Šmartnega v Rožni dolini, ki z Marjeto Šoštarič vodi društvo Samooskrbni.net. Sta pobudnici projekta S. O. S. sadike, ki jih pridelujejo člani društva. Z njimi so priskočili na pomoč vrtničarjem, ki so jih prizadela neurja. Po njuni zaslugi po Sloveniji nastaja vedno več skupin, ki skupaj vrtnarijo in se učijo ter postajajo samooskrbna skupnost.

Sanja Lončar je tudi vodja in glavna urednica informacijskega središča Zazdravje.net, avtorica ter soavtorica več kot 26 pri-

ročnikov o preverjenih naravnih rešitvah, kot je pionirsko delo Ščepec rešitve. Od leta 2019 vodi zavod za celostno samooskrbo, v okviru katerega deluje tudi samooskrbni učni vrt.

»Naša prehranska industrija je skoraj brez izjeme v rokah tujcev in čeprav hrano pridelajo slovenske roke, v

časih. Nespametne odločitve, ki smo jih kot država sprejemali v preteklosti, odpirajo možnost velike lakote za slovenski narod v prihodnosti,« poudarja.

Odvisni od korporacij

Ob tem sogovornica še pravi, da je tudi pri nas veliko

»Če želimo ohraniti svoja semena in svojo prehransko suverenost, moramo zavarovati to, kar še imamo, in se naučiti, kako ta semena shranjevati, ohranяти in ponovno semeniti. S tem namenom se povezujemo s številnimi društvi in strokovnjaki v Sloveniji in zunaj naših meja,« poudarja Sanja Lončar.

primeru kakšne krize lastniki sami izbirajo, kje bodo prodali svoje izdelke. Enako je tudi s prodajno mrežo, ki je večinoma v lastništvu tujcev. Živimo v zelo negotovih

strokovnjakov, ki jih sponzorirajo korporacije in svojo profesionalno perspektivo vidijo v tehnologijah, ki nas kot državo peljejo v vedno večjo odvisnost od drugih. »Korpo-

racije želijo hrano proizvajati in ne več pridelovati na naraven način – tako bodo dobički zanje največji, naša odvisnost od ponujenega pa bo popolna. Elita se bo prehranjevala z najboljšim, narod bodo krmlili z umetno pridelano hrano. Ker opozorila na ravni naše države zaenkrat niso zalegla, si nekatera društva prizadevamo rešiti, kar se rešiti da.« Pod njenim vodstvom že šest let deluje Društvo za celostno samooskrbo Samooskrbni.net. »Naša prizadevanja so trenutno usmerjena v postavitev mreže za ohranjanje tradicionalnih semen. Brez semen ne bo več prehranske samooskrbe in možnosti, da bomo sami izbirali, kaj bomo pojedli. Zato izobražujemo svoje člane, kako pravilno semeniti, ohranяти sorte, shranjevati semena za daljši čas. To ni preprosta naloga, vendar nimamo izbire,« še pravi sogovornica.

Sanja Lončar in Marjeta Šoštarič. (Foto: Mateja Jordovič Potočnik)

Sara Bajec: »Rada bi vrnila politiko ljudem«

»Prepričana sem, da smo v svojem bistvu vsi ljudje dobri. Pokvari nas sistem, ki je zgrajen na napačnih vrednotah,« je v lanskem intervjuju za naš časopis med drugim dejala Velenjčanka Sara Bajec, antropologinja, etnologinja in aktivistka, ena najvidnejših članic Ljudske iniciative Velenje, ki je odločno povzdignila glas za vse v Šaleški dolini s previsokimi položnicami za ogrevanje. S somišljeniki se je pogumno postavila v bran malemu človeku. Opo-gumila je ljudi, da so začeli verjeti v moč skupnosti.

Na pobudo Ljudske iniciative Velenje so lansko zimo velenjski osrednji trg preplavili številni nezadovoljni občani, ogorčeni nad izjemno visoko podražitvijo ogrevanja, in si

tako izborili milijonsko občinsko subvencijo za pomoč najranljivejšim. Toda pri razjasnjevanju oblikovanja cen za ogrevanje še vedno vztrajajo, saj še niso prišli do transparentnih odgovorov. Moja prizadevanja so usmerjena v to, da bi vrnili politiko ljudem, da bi skupaj aktivneje krojili svojo usodo. Ker je prepričana v moč povezovanja, pravi, da se ne bo nehala bojevati za pravičnejšo družbo ter boljši svet.

Če ne prikimavaš

Po njenem mnenju izrazi-to povišanje cen ogrevanja ni edini problem v Velenju. »Že 25 let lokalna politika deluje po principu izključevanja. Če ji ne prikimavaš, te doje-ma kot nasprotnika. Občina preveč denarja vplaga v beton,

na vsakih nekaj sto metrov imamo prireditveno oziroma koncertno prizorišče, s tovrstnimi naložbami se nekateri finančno okoriščajo. Menim, da bi tudi mestni svetniki morali delati za ljudi. Očitno so nekateri pozabili, kaj je njihovo poslanstvo.«

Prav tako z razočaranjem ugotavlja, da se v današnji družbi spodbuja pretirana

tekmovalnost. »Morali bi se učiti in negovati sočutje, solidarnost ter vzajemno pomoč, da bi ljudje lahko skupaj stali na zmagovalnih odrih. Vsega je v obilju, a skoraj nič ni pravično razdeljeno,« še pravi Sara, ki prosti čas rada preživlja v samotni. Le redko jo boste videli v družbi, najraje se sprehaja sama.

»V Ljudski iniciativi Velenje smo se odločno odzvali tudi predlani, ko je med potjo v velenjski zdravstveni dom umrl 74-letni občan. Tja se je bil prisiljen peljati sam, ker zdravstveni dom naj ne bi imel na voljo reševalnega vozila. Takratni direktor zdravstvenega doma Janko Štehnar nik ni pokazal niti trohice sočutja,« se spominja Sara Bajec.

Velenjčanka Sara Bajec (Foto: Mateja Jordovič Potočnik)

V SPOMIN

Janez (Zlatko) Inkret,
celjski trgovec

(Lemberg, 22. 12. 1934–Celje, 4. 12. 2024)

Zlatko Inkret je bil vse življenje trgovec v Celju. Odgovoren in vester v svojem poklicu ter kot človek priljubljen in prijazen. Ni bil znana osebnost, tega si niti ni želel. Kadar je bil med ljudmi, se je raje umaknil v ozadje in s prijaznim obrazom mirno opazoval okolico.

Bil je dober človek. Prav zaradi njegovih človeških kvalitativnosti želim ob njegovem slovesu s tega sveta v nekaj stavkih povedati zgodbo o njem, predvsem o njegovi ljubezni do mame. O njej ni nikoli pripovedoval, nasprotno, njeno zgodbo je zaklenil v svoje srce, da je ne bi mogel nihče več prizadeti. V spominu mnogih ljudi ostajata njegova prijaznost in lepota srca, to, kar je ne nazadnje tudi najpomembnejše.

Zlatko je bil miren človek. Bil je gospod v pravem pomenu besede. Vsi smo ga spoštovali zaradi lepega in dostojnega vedenja. Že z obleko je pokazal odnos do sebe in drugih. Vedno je bil elegantno oblečen. Mnogokrat se mi je zazdel kot profesor s filozofske fakultete, v razpravljalni drži s cigareto v roki, z resnim razmišljujočim obrazom, po tem je bil prepoznaven. Njegove oči, čeprav so izžarevale milino, so bile žalostne, prikrivale so nam neznano, globoko bolečino.

Mama je bila njegova svetinja. Trpel je z njo. Bil je njen glasnik ljubezni in upanja. Bil je močno navezan na dom v Lembergu. Lahko bi rekli, da je bil umetnik. Njegova umetnost duha in dostojanstveno življenje sta zaznamovala njegovo in mamino življenje. Pokončnost in ponos sta bivala v njem od mladih dni do poslednjega diha. Bil in ostal je skromen v vsem.

V Rotovžu, kjer je danes muzej, je velika soba, v njej sta bila spalnica in bivalni prostor. Preden si vstopil v sobo, si naredil nekaj korakov skozi majhno kuhinjo, ki je bila nekakšen predprostor te velike sobe. To je bil dolgo njegov dom. Tu je nam, otrokom, spletal lase v »rolice« in vanje pripel prelepo svileno pentljo, barva je bila vsakič, ko se je vrnil iz mesta domov, drugačna. Enkrat je bila sinje modra, drugič snežno bela ali svilen rdeča. Kljub slabši in pogosto predelani obleki smo se otroci počutili mestno, bolje, »nobel«. Ta duh svobode in novih sanj nam je dal. Hvala ti, Zlatko.

Ko sva se pred dvema letoma srečala v Belem Potoku, je še poln moči in veselja kosil travo, da bi tistikrat in morda še kdaj hodil po pokošeni travi. Dišala je kakor tedaj, ko je po njej hodila mama. Objela sva se, ker se nisva videla leta. »Daj, sediva pod jablano,« je rekel. Stoletno drevo z razvejeno krošnjo je še rodilo, še je bilo živo. Sedela sem nasproti njega in ga poslušala, opazovala njegove oči, ki so gledale v daljavo. »Vidiš, tam doli ob gozdu je pot, po kateri smo hodili sem v Beli Potok.« Ko je pripovedoval o mami, je njegov pogled mirno zrl v dolino, prek vinogradov, Svetelškovihih njiv ter se ustavil na gozdni poti, na tistem mestu, kjer pride pot izpod Torinka. »Da, po tej poti je mama hodila delat na svojo zemljo.«

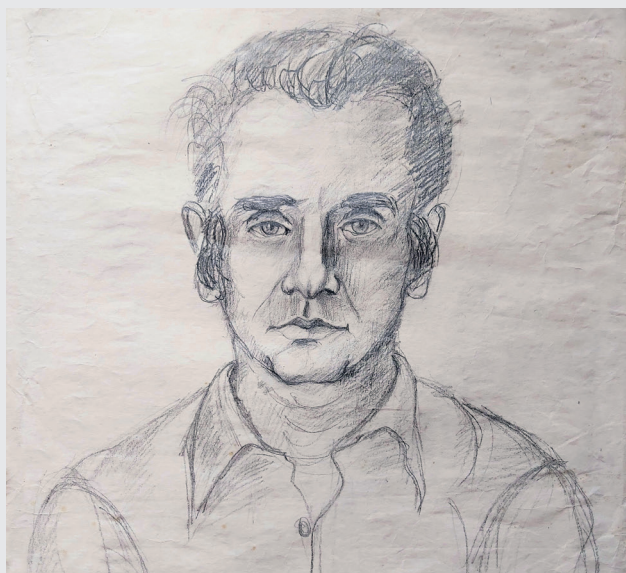
Pogled se mu je ustavil, kakor da bi čakal in verjel, da se bo zdaj zdaj pojavila na obronku gozda. Videl jo je. Imela je nazaj zavezano ruto, pod katero so bili močni kodrasti lasje, kakršne je imel tudi sam. Nekaj časa je tiho premišljeval, nato je rahlo privzdignil ustnice, se ljubeče nasmehnil in prav po tiho izgovoril, da besede ne bi bile preglasne in da ne bi prestrašile njegove slike. Rekel je: »Rada je bila oblečena v svetle barve.« Njegov pogled se je zrcalil v orošenih očeh in nekaj časa trepetal kakor rosna kapljica, ki trepeče v svojih zadnjih trenutkih, preden zdrsne v večnost.

Kakšna lepota in mir! Da, mir je bil v njegovih očeh, spravljen je bil z usodo, pripravljen na potovanje k svoji mami. Tak je bil moj občutek, resničen in globok, in srečna sem bila, da sem doživela ta trenutek z Zlatkom. Prišel je tja, jaz sem bila že tam in sedela sva, drug nasproti drugemu. Kakor da bi gledala film, se je odvijal najin tihi pogovor. Vse sva vedela, vse razumela. Ničesar me ni bilo več strah. Kakšen blagoslov je bil ta dan!

Pokadil je cigareto, eno od številnih tisti dan.

Zlatko, počivaj v večnem miru!

MARJA LORENČAK KIKER

Lepa gesta Vrtca Lipa

Še večjo voljo in zanos smo dobile članice Humanitarnega društva Vera Štore in obenem tudi članice DPMŽ Celje, ko so nas iz Vrtca Lipa Štore pozvali za prevzem donacije za ljudi in živali, potrebne pomoči.

Zahvaljujemo se predvsem staršem za zaupanje, vodstvu vrtca in učiteljem. Donacijo iz štorskega vrtca bomo skrbno porazdelile za pomoč omenjenim v našem kraju. Da presenečenj iz vrtca še ni bilo konec, so poskrbeli Ciciplaninci, ki so iz Lipe prikorakali z izvirnimi okraski do občinske smreke pred kulturnim domom. Takšna sodelovanja nam prinesejo še dodatno moč in željo po humanitarno prostovoljnem delovanju v našem kraju.

VERICA SKOK

Zanimiv naravoslovni dan

V četrtek, 12. decembra 2024, so dijaki Šole za strojništvo, geotehniko in okolje Šolskega centra Velenje v okviru naravoslovno-tehniškega dne sodelovali na delavnicah, ki so jih pripravili strokovnjaki z najrazličnejših področij.

Letošnja zanimivost so bile delavnice, ki jih je pripravilo Društvo ljubiteljev eksotičnih živali Bioexo. Dijaki so lahko božali činčilo, ruskega hrčka, kunca, debelorepega puščavskega skakača, morskega prašička. Posebno navdušenje je požela delavnica tropskih živali, na kateri so se dijaki lahko fotografirali s kraljevim pitonom, v roke vzeli ptičjega pajka – tarantelo, opazovali madagaskarske sikajoče ščurke, afriško orjaško tisočnogo, iranskega modrojezičnega skinka in želvo.

Ciril Grebenšek iz Lovski ga društva Velenje je dijakom predstavil proces, kako

postati lovec, in pomen lovca za naravo. Pokazal je nekaj trofej srnjadi in veličastno rogovje jelena. Prišel je z lovsko puško, dijaki so lahko pogledali celo skozi spektiv in daljnogled. Tudi med našimi dijaki se najdejo navdušeni lovci in hitro se je razplamtel lovski razprava.

Tudi tokrat je na naravoslovnem dnevu sodelovalo Zdravstveni dom Velenje. Predavateljice in predavatelj so dijake poučili o zdravi prehrani, pomenu spanja, kineziologiji so jih zabavno razgibali, nekateri dijaki so se imeli priložnost sprostiti in prepustiti krepčilni vodeni meditaciji.

Strokovnjakinja Saša de Witt Skutnik je dijake popeljala skozi možne poti za upravljanje stresnih odzivov.

Posebno priložnost so imeli dijaki, ki so lahko spoznali profesionalnega bojavnika MMA Gaja Muršca, ki je v

začetku leta 2024 zmagal na tekmovanju Valhalla Fight Night (VFN 8). Dijakom je predstavil nekaj osnov tehnik samooprambe in jim povedal, da je najboljša samoopramba izogibanje situacijam, ki vodijo v nasilje.

Novost so bile tudi ure, ki sta jih izvajala strokovnjaka Modrih delavnic, na katerih so dijaki spoznali zgradbo in

programiranje robota ter se podučili o poslovnem modelu in ideji mobilne aplikacije.

Delavnice so bile vsebinsko odlične in dobro pripravljene. Dijaki so pridobili mnogo novih izkušenj in uporabnih znanj.

MARTINA RAVNAK,
koordinatorka,
Šola za strojništvo,
geotehniko in okolje

Gostili Jožeta Andolška

Po dveh uspešnih 3D-večerih v Salezijanskem mladinskem centru Celje (večerih, ki vsebujejo elemente druženja, duhovnosti in razprav ter jih organiziramo enkrat mesečno), je bil v petek, 20. decembra 2024, gost misijonar Jože Andolšek, ki nas je popeljal na sever Etiopije, ob Eritrejsko mejo.

Med zanimivo predstavitvijo smo si ogledali videe, ki so bili narejeni ob enem od obiskov in prikazujejo življenje v misijonu. Posebej zanimivo je bilo, da nedeljska sveta maša pri njih traja od dve do tri ure, saj je med njo ogromno plesa in veselja. Po maši se verniki zadržijo še približno uro in dobijo piškote (posebne multivitaminske pripravke), saj je veliko večino to prvi in edini obrok dneva.

V predstavitvi je gost izpostavil številne prostovoljce, ki prispevajo k vsaj malo boljšemu in lepšemu življenju prebivalcev. Priložnost smo imeli slišati tudi pismo deklice Jordanos, ki so ji Eritrejci v vojni ubili očeta in njeni družini zdaj salezijanci pomagajo s hrano in pogovori. Večer je ob zanimivi predstavitvi minil prehitro in zagotovo so vsi prisotni domov odšli z mislijo na otroke, mlade in vse tiste, ki prebivajo na območjih misijona in nimajo takšne sreče, kot jo imamo mi.

3D-večere bomo v Salezijanskem mladinskem centru nadaljevali tudi v letu 2025, in sicer bomo v petek, 17. januarja, ob 19.30 gostili Marka Nzobandoro.

KLEMENTINA FIDLER

Sklenili še eno uspešno leto

Društvo Most Žalec je ob koncu leta pripravilo srčno srečanje, ki je združilo pregled dosežkov preteklega leta, zahvalo dolgoletni sodelavki in bogat kulturni program. Predsednica društva Špela Jovan se je v uvodnem nagovoru s ponosom ozrla na vse nepozabne trenutke in dosežke leta 2024.

Leto 2024 je bilo za društvo posebno, saj je izvedlo številne projekte, ki so prispevali k povezovanju skupnosti in podpiranju medgeneracijskega sodelovanja. Poudariti velja tudi ustanovitev nove skupine Mavrica v Žalcu, ki je zaživela septembra. Poseben dosežek je vključitev prvega moškega člana v to sicer pretežno žensko skupino, kar je do-

kaz, da društvo odpira vrata širšemu krogu ljudi.

Na zaključnem srečanju so se člani društva zahvalili Metki H. Prevornik, pomočnici direktorja Centra za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec, za dolgoletno sodelovanje v preventivnem programu Skupine starih ljudi za samopomoč. Ob njenem odhodu v pokoj so ji izrekli prisrčne želje za prihodnost ter se zahvalili za njen dragocen prispevek k delu društva.

Kulturno noto večera je dodala pesnica Mateja Mohorko iz Griž, ki je s prijateljico Nejo Guzelj pripravila ganljivo pesniško predstavitev. Njene rime so prisotne popeljale v čustveno bogate zgodbe, ki so se dotaknile vseh. Tišina v prostoru je pričala o globokem vtisu, ki ga

je pustila, pri marsikom pa je njeno delo orosilo tudi oči. S poklonom delu društva Most je pesnica poudarila vrednote povezovanja in srčnosti, ki sta osrednja stebra delovanja društva.

Ob tem dogodku so člani ustvarjali tudi praznične voščilnice, polne toplih želja. Na zaključnem srečanju jih je simbolično podelil Božiček, pomočnice Božička pa so članom podarile domače piškote.

Zaključek leta je bil za društvo Most preplet nostalgije, veselja in načrtov. V novo leto se podajajo z optimizmom in odločeni, da bodo še naprej gradili na medsebojnih vezeh, solidarnosti in zaupanju, ki so temelj njihovega uspešnega delovanja.

DRUŠTVO MOST ŽALEC

Še en uspeh velenjskega ustvarjalca

Londonjska Agencija za umetnost World of art je velenjskega ustvarjalca Iztoka Šmajsa Munija proglasila za umetnika leta 2024.

Omenjena revija Munijevo izborno delo iz leta v leto predstavlja v svojih prestižnih strokovnih revijah za vizualno umetnost. Ta naslov je že prejel v letu 2018, 2020 in 2023, certifikat je podpisal glavni urednik mag. Petru Russu. Muni je umeščen tudi v najožji izbor zelo aktualne umetnostne knjige Art now 2024. Je vedno bolj mednarodno uveljavljeno ime, čeprav se je že umikal iz mednarodnega umetniškega prostora, saj so mu številne poškodbe preprečile nastop na javnih podelitvah priznanj, zlasti v Italiji.

Pohvali se lahko med drugim z oskarjem za kreativnost, gre za priznanje za vizualno umetnost, ki ga je v Monaku prejel leta 2023. V Bergamu so mu lani podelili nagrado Caravaggio. Kot pravi, ta laskava priznanja niso le njegov umetniški dose-

žek, temveč tako še vedno pripomore k uveljavljanju Slovenije na umetniškem področju v svetu. Ponosen je še na priznanje Zeus 2022 in na kip Laokoonta, ki mu ga je leta 2024 podelila ena od mednarodnih umetniških organizacij iz Italije. Munija letos vabijo k sodelovanju

pri izdaji knjige, v kateri bo organizacija World of art predstavila najboljših deset mednarodnih ustvarjalcev in bo izšla v letu 2025. Poveljen je tudi k sodelovanju pri snovanju publikacije, ki bo izšla ob 25-letnici omenjene organizacije.

YATI MUNI IZTOK ŠMAJS

Anton Tepeš praznoval sto let

Župan Občine Rogaška Slatina mag. Branko Kidrič je 7. januarja 2025 obiskal mag. Antona Tepeša, ki praznuje častitljivih sto let. Ob tej posebni priložnosti mu je izročil simbolično darilo, se zahvalil za njegov prispevek k razvoju občine in mu zaželel zdravje ter zadovoljstvo v prihodnjih letih.

Mag. Anton Tepeš, rojen 7. januarja 1925 v Spodnjem Sečovem pri Rogaški Slatini, izhaja iz delavske družine. Kljub težkim časom med drugo svetovno vojno, ko je moral prekiniti šolanje in je bil leta 1943 mobiliziran v nemško vojsko, je z vztrajnostjo nadaljeval življenjsko pot, polno dosežkov. Po vojni je delal na železnici in nato od leta 1949 v Zdravilišču Rogaška Slatina, kjer je pustil pomemben pečat kot knjigovodja, vodja računovodstva, finančni direktor. Ob delu se je tudi šolal in leta 1975 magistriral iz ekonomije.

Njegov prispevek k razvoju zdravilišča in občine je izjemen. Imel je pomembno

vlogo pri razvoju zdravilišča. Poleg tega je sodeloval v Združenju slovenskih naravnih zdravilišč in Samoupravnih interesnih skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Kot predavatelj na nekdanji Delavski univerzi Rogaška Slatina je izobraževal številne mlade v programu srednje ekonomske šole.

Njegova predanost javnemu delu se je odražala tudi v

lokalni skupnosti. Dolga leta je bil dejaven v občinskih in okrajnih odborih v Šmarju pri Jelšah in Celju. Ob ustanovitvi Občine Rogaška Slatina je postal član nadzornega odbora, zadnja dva mandata do leta 2010 je bil tudi njegov predsednik. Njegovo delo je prepoznala tudi občina, ki mu je leta 2011 podelila plaketo.

OBČINA ROGAŠKA SLATINA

Za praznike na pohodih več kot 230 planincev

Planinska društva v Spodnji Savinjski dolini so v počastitev božiča, dneva samostojnosti in enotnosti ter novega leta pripravila štiri planinske pohode. Udeležilo se jih je več kot 230 planincev.

Prvi pohod so pripravili vranski planinci 25. decembra kot tradicionalni božični nočni pohod na Čreto, ki je bil po vrsti že sedemindvajsetič, udeležilo se ga je približno 60 pohodnikov. Na silvestrovo se je 25 pohodnikov podalo po mejah občine Vransko. Vsi so bili deležni prigrizka in čaja.

PD Dobrovlje – Braslovče je tretji pohod pripravilo 2. januarja. Bil je že 35., zbrane pa je na startu nagovoril član odbora društva Jože Marovt. Čestital jim je za novo leto in jim zaželel, da bi bili vsi pohodi, ki jih pripravlja društvo, množični in varni. Cilj letošnjega pohoda je bil pri

Domu borcev na Dobrovljah, kjer je bilo vseh 128 pohodnikov deležnih toplega obroka.

Člani PD Liboje so se na 27. novoletni pohod podali dan po novem letu. Predsednik libojških planincev Adolf

Teržan jih je ob začetku pohoda na zbirnem mestu pri mostu čez Savinjo nagovoril, jim zaželel srečno in zdravo leto 2025, nato je približno 25 planincev krenilo na koč na Brnici. TT

Odlična uvrstitev na spletnem mednarodnem tekmovanju iz angleščine

Med 29.106 tekmovalci iz 31 držav in 740 šol so se letos kar trije dijaki gimnazije Šolskega centra Velenje uvrstili med pet odstotkov najboljših tekmovalcev.

Naša najboljša tekmovalka Veronika Vida Brunšek (2. b) se je zavihtela celo med zgornjih 1,6 odstotka. Druga dva dijaka sta bila Teo Dvoršak (4. a) in Luka Polak Rožič (3. a). Tekmovanja smo se udeležili 21. novembra 2024 z 52 tekmovalci, ki so morali pokazati slovnično natančnost, besedni zaklad ter bralno in slušno razumevanje. Vsem našim dijakom za izkazano znanje iskreno čestitamo.

NATAŠA MAKOVECKI,
Šolski center Velenje

V SPOMIN

Nada Sterle, dr. splošne medicine

Če bi pisali seznam zdravnikov, zvestih sledilcev Hipokratove prisega, bi bilo visoko na njem tudi ime Nade Sterle, dr. med.. Po rodu je bila iz Zrenjanina, a je kmalu vzljubila našo deželo in postala pravi slovenski domoljub. Njena vzorna slovenska izgovorjava je bila zgled marsikomu med nami.

Pogosto je nam in našim otrokom lajšala zdravstvene tegobe, nam svetovala, kako živeti, kako delati, kako biti v pomoč drugim. Službovala je večinoma v Zdravstvenem domu Celje kot zdravnica splošne medicine, občasno je nudila pomoč tudi obratnim ambulantam večjih celjskih podjetij. Zelo je bila navezana na rodni Zrenjanin in ponosna na svojega brata, primarija dr. Vukova, ugledno osebnost vojvodinskega zdravstva.

Posebna je bila po tem, kako je znala in zmogla v svoji duši, široki kot vojvodinske ravnice, uravnavati svoj odnos do nacionalnosti. Sledila je sporočilu imenitnega pisatelja Dostojevskega, ki je nekoč zapisal: »Imel sem dve domovini: eno, v kateri sem se rodil, in drugo, ki sem jo vzljubil!« Poleg skrbi za stalno strokovno izpopolnjevanje je bila dr. Sterletova družabno dejavna občanka Celja. Skrbno je opravljala tudi vlogo izbrane zdravnice Slovenskega ljudskega gledališča v Celju.

Spoštovana in draga dr. Nada!

Tu je slovo, ki ga kljub lepi starosti nismo pričakovali, nas je pa pretreslo in zbolelo. Praznino ob tvojem odhodu skušamo ublažiti s spomini na tvojo vedro naravo in duhovitost, včasih tudi na ostro in brezkompromisno besedo, kadar si ocenila, da je človeška nečimrnost prestopila meje.

Tvoj premočen značaj nam je bil in bo ostal zgled vsakodnevnega ravnanja. Z možem Markom, prav tako zdravnikom splošne medicine, sta bila nepogrešljiva za zdravstveno oskrbo občanov Celja in Savinjske doline.

Še dolgo bo živel v nas spomin na tvojo človeško naravo, iskribo besedo, veder značaj in topel stisk bolnikove roke.

Mirno odsanjaj svoje poslednje sanje, mnogim draga dr. Nada.

Dr. EMIL ROJC

Dijak Šole za storitvene dejavnosti državni prvak v plavanju

Od petka, 20. decembra, do nedelje, 22. decembra 2024, sta bila v mariborskem bazenu Pristan 2. Pokal Slovenije in odprto absolutno prvenstvo Slovenije v plavanju.

Tekmovanja se je udeležila večina najboljših slovenskih plavalcev. Matic Bizjak Jambrovič, dijak 4. letnika programa gastronomija in turizem Šole za storitvene dejavnosti Šolskega centra Velenje, je osvojil naslov državnega prvaka v disciplini 50 metrov prosto, v disciplini 50 metrov delfin sta mu le dve stotinki sekunde zmanjkali do novega naslova. Matic je plaval tudi v štafeti, ki je zasedla končno 2. mesto.

GREGOR TEKAVEC, Šolski center Velenje

Mesec prijaznosti za lepše odnose v družbi

Osnovna šola Lava je z različnimi dejavnosti obeležila december kot mesec prijaznosti in dobrote. To je le pika na številnih prizadevanjih, da bi v otrocih prebudili in trajno oblikovali čustveno pozitivne odnose do različnih ljudi v okolju, še posebej do starejših, ki so večplastno spregledani v naši družbi. Mesec prijaznosti smo zasnovali tudi z mislijo, da bi otrokom privzgojili temeljne vrednote in vrline, ki so pomembne za vsakega človeka.

Ideja za mesec prijaznosti in dobrote se mi je porodila v času korone z namenom, da bi obiskali in razveselili predvsem starejše osamljene krajanke ter jim s pozornostjo polepšali praznični december, saj je bil čas zanje še posebej zahteven. Ta namreč za vse starejše ni najlepši čas, saj so večkrat tudi osamljeni in včasih celo spregledani v okolju.

Tako že več let združujemo moči s prostovoljci. Pridruži se veliko učencev, v šoli pečemo piškote, izdelujemo okraske, voščilnice. Nekaj zaposlenih prispeva tudi doma pečene piškote, ker je količina paketkov, ki jih pripravimo, res velika. Učiteljicam Poloni Gracer, Brini Posinek, Poloni Hrovat in še nekaterim ni nikoli odveč ustvarjati dobrih zgodb za boljše skupnost.

Prostovoljci nato s paketki prijaznosti obiščejo starejše krajanke. Prvo leto smo obiskali 50 krajanov, naslednje leto 90 in ta številka zdaj raste iz leta v leto. Letos nam je uspelo pripraviti kar 200 paketkov prijaznosti ter obiskati tudi toliko starejših ljudi, tokrat tudi še v sosednjih mestnih četrtih. Izjemno pomembno se nam zdi, da učenci dobijo neponovljivo izkušnjo, se naučijo na pravi način vstopati k starejšim ljudem, se z njimi pogovarjati, nasmejati, se znati vesti tudi v primerih, ko jih morda kdo zaradi osebnih stisk in težav ni najbolj vesel ...

Še druga dobra dela

Pod dežnik meseca prijaznosti smo leta 2024 dodali še številne druge akcije. Med drugim smo se lotili zbiranja hrane za živali za obe društvi, ki skrbita za zapuščene živali. 8. a-razred in razredničarka Tjaša Lazar sta živela za akcijo zbiranja družabnih iger za stanovalce Doma ob Savinji ter knjige za otroke OŠ Glazija. V šoli smo pripravili dve krasni praznični tržnici, izdelali in napisali smo več kot 250 voščilnic za starejše in druge ljudi, ki nimajo te sreče, da bi se kdo spomnil nanje. V šoli smo poskrbeli za otroke, ki prav tako potrebujejo pozornost odraslih ...

Namen meseca prijaznosti je večplasten: učence spodbuditi k srčnim in dobrim dejanjem, jih učiti empatije, solidarnosti, jim pokazati, kaj v življenju resnično šteje, predvsem pa jim ponuditi možnost, da ob obiskih starejših dobijo pomembno izkušnjo zase. Ob vseh dejavnostih nam je bilo najlepše, ko smo se družili učitelji in učenci, včasih se nam je pridružilo tudi nekaj staršev. Naš mesec prijaznosti postaja prava skupnostna dogodivščina. Izjemno lepe občutke so učenci doživeli, ko so na primer predstavniki Doma ob Savinji prišli prevzeti zbrane družabne igre in jim je 96-letna gospa navdušeno povedala, kako lepo se je počutila med nami ...

Najbolj smo veseli spoznanja, da po teh letih učenci začnejo že v jesenskem času spraševati, ali bomo pripravljali pakete za starejše ljudi, saj se veselijo izdelovanja voščilnic, okrasov in peke piškotov, kar je vsebina paketkov prijaznosti. Verjamemo, da bomo nekoč želi rezultate. Da bodo naši osnovnošolci zrasi v čuteče mlade ljudi, ki bodo imeli odnos do ljudi v skupnosti.

MARIJANA KOLENKO,
ravnateljica

Izjave: prostovoljcev, ki potrjujejo njihove občutke:

Neža, 8. a: »Občutek je zelo prijeten, veliko mi je pomenilo, ko so se nasmejali in ko so se z nami pogovarjali. Zelo dobro smo se razumeli tudi prostovoljci med seboj, ko smo pripravljali to akcijo.«

Leon, 8. a: »Razveselilo me je, ko sem predal pakete in ljudje niso mogli verjeti, da smo resnični, da je vse res. Bili so prijazni.«

Lara, 9. a: »Zelo lepo je videti, kako se razveselijo občani. Še posebej tisti, ki živijo sami in jim v očeh vidiš, da si jim polepšal dan, prav tako praznike.«

Kaja, 9. a: »Veliko mi pomeni, ko lahko pomagam starejšim in jim s pozornostjo polepšam dan.«

Nina, 9. a: »Počutila sem se lepo, še posebej ko sem videla njihove nasmeh. To mi je ogrelo srce.«

Teja, 8. a: »Prevzela so me čustva, ko sem videla, da marsikdo težko hodi. Drugače je bila čudovita izkušnja, še posebej ko so se starejši nasmejali.«

Lina, 8. a: »Zelo lepo je bilo videti nasmejane ljudi in tudi jaz sem se dobro počutila. Vsako leto se akciji pridružim, saj menim, da osrečimo ljudi.«

NAJ•VIŽA
narodnozabavna TV oddaja

V četrtek, 16. 1., ob 20. uri
ans. Upanje

 VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Veliko veselje

»Kaj bo vaš sin, ko bo velik?«
»Upamo, da bo učitelj.«
»Pa ima kakšne pedagoške sposobnosti?«
»Tega še ne vemo, ima pa zelo veliko veselje do počitnic!«

Noter in ven

Žena možu: »Če se tebi kaj reče, gre skozi eno uho noter, skozi drugo ven.«
Mož: »Če se pa tebi kaj pripoveduje, gre skozi obe ušesi noter in skozi usta ven.«

Cirkulacija

Učiteljica razlaga cirkulacijo krvi: »Če stojim na glavi, se mi kri izlije v glavo in postanem vsa rdeča. Zakaj se to ne zgodi, kadar stojim na nogah?«
Eden od učencev reče: »Ker vaše noge niso prazne!«

Tri stopnje

V zvezi vedno nastopijo tri stopnje, in sicer:
na začetku: on govori, ona ga posluša;
po poroki: ona govori, on jo posluša;
po določenem času: oba govorita, sosedje poslušajo.

Spreganje

V šoli reče učiteljica učencu: »Spregaj glagol hoditi.«
»Jaz hodim, eeem, ti hodiš, eeem, on hodi ...«
»Hitreje!« reče učiteljica.
Učenec pa: »Mi tečemo, vi tečete, oni tečejo.«

Hud prepir

Mož in žena se hudo prepirata. Po stanovanju že letijo kosi pohištva.
Naenkrat žena pograbi velik kristalni pepelnik in moža z vso močjo udari po glavi, nakar on začne močno krvaveti.
Zaprepadena žena odhiti po škatlo s prvo pomočjo in mu razkuži ter obveže rano.
Ko ga tako oskrbi, ga poboža in mu nežno zašepeta: »O, dragi, le kaj bi ti brez mene ...«

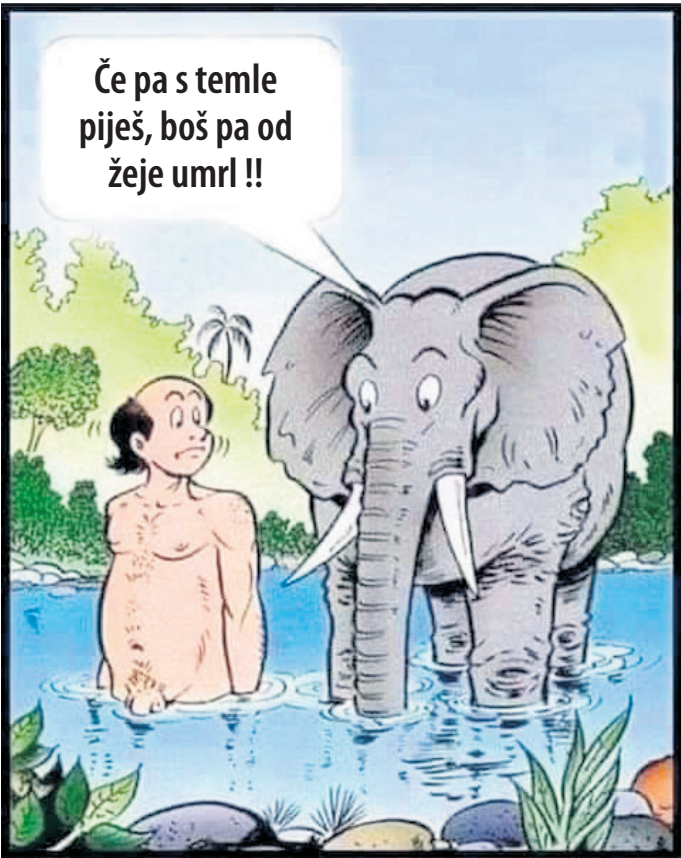
Ura biologije

Pri uri biologije učiteljica vpraša: »Kako imenujemo bitja, ki lahko živijo v vodi in na kopnem?«
Janezek hitro dvigne roko, vstane in izstreli: »Mornarji!«

Telefonski pogovor

»Si to ti, draga?«
»Sem. Kdo kliče?«

Letos je res treba kupiti
ribolovno dovoljenje.
Postajajo iznajdljivi.

Poceni hišni kino

Venček za letošnji advent

Življenje z bratom

Oven

Vaš vladar Mars potuje po vodnem znaku Raka in je za nameček še retrograden. To bo na trenutke zadušilo vašo vnemo in vas prisililo, da o kakšni stvari še enkrat premislite. Končno to sploh ni slabo. Nikakor se ne boste ustavili. Sicer je čas ugoden za zaslужke in tudi pogovore o večjih projektih. Ne izgubljajte časa z malenkostmi, ker so sedaj pomembnejše večje stvari. Skoncentrirajte se na najbolj pomembno.

Bik

Tako boste razpoloženi, da bi na trenutke lahko podcenjevali lastne sposobnosti in zmogljivosti. To bi pa lahko ljudje, s katerimi niste v najboljših odnosih, celo izrabili. Vendar vas to ne bo ustavljalo. Vajeni ste trdega dela in težav s tem ne boste imeli tudi v prihodnje. Komunikacija bo odlična, Merkur je tokrat vaš zaveznik. Vaša vladarica Venera bo potovala po znaku Ribi, zato si lahko obetate več romantičnih trenutkov.

Dvojčka

Dober vtis, ki ga boste v delovnem okolju naredili na pristotne, vam bo prinesel korist že čisto na začetku prihodnjega meseca. Od nedelje naprej, ko bo Sonce vstopilo v sorodni znak, bo vaša vitalna energija pričela naraščati, zato se boste bistveno boljše počutili. Dobro vzdušje vas bo spremljalo tudi zasebno. Več lepih dogodkov in romantično razpoloženje bodo balzam za vašo dušo. Želeli boste, da bi trajalo v nedogled.

Rak

Če se odpravljate na pot, se lahko nadejate dobremu. V kratkem boste uspeli doseči nekaj, kar je bilo pred časom samo v rahlih obrisih zanimive ideje. To boste še nadgradili, kar bo na koncu postalo še zelo zanimivo. K svoji ideji lahko pritegnete tudi ljudi iz svoje okolice. Naklonjena Venera vas bo razvajala na različne načine. Vsekakor vam bo toplo pri srcu. Mogoče boste malce negotovo obstali, vendar kmalu ujele pravi ritem in se vrnili v igro.

Lev

Ni trenutek, da bi se ozirali v preteklost in mrzlično preverjali, česa še niste storili. Bolje je, da se osredotočite na tisto, kar je trenutno pred vami, saj to zahteva vašo maksimalno pozornost. Prebujen bo vaš čut za praktičnost, kar bo v veliko oporo pri delu. Zaradi visoke stopnje discipline bodo vaši napori rodili odlične rezultate. Trenutno ste zelo strogi do sebe, zato je nujno, da sprostite nakopičen stres, ki ga čutite.

Devica

Od četrтка pa vse do sobote boste gostili Luno v svojem znamenju, kar je dobra novica. Več planetov vas podpira, vi pa imate občutek, da ste zvezanih rok in ne morete sami odločiti o ničemer. Ne kvarite si tega obdobja s kakšnimi razpravami, ki bi mejile na prepir. V neki zadevi lahko naredite korak nazaj, kar bi bila škoda. S tem bi namreč izničili vse dosedanje napore, ki ste jih vložili v razrešitev situacije.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265** in na Facebookovi strani **Dolores Astro.**

Tehdnica

Od nedelje do torka zvečer bo Luna upadala v vašem znamenju proti zadnjemu kraju. Krasne dni imate pred seboj, ko lahko združite prijetno s koristnim. Vaše družabno življenje bo zaživelo v polnem sijaju. Kljub temu ne boste mešali posla in ljubezni. Po čustveni plati boste sploh preživljali lepe trenutke. Od nedelje naprej se bo pričejala krivulja vašega počutja in vitalne energije dvigovati.

Škorpion

V torek bo Luna v vašem znaku tvorila zadnji lunin krajec, zato se bo potrebno bistveno več prilagoditi ljudem in okoliščinam. Mnogi boste čutili nek svojstven notranji nemir. Organizirajte si čas z aktivnostmi, ki vas notranje izpolnjujejo. Lahko da doživite presenečenje od osebe, na katero se niti spomnite ne. Dogodki se bodo odvili po svoje in nanje ne boste imeli vpliva. Končno vam bo to tudi ustrezalo.

Strelec

Kljub temu, da vaš vladar Jupiter potuje po vam nasprotnem znaku in je za nameček še retrograden, ne boste klonili v nobeni situaciji. Večino časa ste optimistični, tudi v kočljivih trenutkih znate zadeve obrniti na hudomušno plat. Vaša razigranost bo spravila v dobro voljo tudi ljudi, s katerimi boste v stikih. Dilema, ki ste jo imeli pred dnevi, ne bo več aktualna, saj se bodo okoliščine popolnoma spremenile.

Kozorog

Do nedelje bo še trajala vaša vladavina, kar izkoristite. Vitalna energija bo dobra, prav tako počutje. Pogovori bodo sproščeni in priprave za zadevo, ki jo nameravate aktivirati, bodo glavna tema. Merkur, planet komunikacije, ki je zadolžen za delo, potuje po vašem znaku in vam daje odlično podporo. Odnosi bodo tudi uglašeni, kar pa je najbolj pomembno. Prijetno vam bo v dvoje in v večji družbi.

Vodnar

Končno teden, v katerem boste lahko sproščeni. V nedeljo bo Sonce vstopilo v vaš znak in s tem najavlja enomesečno vladavino vodnarja. Veliko stvari se bo sestavilo skupaj in končno boste pričeli dobivati občutek, da se vaši napori obrestujejo. Toplo vam bo pri srcu, ko boste ugotovili, kdo misli na vas. Za to osebo ste pomembnejši, kot menite, čeprav vam tega ne pokaže neposredno.

Ribi

Uzrli boste krasne priložnosti, vendar vas bo omejeval občutek, da jih vidi tudi konkurenca. Ne pozabite, da imate ključno prednost pred drugimi, kar morate znati izkoristiti. Domišljija bo delovala z dvojno močjo, kar maksimalno izkoristite v svoj prid, več dejavnikov se bo sestavilo skupaj v celoto. Če ste še pred dnevi izgubljali živce, so tokrat pred vami čisto drugačni časi. Znali se boste sprostiti in tudi zabavati.

HOROSKOP
JE ZA VAS PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA **DOLORES.**

Nagradna križanka

3K	OKRAJŠAVA ZA KOMAD	KMETJSKI STROKOV- NJAKI	NAČRTOVA- LEC	VAROVATI	ALEŠ ŠABEDER	3K	MOTENE, OTEŽENE	ZVITA TORTILJA Z NADEVOM	ODISEJEV OTOK	IZDELUJE GAVDO	
ITALIJANSKA ZNAMKA ŠPORTNIH OBLAČIL						PROIZVAJA- LEC DVGAL SOFOKLE- JEVA TRAGEDIJA					
OBJAVLJATI OGLASE							19				
DEDEK ... JE DECEMBR- SKI DOBRI MOŽ	1				UKVARJA SE Z LIKANJEM						
3K	MI, VI, ...				TV VODITELJICA ŽNIDARŠIČ				2		
GLIVIČNA BOLEZEN RASTLIN	ELEKTRIČNA MORSKA RIBA				EMIRAT V PERZUSKEM ZALIVU						
UPORABNO					BOJ, BITKA						
URIN									CELOVITE, SKLADNE	BALZAC: OČE ...	
				SMUČARSKI (ANG.)	PREKORA- ČITEV		20				
KRIŽANKE & UGANKE	ZAČNEMO POSLOVATI	POTISNEM	ELEONORA (LJUBK.)	SATURNOV SATELIT KLUB LOGAŠKIH ŠTUDENTOV			EDEN OD NADANGE- LOV	NOBELU MEDVRE- TENČNA PLOŠČICA	14		
TOASTER					OKUSEN MORSKI RAK	SRČNA, MO- ŽGANSKA DON KIHOT IN SANČO ...		JAMA, NASTALA Z UDRTIJEM TAL	17		
AMERIŠKA COUNTRY PEVKA PARTON	7				UVODNI DEL ODDAJE SL. PEVKA PRODNIK		28	DELATI ROVE Z RILCEM VRANJI SAMEC	10		
PRISELJEN- CA	9								25	11	
RHODE ISLAND		22	ONESPO- SOBI	MEJI NA JEMEN NOGOMETNI ZADETKI		MAJHNA KRITA	SLOVENSKI SLOVNIČAR BOHORČIČ	TENIŠKI LOPAR			
TEŽKA 1 g						23		ALUMINIJAST ŽENSKA, SLAVJUENA V PESMI	3		
VLADO KRESLIN: DEKLE MOJE, POJDI Z ...					OPROSTITUTE			SINDIKAT ŽELEZNIŠKIH DELAVCEV			
PRIPRAVA ZA OMETANJE				24	RIMSKA 102	NEKDANJA NEMŠKA KANCLERKA MERKEL	PORTUGAL- SKA LETALSKA DRUŽBA		ZGORNJI DEL GLAVE	... OVČICE PASEL, LEPO ŽVIŽGAL, LEPO PEL	KDO ... KAM BOBRI SO ROMAN ... JALNA
Povsod z vami	MERINO JE ... OVAC	ZIDAR JE NAPISAL KUKAVIČJE- GA ... TEGA LETA				18	UKVARJA SE Z AGRI- KULTURO AM. PEVEC DERULO				
PALESTIN- SKA OSVO- BODILNA ORGANIZA- CIJA			4	JAPONSKI SREDNJE- VEŠKI BOJEVNIK		26		POVEZUJEJO SNOPE	5		
ZNAMKA PEČIC				NABIIRA SE NA STENAH KRAŠKIH JAM KATRAN		29	CENTER ZA VSEŽIVLJEN- SKO UČENJE	DERIVATI AMONIJAKA		13	SVETLANA, MAKAROVIČ: SOVICA ...
PO 100 LETIH IMAMO ... OBLETNICO	12				TIPKA NA RAČUNAL. TIPKOVNICI ČAKOVEC		15	RAD GA IMA, KDOR NE DELA RAD ELTON JOHN	27		6
KORENUAK			8			21		BRV JE ... MOST			
GOROVJE NA ARABSKEM POLOTOKU	16				INDUJANSKA ČOLNA			DOMAČA PERNATA ŽIVAL			

SUDOKU 657															
	2		8			9		4							
	1		9		3			2							
			6												
6								3							
				8	1			4							
5								9							
8		7													
				4	2	3								5	
	4	5				1									

SUDOKU 348															
6	4			8	7		1								
	9	3					8								
					6	4									
		5	4	2	1										
		8	5				7								
		6					3								
2				9			6	3							
8	6			1				9							
1														2	

REŠITEV SUDOKU 656

4	3	6	2	5	7	8	9	1
7	9	2	6	1	8	4	3	5
5	1	8	9	3	4	2	7	6
1	5	7	3	4	2	9	6	8
9	2	3	5	8	6	7	1	4
6	8	4	7	9	1	3	5	2
3	4	9	8	6	5	1	2	7
8	7	5	1	2	9	6	4	3
2	6	1	4	7	3	5	8	9

REŠITEV SUDOKU 347

6	8	9	5	1	4	2	3	7
3	2	7	8	9	6	5	1	4
5	4	1	7	3	2	9	8	6
7	1	8	3	5	9	4	6	2
4	6	3	2	7	1	8	5	9
9	5	2	6	4	8	3	7	1
2	7	4	1	8	5	6	9	3
8	3	6	9	2	7	1	4	5
1	9	5	4	6	3	7	2	8

Dober glas
potuje
prek vas

3K www.trik.si
facebook.com/3K.krizanke

Nagradna križanka

Nagradni razpis: 1., 2. in 3. nagrada – majica Novega tednika & Radia Celje.

Geslo iz številke 2: Izpolnite svoje zaobljube

Izid žrebanja:

1., 2. in 3. nagrado, majico Novega tednika & Radia Celje, prejmejo: Zvone Marovt s Polzele, Martin Aškerc iz Košnice pri Celju in Vera Flis iz Celja.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade lahko dvignejo osebe na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje v obdobju enega meseca.

Vedno z menj!

Upoštevali bomo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo. Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@nt-rc.si.

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29			

Ime in priimek: _____

Naslov: _____ Telefon: _____

E-naslov: _____ Velikost majice (obkrožite): S M L XL XXL

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika Podpis: _____

Manuela kot levinja

Marsikatera družina si je ob prelomu leta v kinodvoranah ogledala film Mufasa, zgodbo o mladem levjem mladiču, ki je kasneje postal levji kralj. Pri zgodbi, ki se dogaja v osrčju afriške savane, je svoj pečat pustila tudi znana pevka Manuela Hvala, ki izvira iz Laškega.

Pevka, ki je pred leti zmagala v oddaji Radia Celje Fool cool demo top, Slovenijo pa je zastopala tudi na Evroviziji, se je pred časom vrnila iz Švedske, kamor jo je za nekaj let vodila ustvarjalna pot. Poleti je bila na avdiciji izbrana, da zapoje naslovno pesem celovečernega filma v slovenščini. Tako se je s pomočjo glasbe prelevila v vlogo Mufasine mame Afie. Zapela je pesem z naslovom Milele, kar v svazij-skem jeziku pomeni Večno ali Za vedno. Kot je še po-

Manuelo Hvala lahko slišite v filmu Mufasa. (Foto: osebni arhiv)

udarila, je za sodelovanje hvaležna tudi znanemu glasbeniku Alešu Vovku Raayu, ki je svoj glas dal Mufasinemu očetu Masegu. TS

Pestner in Perić v spomin Presleyju

Kralj rokenrola Elvis Presley bi letos praznoval 90. rojstni dan. V spomin tej glasbeni legendi sta moči združila dva glasbenika, ki izvirata iz Celja – Uroš Perić in Oto Pestner. V čast »kralju« sta pripravila turnejo po državi. Zavzela bosta odre 16 glasbenih prizorišč, na Celjskem se bosta ustavila v Velenju, Laškem in Slovenskih Konjicah.

Glasbena virtuoz sta zasnovala program z naslovom Vse najboljše, Elvis, s katerim obeležujeta 90 let od rojstva glasbenega velikana, čigar zapuščina še danes odmeva po svetu. Pestner se

je Presleyju že pred leti poklonil z dvojnim albumom Spomini na Elvisa, saj ima izjemno rad glasbeno dediščino, ki jo je zapustil omenjeni glasbenik. Obiskovalci koncertov, ki se bodo zvrstili po državi, bodo lahko prisluhnili tudi priredbam Presleyjevih največjih hitov, kot so Can't Help Falling in Love, Hound Dog, Suspicious Minds in Love Me Tender. Kot pravita oba nastopajoča, na koncertu ne bosta le posnemala Presleyjeve izvedbe skladb, ampak bosta pesmim skušala nadeti svežo, džezovsko noto.

TS

S koncertom zakorakali v novo leto

Glasbeni sestavi Gimnazije Celje – Center (GCC) so drugo januarsko sredo v cerkvi Sv. duha v Celju pripravili novoletni koncert.

Nastopili so Dekliški pevski zbor GCC pod vodstvom Davida Preložnika, DPZ 1. letnika pod vodstvom Eve Mutec, FaVoZa pod vodstvom Danijela Berdena, Nonet GCC pod vodstvom Barbare Arlič Kerstein, Gipsy sekstet GCC in The Šlagers pod vodstvom Saša Šonca in Poptastic pod vodstvom Sandre Feketija. Kot so sporočili z gimnazije, bo za več kot 180 gimnazijcev, ki jih povezujejo glasbeni sestavi šole, novo koledarsko leto zelo pestro. Čakajo jih še projekti ob slovenskem kulturnem prazniku, pomladni koncert in revije, akademija ob koncu šolskega leta in različna tekmovanja, konec šolskega leta pa bo minil tudi v znamenju turnej ter poletnih nastopov v parku za šolo in v središču mesta. TS, foto: arhiv GCC

Utrinek z novoletnega koncerta glasbenih sestavov GCC

Članice zbora Poptastic, ki jih vodi Sandra Feketija.

Mojih 33 odprav

Planinsko društvo Polzela je minuli teden na gradu Komenda gostilo Vikija Grošlja, eno največjih imen slovenskega in svetovnega alpinizma. Njegovemu potopisnemu predavanju, ki se je imenovalo po njegovi zadnji knjigi, je v polni dvorani prisluhnilo več kot sto obiskovalcev.

Vrhunski alpinist, himalajec, gorski vodnik in reševalec Viki Grošelj je pri 72 letih še vedno tesno povezan z gorami. Čeprav se je spomladi vrnil s 60. obiska Nepala, v celotni Himalaji pa je bil več kot 70-krat, ga ta svet še vedno enako privlači kot takrat, ko se je z odpravo na Makalu leta 1975 prvič podal na najvišje gorstvo sveta. O svojih potovanjih in doživetjih v najvišja in najbolj odmaknjena gorstva sveta je Grošelj pisal tudi v zadnji knjigi Mojih 33 odprav, ki je izšla leta 2023. Minuli teden je o tem spregovoril tudi pred polno dvorano gradu Komenda. In čeprav so njegove alpinistične cilje zdaj zamenjali drugi, predvsem humanitarni in kulturni cilji, Grošelj ne izključuje povsem, da ga še kdaj ne bo premamil izziv višin. SJ

Umetniško popotovanje na Mediteran

V celjski galeriji Kvartirna hiša so pretekli petek odprli razstavo del dubrovniškega umetnika Vladimirja Kovačevića Mascarellija. Slike izpod njegovega čopiča so tokrat povezane v štiri cikle in imajo pridih Sredozemlja. Razstava bo na ogled do 31. januarja.

Dela, ki jih tokrat na ogled ponuja Vladimir Kovačević Mascarelli, so precej tehnično različna, a vendar tesno prepletena v skupek slikarjevega pristnega opusa, ki diši po Mediteranu, oljkah in morju, vse tja preko klasičnih, tradicionalnih prijemov, do spretnih modernističnih rešitev, je zapisala kustosinja Tanja Kerić. »S prepletom različnih umetniških izrazov umetnik izpoveduje ljubezen do domačega mediteranskega okolja in posebej narave, posebej s ciklom Moj Brač, in tke povezave z različnimi obdobji kot tudi območji, na katerih je deloval in ustvarjal,« je dodala. Kot je pojasnila, je Mascarelli leta 1967 po končani srednji šoli začel zasebno izobraževanje in v 70. letih sodeloval na številnih umetniških festivalih v Splitu ter na Braču. »Njegovo umetniško pot so začrtale samostojne ter skupinske razstave, ki so se vrstile v naslednjih letih, pot ga je zanesla tudi v Celje, kjer je leta 1994 ustvaril cikel Celjska vrata.« LJ

Vladimir Kovačević Mascarelli
(Foto: Nik Jarh)